

INSTYTUT BADAWCZY LEŚNICTWA

ANALIZY I RAPORTY

Nr 25

**Środki ochrony roślin, środki biobójcze
oraz produkty do rozkładu pni drzew leśnych
zalecane do stosowania w leśnictwie
w roku 2016**

ISBN 978-83-62830-48-0

INSTYTUT BADAWCZY LEŚNICTWA

ANALIZY I RAPORTY

Nr 25

**ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN, ŚRODKI BIOBÓJCZE ORAZ
ŚRODKI I PRODUKTY DO ROZKŁADU PNI DRZEW LEŚNYCH
ZALECANE DO STOSOWANIA W LEŚNICTWIE
W ROKU 2016**

Pod redakcją
Barbary Głowackiej

[Wersja zaktualizowana w dniu 22 stycznia 2016 r.](#)

Opracowano na zlecenie
Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych,
której przysługuje wyłączne prawo do rozpowszechniania

Sękocin Stary, grudzień 2015

Autorzy opracowania:

Barbara Głowacka: rozdz. 1–3, 5, 12

Andrzej Kolk, Wojciech Janiszewski: rozdz. 6

Aleksandra Rosa-Gruszecka: rozdz. 4, 7

Marek Pudelko: rozdz. 8-9

Jan Łukaszewicz, Szymon Krajewski: rozdz. 10

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
1.1. Załącznik III do dyrektywy 2009/128/WE	5
1.2. Zarządzenie nr 48 dyrektora generalnego Lasów Państwowych 5 z dnia 17 lipca 2009 r.	7
1.3. Wyjaśnienie dotyczące stosowania środków ochrony roślin na terenach m.in. otulin parków narodowych i rezerwatów przyrody	10
2. Zwroty ostrzegawcze i piktogramy	13
3. Formy użytkowe środków ochrony roślin	19
4. Środki stymulujące odporność roślin na choroby, niewymagające rejestracji przez MRiRW	21
5. Ochrona przed szkodami powodowanymi przez owady	26
5.1. Szeliniak sosnowiec i inne ryjkowce	26
5.2. Owady liściożerne	26
5.3. Mszyce (ochojnik, smrekun i inne)	29
5.4. Przędziorki	30
5.5. Misecznik cisowiec	30
5.6. Hurmak olchowiec	31
5.7. Skoczogonki	31
5.8. Krobik modrzewiowiec, śmietka modrzewiowa	31
5.9. Kornik drukarz	31
5.10. Szkodniki wtórne zasiedlające drewno niekorowane	32
6. Sygnalizacja pojawu motyli oraz niektórych chrząszczy	37
7. Ochrona szkółek i drzew przed patogenami grzybowymi	49
7.1. Zgorzel siewek	49
7.2. Mączniak prawdziwy dębu w szkółkach leśnych	53
7.3. Opadzina modrzewia w szkółkach leśnych	55
7.4. Osutki w szkółkach leśnych	55
7.5. Osutki w odnowieniach naturalnych i uprawach leśnych	57
7.6. Rdze w szkółkach leśnych	59
7.7. Plamistość liści w szkółkach leśnych	61
7.8. Szara pleśń w szkółkach leśnych	62
7.9. Fytoftorazy w szkółkach leśnych	64
7.10. Inne choroby i uszkodzenia	66
7.11. Środki i produkty do rozkładu pni drzew leśnych	69
7.12. Środki do dezynfekcji	69
8. Ochrona przed szkodami powodowanymi przez ssaki łowne – środki zapachowo smakowe do ochrony drzew	76
9. Ochrona przed szkodami powodowanymi przez gryzonie	79
10. Zwalczanie chwastów	95
11. Ocena dostępności składników pokarmowych w glebie	100
12. Etykiety – instrukcje stosowania preparatów zarejestrowanych dla leśnictwa na podstawie art. 51 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r.	101

1. WSTĘP

Stosowanie insektycydów w ochronie lasów przed szkodliwymi owadami podlega tym samym regulacjom prawnym, które obowiązują np. w sadownictwie, ogrodnictwie czy warzywnictwie. Istotnym aktem prawnym jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. Zastąpiło ono obowiązującą uprzednio w krajach UE dyrektywę 91/414 dotyczącą procedur związanych z dopuszczaniem środków ochrony roślin do obrotu i stosowania. Rozporządzenie wprowadziło bardziej rygorystyczne przepisy regulujące zatwierdzanie substancji czynnych („kryterium odrzucenia” zamiast uprzednio stosowanego „kryterium oceny ryzyka”) oraz zakłada, że:

- Nadrzędnym celem, przeważającym nad poprawą produkcji roślinnej powinna być ochrona zdrowia ludzi i zwierząt oraz środowiska.
- Zabronione jest stosowanie substancji wykazujących działanie mutagenne, rakotwórcze, toksyczne i powodujące zaburzenia endokrynologiczne, nie można stosować substancji, które mogą powodować zagrożenie dla rozwoju i przeżycia pszczoł miodnych.

Pozytywnym aspektem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 jest art. 51 dotyczący zezwoleń na zastosowanie małoobszarowe. Dzięki niemu powstała m.in. dla leśnictwa możliwość skróconej procedury rejestracji pestycydów zarejestrowanych do ochrony roślin w innych działach produkcji roślinnej. Na tej podstawie Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych we współpracy z Instytutem Badawczym Leśnictwa uzyskała w ostatnich kilku latach zgodę na stosowanie kilkunastu fungicydów i insektycydów dla zastosowań małoobszarowych w leśnictwie. Pozwoliło to zwiększyć liczbę środków ochrony roślin dopuszczonych do stosowania na szkółkach, plantacjach nasiennych drzew leśnych oraz w odnowieniach i zalesieniach.

Podstawowym krajowym aktem prawnym jest przyjęta przez Sejm ustawa o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r., która zaimplementowała do prawodawstwa polskiego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającą *ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów*. Ustawa zawiera zasady wprowadzania do obrotu i stosowania środków ochrony roślin, określa także zadania i kompetencje organów administracji publicznej oraz jednostek organizacyjnych w zakresie wydawania zezwoleń i pozwoleń na wprowadzanie tych środków do obrotu. Równocześnie MRiRW przygotowało szereg rozporządzeń wykonawczych związanych z wymienioną ustawą. Informacje na temat aktualnego stanu prawnego w zakresie środków ochrony roślin są zamieszczone na stronach internetowych MRiRW.

Dla leśnictwa istotne znaczenie ma artykuł 9 rozdziału IV dyrektywy 2009/128/WE, który wprowadza zakaz oprysków z powietrza. Równocześnie art. 9

przewiduje możliwość przyznawania odstępstwa od wymienionego zakazu i formułuje warunki, jakie muszą być spełnione, aby uzyskać zgodę na wykonanie oprysku aparaturą agrolotniczą.

Od dnia 1 stycznia 2014 r. obowiązują (również w leśnictwie) zasady integrowanej ochrony roślin określone w załączniku III do dyrektywy 2009/128/WE (tekst załącznika zamieszczono na str.6). Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych została zobowiązana do przekazania do MRiRW metodyki integrowanej ochrony roślin na obszarach leśnych. Na zlecenie DGLP Instytut Badawczy Leśnictwa opracował dwie metodyki dotyczące integrowanej ochrony drzewostanów iglastych i liściastych, które zostały zamieszczone: (a) na stronie internetowej MRiRW www.minrol.gov.pl → Informacje branżowe → Produkcja roślinna → Ochrona roślin → Integrowana ochrona roślin → Metodyki integrowanej ochrony roślin; (b) na stronie Instytutu Badawczego Leśnictwa www.ibles.pl → Doradztwo i usługi; oraz (c) w intranecie Lasów Państwowych.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono wykaz środków ochrony roślin zarejestrowanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi dla leśnictwa, które posiadają ważne zezwolenie na dopuszczenie do obrotu i stosowania i są wymienione w rejestrze MRiRW. Ponadto zamieszczono wykaz środków biobójczych zalecanych do ochrony przed szkodami wyrządzanymi przez gryzonie oraz informacje o środkach przeznaczonych do dezynfekcji, a także o środkach stymulujących odporność roślin na choroby. Pełne teksty „Rejestru środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi” oraz etykiet-instrukcji środków ochrony roślin są dostępne na stronie internetowej MRiRW, adres strony: www.minrol.gov.pl → **informacje branżowe** → **produkcja roślinna** → **ochrona roślin** → rejestr środków ochrony roślin lub → etykiety-instrukcje stosowania.

W miarę, jak w ciągu roku 2016 będą następowały zmiany dotyczące poszczególnych środków ochrony roślin zalecanych dla leśnictwa, zostaną one wprowadzone do elektronicznej wersji niniejszych „Zaleceń”, dostępnej na stronie internetowej Lasów Państwowych www.lp.gov.pl oraz Instytutu Badawczego Leśnictwa www.ibles.pl.

Pewne ograniczenia w ochronie drzewostanów przed szkodliwymi owadami związane są z powszechnie przyjętym w lasach systemem certyfikacyjnym FSC. W FSC opracowano własne restrykcyjne kryteria oceny środków ochrony roślin i na ich podstawie sformułowano wykaz „wysoko niebezpiecznych” pestycydów, których stosowanie w ochronie lasów uznano za zabronione. Wskutek tego większość zarejestrowanych w Polsce dla leśnictwa insektycydów i fungicydów okazała się niedozwolona w lasach certyfikowanych, a wielu przypadkach leśnicy zostali praktycznie pozbawieni możliwości wykonywania zabiegów ochronnych przed szkodliwymi owadami i chorobami grzybowymi. W wyniku konsultacji i uzgodnień z

przedstawicielem Departamentu ds. Polityk i Standardów FSC (FSC PSU) prowadzonych w lipcu 2012 r. w temacie stosowania środków chemicznych zabronionych przez FSC w szkółkach leśnych, Zarząd FSC Polska zarekomendował wyłączenie powierzchni szkółek leśnych z zakresu certyfikatu FSC na podstawie procedury przewidzianej polityką FSC-POL-20-003 (klauszula 2.2). Oznacza to, że w szkółkach mogą być stosowane środki ochrony roślin, zawierające substancje czynne wymienione w liście FSC jako „zabronione pestycydy”, pod warunkiem, że są one zarejestrowane dla leśnictwa. Należy tu przypomnieć, że w systemie PEFC, opartym na standardach krajowych przyjmuje się, że w lasach certyfikowanych mogą być stosowane wszystkie środki ochrony roślin zarejestrowane w Polsce dla leśnictwa przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W odpowiedzi na postulaty zgłaszane przez pracowników Lasów Państwowych i wnioski z narad i konferencji nt. ochrony lasu, Dyrektor Generalny Lasów Państwowych wydał w dniu 17 lipca 2009 r. zarządzenie nr 48 dotyczące stosowania środków ochrony roślin, którego tekst wraz z uzasadnieniem zamieszczono na stronie 7.

1.1. ZAŁĄCZNIK III DO DYREKTYWY 2009/128/WE PL 24.11.2009 DZIENNIK URZĘDOWY UNII EU OGÓLNE ZASADY INTEGROWANEJ OCHRONY ROŚLIN

1. Zapobieganie występowaniu organizmów szkodliwych lub minimalizowanie ich negatywnego wpływu na rośliny uprawne należy osiągać lub wspierać między innymi przez:

- płodozmian i stosowanie właściwych technik uprawy (np. zwalczanie chwastów przed siewem lub sadzeniem roślin, termin i norma wysiewu, stosowanie wsiewek, uprawa bezorkowa, cięcie i siew bezpośredni),
- w odpowiednich przypadkach stosowanie odmian odpornych/tolerancyjnych i materiału siewnego i sadzeniowego kategorii standard/kwalifikowany,
- stosowanie zrównoważonego nawożenia, wapnowania oraz nawadniania i odwadniania,
- stosowanie środków higieny (np. regularne czyszczenie maszyn i sprzętu), by zapobiec rozprzestrzenianiu się organizmów szkodliwych,
- ochrona i stwarzanie warunków dla występowania ważnych organizmów pożytecznych, np. poprzez stosowanie odpowiednich metod ochrony roślin lub wykorzystywanie ekologicznych struktur w miejscu produkcji i poza nim.

2. Organizmy szkodliwe muszą być monitorowane przy zastosowaniu odpowiednich metod i narzędzi, jeśli są one dostępne. Wśród takich narzędzi powinny znaleźć się monitoring pól oraz systemy ostrzegania, prognozowania i wczesnego diagnozowania oparte na solidnych podstawach naukowych, tam gdzie możliwe jest

ich zastosowanie, a także doradztwo osób o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych.

3. Na podstawie wyników działań monitorujących użytkownik profesjonalny musi zdecydować, czy stosować metody ochrony roślin i kiedy je stosować. Podstawowymi czynnikami wpływającymi na podejmowanie decyzji są pewne i oparte na solidnych podstawach naukowych progi szkodliwości występowania organizmów szkodliwych. Jeśli jest to wykonalne, przed zabiegiem ochrony roślin należy wziąć pod uwagę wartości progów szkodliwości dla danego regionu, konkretnego obszaru, uprawy i konkretnych warunków pogodowych.

4. Nad metody chemiczne przedkładać należy zrównoważone metody biologiczne, fizyczne i inne metody niechemiczne, jeżeli zapewniają one zadowalającą ochronę przed organizmami szkodliwymi.

5. Stosowane pestycydy muszą być jak najbardziej ukierunkowane na osiągnięcie danego celu i powodować jak najmniej skutków ubocznych dla zdrowia ludzi, dla organizmów niebędących celem zwalczania i dla środowiska.

6. Użytkownik profesjonalny powinien ograniczać stosowanie pestycydów i inne formy interwencji do niezbędnego poziomu, np. poprzez zredukowanie dawek, ograniczenie ilości wykonywanych zabiegów lub stosowanie dawek dzielonych, biorąc pod uwagę, czy można zaakceptować dany poziom zagrożenia roślin i czy interwencje te nie zwiększają ryzyka rozwoju odporności organizmów szkodliwych*.

7. Jeśli wiadomo, że istnieje ryzyko powstania odporności na dany preparat, a nasilenie występowania organizmów szkodliwych wymaga wielokrotnego stosowania pestycydów w danych uprawach, należy zastosować dostępne strategie przeciwdziałające rozwojowi odporności, by zachować skuteczność tych produktów. Może to obejmować stosowanie wielu pestycydów o różnych mechanizmach działania.

8. Użytkownik profesjonalny powinien sprawdzać efekty zastosowanych metod ochrony roślin przy pomocy zapisów o przeprowadzonych zastosowaniach pestycydów oraz działań monitorujących występowanie organizmów szkodliwych.

1.2. ZARZĄDZENIE NR 48 DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH Z DNIA 17 LIPCA 2009 R. W SPRAWIE ZASAD STOSOWANIA ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN PRZEZ JEDNOSTKI LASÓW PAŃSTWOWYCH. ZH - 7171/17/2009

Na podstawie § 6 i 10 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 50 ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r. w sprawie nadania Statutu Państwowemu Gospodarstwu Leśnemu Lasy Państwowe, w związku

z upoważnieniem zawartym w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (jednolity tekst w Dz. U. z 2005 r., nr 45, poz. 435, z późniejszymi zmianami), zarządzam co następuje:

§ 1

Zezwalam na stosowanie przez jednostki Lasów Państwowych środków ochrony roślin dopuszczonych prawem krajowym oraz przepisami Unii Europejskiej i zarejestrowanych do obrotu oraz stosowania w leśnictwie.

§2

Zezwolenie niniejsze obejmuje działalność w zakresie nasiennictwa, szkółkarstwa leśnego oraz ochrony lasów przed patogenami grzybowymi i szkodliwymi owadami.

§3

Lista środków ochrony roślin objętych niniejszym zezwoleniem znajduje się w opracowywanym corocznie przez Instytut Badawczy Leśnictwa wykazie „środków ochrony roślin zalecanych do stosowania w leśnictwie”.

§4

Stosowanie środków ochrony roślin, zwłaszcza środków chemicznych, musi uwzględniać przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 2003 roku o ochronie roślin, w tym prowadzenie wymaganych ustawowo ewidencji wykonywanych zabiegów.

§5

Szczegółowe motywy podjęcia niniejszej decyzji zawarte są w uzasadnieniu, stanowiącym załącznik do zarządzenia.

§ 6.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Podpisał:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
dr inż. Marian Pigan

UZASADNIENIE DO ZARZĄDZENIA NR 48 DYREKTORA GENERALNEGO
LASÓW PAŃSTWOWYCH W SPRAWIE ZEZWOLENIA NA STOSOWANIE
ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN PRZEZ JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE LASÓW
PAŃSTWOWYCH z dnia 17.07.09.

Odpowiadając na postulaty zgłaszane przez pracowników Lasów Państwowych w sprawie stosowania środków ochrony roślin w leśnictwie, uwzględniając wnioski z narad i konferencji zastępców dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych

ds. gospodarki leśnej oraz naczelników odpowiedzialnych za hodowlę i ochronę lasów, przedstawiam następujące stanowisko.

Zgodnie z uregulowaniami ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 roku, w celu zapewnienia powszechnej ochrony lasów, właściciele lasów są obowiązani do kształtowania równowagi w ekosystemach leśnych, podnoszenia naturalnej odporności drzewostanów, a w szczególności do zapobiegania, wykrywania i zwalczania nadmiernie pojawiających i rozprzestrzeniających się organizmów szkodliwych (art. 9 ustawy). Art. 10 ustawy nakłada na nadleśniczego obowiązek wykonywania zabiegów zwalczających i ochronnych, w razie wystąpienia organizmów szkodliwych, w stopniu zagrażającym trwałości lasów.

Polskie leśnictwo, z uwagi na uwarunkowania klimatyczne, ekologiczne i drzewostanowe, zmuszone jest posilkować się środkami ochrony roślin. Środki te używane są wyłącznie w sytuacjach klęskowych, zawsze z poszanowaniem obowiązujących przepisów krajowych, europejskich oraz światowych, w ograniczonym zakresie i w okolicznościach usprawiedliwionych powtarzającymi się okresowo stanami gradacyjnymi.

Art. 13 ustawy o lasach nakłada na właścicieli obowiązek trwałego utrzymywania lasów i zapewniania ciągłości ich użytkowania, w tym ponownego wprowadzania roślinności leśnej (upraw leśnych). Ten fundamentalny cel gospodarki leśnej realizowany jest poprzez działania hodowlane, których elementem jest gospodarka szkółkarska, prowadzona pod kątem uzyskiwania dobrej jakości materiału sadzeniowego, o odpowiednich pochodzeniach, gwarantującego efekt hodowlany, z uwzględnieniem rachunku ekonomicznego. Ramowe zasady prowadzenia produkcji szkółkarskiej określają Zasady Hodowli Lasu. W myśl tych zasad (§ 76), do prac ochronnych i pielęgnacyjnych w szkółkach zalicza się wykrywanie i zwalczanie owadów, szkodników zwierzęcych i chorób grzybowych.

W każdej produkcji roślinnej, a w szkółkarstwie w szczególności, istnieje nieodzowna potrzeba ciągłego diagnozowania i kontrolowania zdrowotności produkowanych sadzonek. Młodociane stadia rozwojowe są szczególnie narażone na zniszczenie przez różne czynniki chorobotwórcze. Wysiane nasiona to nie tylko atrakcyjny pokarm dla myszy, ptaków, owadów i nicieni, ale także pożywka dla różnych gatunków grzybów i bakterii. Aby utrzymać maksymalne i jakościowo odpowiednie plony, należy pomóc młodym roślinom stosując różnego rodzaju zabiegi agrotechniczne, a także środki ochrony roślin, zgodnie z ich przeznaczeniem i dawkami.

Należy podkreślić, że nowy program produkcji szkółkarskiej wdrażany aktualnie w Lasach Państwowych, zakłada stopniowe zwiększanie udziału intensywnych metod produkcji szkółkarskiej, w tym hodowli sadzonek w warunkach kontrolowanych, gdzie powstają szczególnie podatne warunki dla rozwoju różnych patogenów, zwłaszcza grzybowych. Wg Profesora Zbigniewa Sieroty z Instytutu Badawczego Leśnictwa,

stan zdrowotny materiału sadzeniowego, jego właściwa kondycja i jakość hodowlana decydują o udatności upraw oraz ich trwałości, zwłaszcza w warunkach oddziaływania niekorzystnych czynników środowiska. Z badań Profesor Hanny Kwaśnej z Katedry Fitopatologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu wynika, że powierzchnia szkółek w Lasach Państwowych, wykazywana jako opanowana przez grzyby zgorzelowe wynosi łącznie ponad 400 ha. Choroba ta jest najpoważniejszą biotyczną przyczyną obniżającą wydajność siewów. Przy zaniedbaniach straty mogą sięgać nawet do 80%.

Z przytoczonych opinii wynika jednoznacznie, że prowadzenie gospodarki leśnej, zwłaszcza w produkcji szkółkarskiej bez stosowania środków ochrony roślin jest fikcją, której dalsze utrzymywanie, stwarza realne zagrożenie dla gospodarki leśnej.

W związku z powyższym, działając w oparciu o art. 33 ustawy o lasach, w myśl którego Dyrektor Generalny Lasów Państwowych inicjuje, organizuje oraz koordynuje przedsięwzięcia na rzecz ochrony lasów, racjonalnej gospodarki leśnej i rozwoju leśnictwa, biorąc pod uwagę zagrożenia produkcji szkółkarskiej i lasów przez czynniki szkodotwórcze, zezwalam na stosowanie środków ochrony roślin dopuszczonych prawem krajowym oraz przepisami Unii Europejskiej i zarejestrowanych do obrotu oraz stosowania w leśnictwie.

Ich lista znajduje się w opracowywanym corocznie przez IBL "wykazie środków ochrony roślin zalecanych do stosowania w leśnictwie" i obejmuje środki zarejestrowane dla leśnictwa przez Ministra RiRW.

Stosowanie środków ochrony roślin, zwłaszcza środków chemicznych, musi uwzględniać postanowienia zawarte w ustawie z dnia 18 grudnia 2003 roku o ochronie roślin. Z uregulowań tej ustawy wynika m.in. obowiązek prowadzenia przez właściciela ewidencji zabiegów, zawierającej:

- nazwy roślin,
- powierzchnie zabiegów ochrony roślin,
- nazwy zastosowanych środków ochrony i ich dawki,
- przyczyny zastosowania środków ochrony roślin.

Podkreślam, że nowoczesne metody produkcji szkółkarskiej muszą uwzględniać także konieczność ograniczania do niezbędnego minimum ilości środków stosowanych w nasiennictwie leśnym, na szkółkach oraz na powierzchniach zagrożonych drzewostanów. Mając możliwość wyboru, preferować należy alternatywne substancje i metody biologiczne w zakresie profilaktyki i zwalczania patogenów grzybowych oraz szkodliwych owadów, a także biotechnologie wspierające jakość hodowanych sadzonek.

W mojej ocenie motywy, jakie legły u podstaw wydania zarządzenia są zbieżne z intencją wyrażoną podczas spotkania przedstawicieli kierownictwa Lasów Państwowych z władzami FSC, w myśl której standardy firm certyfikujących nie powinny być stawiane wyżej od prawa obowiązującego w UE i w Polsce.

Z powyższych względów podjąłem decyzję o wydaniu niniejszego zarządzenia do stosowania przez wszystkie jednostki Lasów Państwowych.

Podpisał:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
dr inż. Marian Pigan

1.3. WYJAŚNIENIE DOTYCZĄCE STOSOWANIA ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN NA TERENACH M.IN. OTULIN PARKÓW NARODOWYCH I REZERWATÓW PRZYRODY

KOCHAŃSKA-DUBAS JOLANTA

58-500 JELENIA GÓRA ul. WYCZÓŁKOWSKIEGO 39 TEL/FAX +48 757678976
POWSZECHNA KASA OSZCZĘDNOŚCI BANK POLSKI S.A. O/ Jelenia Góra
IBAN PL 88 1020 2124 0000 8202 0062 8859
NIP 745-000-55-96

biuro@wena.jgora.pl

dubas@wena.jgora.pl

www.wena.jgora.pl

**Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Departament Hodowli i Ochrony Roślin
Ul. Wspólna 30
00-930 Warszawa**

Jelenia Góra 10.08.2011

Dot. Dopuszczenia środków ochrony roślin do stosowania w Otulinach Parków Narodowych.

Jako importer na rynek polski repelentów do stosowania w leśnictwie zwracamy się do Państwa o wydanie opinii w poniżej opisanej sprawie.

W przetargach organizowanych przez Nadleśnictwa na dostawy środków do zabezpieczania lasu pojawia się coraz częściej w Specyfikacjach Istotnych Warunków Zamówień zapis mówiący, że oferowany do sprzedaży środek ochrony roślin aby spełniał wymagania SIWZ musi posiadać dopuszczenie do stosowania w Otulinie Parku Narodowego.

Z wiedzy posiadanej przez nas MRiRW nie stosuje już tego zapisu (wcześniej był on stosowany w rejestrze środków ochrony roślin dopuszczonych do stosowania w tabeli N, jako przypis 2, przy niektórych środkach). W 2011 roku zapis ten zniknął z rejestru.

Art. 70 Ustawy o Ochronie Roślin Dz. U. z 2008 Nr 133 poz. 849 mówi, że: „Na roślinach uprawianych w strefach ochronnych ujęć wody oraz na terenie uzdrowisk, otulin parków narodowych oraz rezerwatów przyrody można stosować wyłącznie środki ochrony roślin, których stosowanie w tych strefach i na tych terenach nie jest zabronione.”

Tak więc wszystkie środki ochrony roślin, które nie mają w etykiecie – instrukcji stosowania zapisu zabraniającego ich stosowania w Otulinie Parku Narodowego są do takiego zastosowania dopuszczone, bez potrzeby okazywania żadnych innych zaświadczeń.

Z poważaniem

Podpisał _____ :
Marek Niedzielski, Pełnomocnik WENA
Pieczęć firmowa WENA

**MINISTERSTWO
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**
Departament Hodowli i Ochrony Roślin
HORos.822-79-02/2011

Warszawa, 25 sierpnia 2011 r

(za zwrotnym dowodem doręczenia)
Pan
Marek Niedzielski
Pełnomocnik
WENA Kochańska-Dubas Jolanta
ul. Wyczółkowskiego 39/2
58-500 Jelenia Góra

W odpowiedzi pismo z dnia 10 sierpnia 2011 r. przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 70 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r., Nr 133, poz. 849. z. późn. zm.) na roślinach uprawianych w strefach ochronnych ujęć wody oraz na terenach uzdrowisk, otulin parków narodowych OTIIZ rezerwatów przyrody, można stosować wyłącznie środki ochrony roślin, których stosowanie w tych strefach i na tych terenach nie jest zabronione.

Informacje w tym zakresie zawarte są w etykiecie-instrukcji stosowania środka. W przypadku braku stosownego zakazu należy uznać, że dany środek ochrony roślin jest dopuszczony do stosowania w ww. strefach i na ww. terenach.

Podpisała:

Małgorzata Surawska
Dyrektor Departamentu
Hodowli i Ochrony Roślin

2. ZWROTY OSTRZEGAWCZE I PIKTOGRAMY

Środki ochrony roślin zaopatrzone są w etykiety, na których znajdują się zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia dla zdrowia i środowiska oraz zwroty informujące o zalecanych środkach ostrożności. Zwroty te zostały wprowadzone w krajach UE rozporządzeniem CLP (ang. *classification, labelling and packaging*) z dnia 20 stycznia 2009 r. i stanowią nowy system klasyfikacji oznakowania i pakowania substancji i mieszanin oparty na Globalnie Zharmonizowanym Systemie Klasyfikacji i Oznakowania Chemikaliów, opracowanym przez ONZ w 2003 roku.

Poniżej przedstawiono wybrane zwroty charakteryzujące niektóre zagrożenia i środki ostrożności, jakie mogą być zamieszczone na etykietach środków ochrony roślin.

TABELA 1. ZWROTY H (HAZARD STATEMENTS) ORAZ EUH WSKAZUJĄCE RODZAJ ZAGROŻENIA DLA ZDROWIA

H300	Połknięcie grozi śmiercią.
H301	Działa toksycznie po połknięciu.
H302	Działa szkodliwie po połknięciu.
H304	Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.
H310	Grozi śmiercią w kontakcie ze skórą.
H311	Działa toksycznie w kontakcie ze skórą.
H312	Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.
H314	Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.
H315	Działa drażniąco na skórę.
H317	Może powodować reakcję alergiczną skóry.
H318	Powoduje poważne uszkodzenie oczu.
H319	Działa drażniąco na oczy.
H330	Wdychanie grozi śmiercią.
H331	Działa toksycznie w następstwie wdychania.
H332	Działa szkodliwie w następstwie wdychania.
H334	Może powodować objawy alergii lub astmy lub trudności w oddychaniu w następstwie wdychania.
H335	Może powodować podrażnienie dróg oddechowych.
H336	Może wywoływać uczucie senności lub zawroty głowy.
H340	Może powodować wady genetyczne <podać drogę narażenia, jeżeli definitywnie udowodniono, że inna droga narażenia nie powoduje zagrożenia>.
H341	Podejrzewa się, że powoduje wady genetyczne <podać drogę narażenia, jeżeli definitywnie udowodniono, że inna droga narażenia nie powoduje zagrożenia>.

H350	Może powodować raka <podać drogę narażenia, jeżeli definitywnie udowodniono, że inna droga narażenia nie powoduje zagrożenia>.
H350i	Wdychanie może spowodować raka.
H351	Podejrzewa się, że powoduje raka <podać drogę narażenia, jeżeli definitywnie udowodniono, że inna droga narażenia nie powoduje zagrożenia>.
H360	Może działać szkodliwie na płodność lub na dziecko w łonie matki <podać szczególny skutek, jeżeli jest znany> <podać drogę narażenia, jeżeli definitywnie udowodniono, że inne drogi narażenia nie stwarzają zagrożenia>.
H360F	Może działać szkodliwie na płodność.
H360FD	Może działać szkodliwie na płodność. Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki.
H360D	Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki.
H360Fd	Może działać szkodliwie na płodność. Podejrzewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki.
H360Df	Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki. Podejrzewa się, że działa szkodliwie na płodność.
H361	Podejrzewa się, że działa szkodliwie na płodność lub na dziecko w łonie matki <podać szczególny skutek, jeżeli jest znany> <podać drogę narażenia, jeżeli definitywnie udowodniono, że inne drogi narażenia nie stwarzają zagrożenia>.
H361f	Podejrzewa się, że działa szkodliwie na płodność.
H361d	Podejrzewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki.
H361fd	Podejrzewa się, że działa szkodliwie na płodność. Podejrzewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki.
H362	Może działać szkodliwie na dzieci karmione piersią.
H370	Powoduje uszkodzenie narządów <podać szczególny skutek, jeśli jest znany> <podać drogę narażenia, jeżeli udowodniono, że inne drogi narażenia nie stwarzają zagrożenia>.
H371	Może powodować uszkodzenie narządów <podać wszystkie znane narządy, których to dotyczy> <podać drogę narażenia, jeżeli udowodniono, że inne drogi narażenia nie stwarzają zagrożenia>.
H372	Powoduje uszkodzenie narządów <podać wszystkie znane narządy, których to dotyczy> poprzez długotrwałe lub powtarzane narażenie <podać drogę narażenia, jeżeli udowodniono, że inne drogi narażenia nie stwarzają zagrożenia>.
H373	Może powodować uszkodzenie narządów <podać wszystkie znane narządy, których to dotyczy> poprzez długotrwałe lub powtarzane narażenie <podać drogę narażenia, jeśli udowodniono, że inne drogi narażenia nie stwarzają zagrożenia>.
EUH029	W kontakcie z wodą uwalnia toksyczne gazy.
EUH031	W kontakcie z kwasami uwalnia toksyczne gazy.
EUH032	W kontakcie z kwasami uwalnia bardzo toksyczne gazy.

EUH066	Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.
EUH070	Działa toksycznie w kontakcie z oczami.
EUH071	Działa żrąco na drogi oddechowe.

TABELA 2. ZWROTY H (HAZARD STATEMENTS) ORAZ EUH WSKAZUJĄCE RODZAJ ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA

H400	Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.
H410	Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.
H411	Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.
H412	Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.
H413	Może powodować długotrwałe szkodliwe skutki dla organizmów wodnych.
EUH059	Stwarza zagrożenie dla warstwy ozonowej.

TABELA 3. WYBRANE ZWROTY P (PRECAUTIONARY STATEMENTS) WSKAZUJĄCE ŚRODKI OSTROŻNOŚCI SŁUŻĄCE ZAPOBIEGANIU LUB ZMINIMALIZOWANIU SZKODLIWYCH SKUTKÓW WYNIKAJĄCYCH Z ZAGROŻEŃ STWARZANYCH PRZEZ DANY PRODUKT

P101	W razie konieczności zasięgnięcia porady lekarza należy pokazać pojemnik lub etykietę.
P102	Chronić przed dziećmi.
P103	Przed użyciem przeczytać etykietę.
P201	Przed użyciem zapoznać się ze specjalnymi środkami ostrożności.
P264	Dokładnie umyć ... po użyciu.
P270	Nie jeść, nie pić ani nie palić podczas używania produktu.
P271	Stosować wyłącznie na zewnątrz lub w dobrze wentylowanym pomieszczeniu.
P272	Zanieczyszczonej odzieży ochronnej nie wnosić poza miejsce pracy.
P273	Nie wypuszczać do środowiska. (Unikać uwalniania do środowiska.)
P280	Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy.
P281	Stosować wymagane środki ochrony indywidualnej
P301	W przypadku połknięcia:
P302	W przypadku dostania się na skórę:
P304	W przypadku dostania się na skórę:
P305	W przypadku dostania się do oczu:

P391	Zebrać wyciek
P301 + P310	W przypadku połknięcia: natychmiast skontaktować się z ośrodkiem zatruc lub lekarzem.
P301 + P312	W przypadku połknięcia: W przypadku złego samopoczucia skontaktować się z ośrodkiem zatruc lub lekarzem.
P301 + P330 + P331	W przypadku połknięcia: Wypłukać usta. NIE wywoływać wymiotów.
P302 + P334	W przypadku dostania się na skórę: Zanurzyć w zimnej wodzie/owinąć mokrym bandażem.
P302 + P350	W przypadku dostania się na skórę: Delikatnie umyć dużą ilością wody z mydłem.
P302 + P352	W przypadku kontaktu ze skórą: umyć dużą ilością wody lub...
P303 + P361 + P353	W przypadku dostania się na skórę (lub na włosy): Natychmiast usunąć/zdjąć całą zanieczyszczoną odzież. Splukać skórę pod strumieniem wody/prysznicem.
P304 + P340	W przypadku dostania się do dróg oddechowych: Wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić warunki do odpoczynku w pozycji umożliwiającej swobodne oddychanie.
P304 + P341	W przypadku dostania się do dróg oddechowych: W przypadku trudności z oddychaniem, wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić warunki do odpoczynku w pozycji umożliwiającej swobodne oddychanie.
P305 + P351 + P338	W przypadku dostania się do oczu: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć.
P306 + P360	W przypadku dostania się na odzież: Natychmiast splukać zanieczyszczoną odzież i skórę dużą ilością wody przed zdjęciem odzieży.
P307 + P311	W przypadku narażenia: Skontaktować się z ośrodkiem zatruc lub lekarzem.
P308 + P313	W przypadku narażenia lub styczości: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.
P309 + P311	W przypadku narażenia lub złego samopoczucia: Skontaktować się z ośrodkiem zatruc lub lekarzem.
P332 + P313	W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.
P333 + P313	W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry lub wysypki: Zasięgnąć porady/ zgłosić się pod opiekę lekarza.
P335 + P334	Niezwiązaną pozostałość strzepnąć. Zanurzyć w zimnej wodzie/owinąć mokrym bandażem.
P337 + P313	W przypadku utrzymywania się działania drażniącego na oczy: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.
P342 + P311	W przypadku wystąpienia objawów ze strony układu

	oddechowego: Skontaktować się z ośrodkiem zatruć lub lekarzem.
P370 + P376	W przypadku pożaru: Jeżeli jest to bezpieczne, zahamować wyciek.
P370 + P378	W przypadku pożaru: Użyć ... do gaszenia
P370 + P380	W przypadku pożaru: Ewakuować teren.
P370 + P380 + P375	W przypadku pożaru: Ewakuować teren. Z powodu ryzyka wybuchu gasić pożar z odległości.
P371 + P380 + P375	W przypadku poważnego pożaru i dużych ilości: Ewakuować teren. Z powodu ryzyka wybuchu gasić pożar z odległości.

ZNAKI OSTRZEGAWCZE (PIKTOGRAMY)

Zagrożenia dla zdrowia

HS06 czaszka i skrzyżowane piszczele	Klasa i kategoria zagrożenia Toksyczność ostra (droga pokarmowa, po naniesieniu na skórę, po narażeniu inhalacyjnym), kategorie zagrożeń 1, 2, 3
GHS05 działanie żrące	Klasa i kategoria zagrożenia - Działanie żrące na skórę, kategorie zagrożeń 1A, 1B, 1C - Poważne uszkodzenie oczu, kategoria zagrożenia 1

GHS07 wykrzyknik	Klasa i kategoria zagrożenia • Toksyczność ostra (droga pokarmowa, po naniesieniu na skórę, po narażeniu inhalacyjnym), kategoria zagrożenia 4 • Działanie drażniące na skórę, kategoria zagrożenia 2 • Działanie drażniące na oczy, kategoria zagrożenia 2 • Działanie uczulające na skórę, kategoria zagrożenia 1 • Działanie toksyczne na narządy docelowe – jednorazowe narażenie, kategoria zagrożenia 3 • Działanie drażniące na drogi oddechowe • Skutek narkotyczny
GHS08 zagrożenie dla zdrowia	Klasa i kategoria zagrożenia • Działanie uczulające na drogi oddechowe, kategoria zagrożenia 1 • Działanie mutagenne na komórki rozrodcze, kategorie zagrożeń 1A, 1B, 2 • Rakotwórczość, kategorie zagrożeń 1A, 1B, 2 • Działanie szkodliwe na rozrodczość, kategorie zagrożeń 1A, 1B, 2 • Działanie toksyczne na narządy docelowe – jednorazowe narażenie, kategorie zagrożeń 1, 2 • Działanie toksyczne na narządy docelowe – powtarzane narażenie, kategorie zagrożeń 1, 2 • Zagrożenie spowodowane aspiracją, kategoria zagrożenia 1

Zagrożenia dla środowiska

GHS09 Środowisko	Klasa i kategoria zagrożenia • Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego ○ Zagrożenie ostre, kategoria 1 ○ Zagrożenie przewlekłe, kategorie 1, 2
--	--

3. FORMY UŻYTKOWE ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

Formy użytkowe środków ochrony roślin stosowanych w leśnictwie to najczęściej płyny (EC, SC, SL, OF), proszki (WP, WS, DS) i granulaty (WG, GR). Ponadto stosowane są preparaty w formie pasty, lakierów, przynęt w formie bloczków lub cieczy ULV ultraniskoobjętościowych.

**TABELA 4. FORMY UŻYTKOWE ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN
NAJCZĘŚCIEJ STOSOWANYCH W LEŚNICTWIE**

Kod	Rodzaj formy użytkowej	Opis
AL	Ciecz	Inna ciecz do stosowania w postaci nierozcieńczonej, która nie jest opisana specyficznym kodem
BB	Przynęta w blokach	Specjalna forma przynęty.
DS	Proszek do suchego zaprawiania nasion	Proszek do bezpośredniego zastosowania na nasiona
EC	Koncentrat do sporządzania emulsji wodnej	Płynna jednorodna forma użytkowa do stosowania jako emulsja po rozcieńczeniu wodą
EW	Emulsja, olej w wodzie	Płynna niejednorodna forma użytkowa utworzona z substancji aktywnej rozpuszczonej w rozpuszczalniku organicznym i zemulgowanej w wodzie.
FS	Płynny koncentrat do zaprawiania nasion	Trwała zawiesina do stosowania bezpośrednio na nasiona lub po rozcieńczeniu
GR	Granule	Stała forma użytkowa w postaci granul o określonych wymiarach, gotowa do stosowania
LA	Lakier	Forma użytkowa tworząca warstwę pokrywającą na bazie rozpuszczalnika
PA	Pasta	Substancja tworząca warstwę pokrywającą na bazie wody
PC	Koncentrat w postaci żelu lub pasty	Stała lub półpłynna forma użytkowa do stosowania jako żel lub pasta do rozcieńczenia wodą

SP	Proszek rozpuszczalny w wodzie	Forma użytkowa w postaci proszku do stosowania jako roztwór substancji aktywnej w wodzie, mogąca również zawierać nierozpuszczalne składniki obojętne.
SC	Koncentrat w postaci stężonej zawiesiny	Trwała zawiesina rozdrobnionych cząstek substancji aktywnej, która może zawierać inne rozpuszczone substancje aktywne, do stosowania po rozcieńczeniu wodą
SL	Koncentrat rozpuszczalny	Płynna jednorodna forma użytkowa do stosowania jako roztwór substancji czynnej po rozcieńczeniu wodą
SP	Proszek rozpuszczalny w wodzie	Forma użytkowa w postaci proszku do stosowania jako roztwór substancji czynnej w wodzie, mogąca również zawierać nierozpuszczalne składniki obojętne
UL	Ciecz ultraniskoobjętościowa ULV	Jednorodna ciecz gotowa do stosowania aparaturą ultraniskoobjętościową – ULV
WG	Granule do sporządzania zawiesiny wodnej	Forma użytkowa zawiesiny wodnej składająca się z granul do stosowania po ich zdyspergowaniu w wodzie
WP	Proszek do sporządzania zawiesiny wodnej	Forma użytkowa w postaci proszku do stosowania jako zawiesina po jej zdyspergowaniu w wodzie
WS	Proszek do sporządzania zawiesiny wodnej służący do zaprawiania	Proszek do sporządzania zawiesiny o wysokim stężeniu w formie papki, służący do zaprawiania nasion.

4. ŚRODKI STYMULUJĄCE ODPORNOŚĆ ROŚLIN NA CHOROBY, NIEWYMAGAJĄCE REJESTRACJI PRZEZ MRIRW

4.1. Do preparatów, które nie są środkami ochrony roślin, ale tzw. kondycjonerami glebowymi, należą preparaty składające się z nawozów naturalnych i żelowych absorbentów zatrzymujących wodę w pobliżu korzeni.

4.1.1. **PRALUMUS®** - „kondycjoner korzeni” oparty na polimerach roślinnych i substancjach humusowych. PRALUMUS® działa w dwojaki sposób:

- żel zawierający polimery roślinne utrzymuje podwyższoną wilgotność wokół korzeni;
- substancje humusowe stymulują rozwój i wzrost włosników i nowych korzeni.

Zastosowanie w szkółkarstwie i na uprawach:

200 g preparatu PRALUMUS®, powoli mieszając, wsypać do 10 l wody. Powstałą zawiesinę preparatu pozostawić na kilka minut. Ponownie zamieszać i zanurzać w niej korzenie przesadzanych sadzonek tak, aby zostały dokładnie pokryte preparatem.

Produkt posiada atest PZH.

Producent: Trade Corporation International, Madryt, Hiszpania

Dodatkowe informacje są udzielane:

- mailem: global@tradecorp.sapec.pt

- lub przez stronę internetową: www.pralumus.com, lub www.tradecorp.com.es

4.1.2. **AQUAVIT** – ekologiczny kondycjoner glebowy, zawierający nawóz naturalny kurzeniec, hydrożel oraz mikro i makro składniki.

Zastosowanie w szkółkarstwie i na uprawach:

doglebowo: 70-100 g/m², starannie wymieszać z glebą,
producent posiada atest PZH/HT-2733/2012

Podmiot odpowiedzialny

Artagro Polska sp. z o.o.

ul. Bolesława Prusa 1

32-200 Miechów

mail: biuro@artagropolska.pl

4.2. W ostatnich latach dostępne są dla rolnictwa, ogrodnictwa i leśnictwa hydrożele (hydroabsorbenty), które poprawiają właściwości wodne słabych gleb przy głębokim położeniu wód gruntowych. Preparaty te zatrzymując wodę, zwiększają pojemność wodną gleb i udostępniają wodę roślinom przez dłuższy okres czasu.

W leśnictwie hydrożele mogą znaleźć zastosowanie przy zalesianiu i odnawianiu lasu na słabych, przepuszczalnych glebach piaszczystych, a także przy rekultywacji wyrobisk po piaskowniach i żwirowniach. Zastosowanie hydroabsorbentów podczas sadzenia zmniejsza stres sadzonek powstały wskutek przeniesienia ze szkółki i ułatwia ich „aklimatyzację” w nowym miejscu.

Główną metodą aplikacji hydroabsorbentów w leśnictwie powinno być stosowanie bezpośrednio przed wysadzeniem, polegające na zamaczaniu systemów korzeniowych sadzonek w wodnym roztworze hydrożelu (tzw. otoczkowanie). Taka metoda stosowania jest uzasadniona dużą wydajnością, a także ułatwia sadzenie, ze względu na korzystne ułożenie zamoczonych korzeni.

Na terenach z glebami szczególnie ubogimi, a także na wyrobiskach piaskowni i żwirowni można stosować podsypkę gotowych preparatów będących mieszaniną hydrożelu i nawozu.

4.2.1 AquaVIT hydrożel ® ekologiczny absorbent, zatrzymując wodę w obrębie korzeni sprzyja optymalnemu wzrostowi roślin; zwiększa plon i kondycję roślin; stymuluje wzrost korzeni, zabezpiecza korzenie w okresie suszy; może być wykorzystany jako nośnik nawozów i środków ochrony roślin.

Formulacje preparatu AquaVIT hydrożel:

- Granulat – o średnicy 0,8–3 mm, stosowany w postaci suchego żelu bezpośrednio do podłoża,
- Pylisty z antyzbrylaczem – stosowany w postaci roztworu (hydrożel + woda), antyzbrylacz zapobiega zbrylaniu podczas przygotowania roztworu,
- Pylisty – stosowany w postaci suchej jak i w roztworze.

Zastosowanie w szkółkarstwie i na uprawach:

- Granulat lub preparat pylisty – zmieszać z podłożem w dawce 1 kg na 1 m³; po posadzeniu lub siewie dokładnie podlać i po 24 godzinach podlać ponownie;
- Preparaty pyliste – zamoczyć korzenie przed sadzeniem w celu zabezpieczenia ich przed wyschnięciem w czasie przesadzania i transportu; dawkowanie: od 1 kg do 2 kg preparatu (w zależności od twardości wody) rozpuścić w 200 l wody – zamoczyć system korzeniowy, aby był pokryty warstwą 1,5–2,5 mm.

Trwałość preparatu w glebie: do 5 lat.

Produkt posiada atest PZH.

Podmiot odpowiedzialny

Artagro Dystrybucja Sp. z o.o.

Ćmiłów, ul. Willowa 2–4

20–388 Lublin

Tel. 81 477 55 82, e-mail: office@artagrodystrybucja.pl

4.2.2. AgroHydroGel® (ekologiczny absorbent w dwóch postaciach: pylisty i jako granulki średnicy 2–4 mm) – chłonie wodę, zatrzymując ją w obrębie korzeni, co sprzyja optymalnemu wzrostowi roślin; stymuluje wzrost korzeni, zabezpiecza korzenie w okresie suszy; może być wykorzystany jako nośnik nawozów i środków ochrony roślin.

Zastosowanie w szkółkarstwie i na uprawach:

- suchy preparat do mieszania z suchym podłożem w dawce 1 kg na 1 m³; mieszankę dokładnie podlać i po 24 godzinach podlać ponownie; przygotowane podłoże może być wykorzystane pod siew lub do sadzenia;
- do mieszania z wilgotnym podłożem: wstępnie nawilżyć ustaloną dawkę (wg zaleceń producenta: dawka zależy od rodzaju gleby i jej pojemności wodnej) i dokładnie wymieszać z podłożem;
- do moczenia korzeni przed sadzeniem w celu zabezpieczenia ich przed wyschnięciem w czasie transportu; dawkowanie: 50g preparatu rozpuścić w 10 l wody – zamoczyć system korzeniowy aby był pokryty warstwą 1,5–2,5 mm.

Uwaga: Wystawienie żelu na promieniowanie słoneczne powoduje jego rozkład.

Trwałość preparatu w glebie: 5 lat.

Produkt posiada atest PZH.

Podmiot odpowiedzialny:

Agroidea Kraków Sp. z o.o.

Igołomia 42, 32–126 Pobiednik Mały, tel. 12-2870310.

4.2.3. AgroHydroFlor® – mieszanka AgroHydroGel® z nawozami mineralnymi; dawkowanie zależne od rodzaju gleby i jej pojemności wodnej: 120–150g na 1 m² przy dozowaniu na głębokość do 20 cm.

Produkt posiada atest PZH.

Podmiot odpowiedzialny:

Agroidea Kraków Sp. z o.o.

Igołomia 42, 32–126 Pobiednik Mały, tel. 12–2870310.

4.2.4. ZEBA (biodegradowalny absorbent w formie mikrogranul oparty na polimerze skrobi kukurydzianej) – pochłania i uwalnia wilgoć, ogranicza wypłukiwanie nawozów, przyspiesza kiełkowanie nasion, poprawia parametry wzrostowe oraz żywotność siewek i sadzonek, stymuluje ich odporność na suszę.

Zastosowanie:

- przed siewem nasion lub równocześnie z siewem bezpośrednio w bruzdy: preparat umieścić na głębokości 5–10 cm; środek może być mieszany z nasionami; dawkowanie: 7,9–11,2 kg/ha.
- do moczenia korzeni przed sadzeniem; dawkowanie: 2,4 g (5ml) na 1 l wody.

Trwałość preparatu w glebie: 12 miesięcy do kilku lat (środek rozkładany przez mikroorganizmy glebowe).

Produkt posiada atest PZH.

Podmiot odpowiedzialny:

Chemtura Europe Limited Sp. z o.o.

ul. Czerwona 22, 96–100 Skierniewice, tel. 22 899 19 44.

4.2.5. TerraHydrogelAqua® (absorbent pylisty lub w postaci granulatu – polimer poliakrylan potasu z dodatkiem antyzbrylacza) – oddaje około 95% wchłoniętej wody; może być nośnikiem substancji pokarmowych, środków ochrony roślin i szczepionek glebowych; zapewnia szybszy wzrost siewkom i sadzonkom, minimalizuje stres wodny.

Zastosowanie:

– w formie pylistej do zabezpieczania odkrytego systemu korzeniowego podczas transportu, zapewnia lepsze ukorzenianie po posadzeniu roślin; dawkowanie: 1–2 kg na 200 l wody

– w formie granul służy do wzbogacania podłoża w dawce 1,25 kg na 1 m³.

Produkt posiada atest PZH.

Trwałość preparatu: 3–5 lat.

Podmiot odpowiedzialny:

Terra, 66–620 Gubin, ul. Piastowska 4, tel.68–4556269.

4.2.6. TerraHydrogelVit (sypka mieszanka nawozowa zawierająca absorbent) – odżywka glebowa znacznie zwiększająca pojemność wodną gleby; magazynuje wodę umożliwiając jej pobieranie przez rośliny w niezbędnej ilości, przez co zwiększa ich odporność na suszę; zapewnia roślinom przez cały sezon wegetacyjny optymalną ilość składników odżywczych.

Zastosowanie: do mieszania z podłożami w postaci suchej w dawce: 1,25 kg/1 m³.

Produkt posiada atest PZH.

Podmiot odpowiedzialny:

Terra, 66–620 Gubin, ul. Piastowska 4, tel.68–4556269.

4.2.7. AGROAQUAGEL K ROOT (usieczony poliakrylan potasu, hydrożel-superabsorbent) preparat wchłania wodę, pęcznieje i tworzy trwały żel, przy czym około 95% pozostaje dostępne dla roślin. Ekonomiczny, w pełni biodegradowalny, trwały, aktywny w glebie przez co najmniej 5 lat, przyspiesza wzrost roślin, zmniejsza ich „wypadanie” spowodowane stresem wodnym

Zastosowanie: Stosowany do otaczania systemu korzeniowego. W przypadku sadzonek z odkrytym systemem korzeniowym należy przygotować żel wg instrukcji zamieszczonej na opakowaniu.

Podmiot odpowiedzialny:

ARTAGRO POLSKA Sp. z o.o.

Ul. Bolesława Prusa 1,
32-200 Miechów
mail: biuro@artagropolska.pl

4.2.8. **AGROAQUAGEL K ROOT SPECIAL** (usieciowany poliakrylan potasu, hydrożel-superabsorbent, mikoryza) preparat wchłania wodę, pęcznieje i tworzy trwały żel, przy czym około 95% pozostaje dostępne dla roślin. Ekonomiczny, w pełni biodegradowalny, trwały, aktywny w glebie przez co najmniej 5 lat, przyspiesza wzrost roślin, zmniejsza ich „wypadanie” spowodowane stresem wodnym

Zastosowanie: Stosowany do żelowania z mikoryzacją odkrytego systemu korzeniowego. Żel należy przygotowywać zgodnie z instrukcją zamieszczoną na opakowaniu.

Podmiot odpowiedzialny:

ARTAGRO POLSKA Sp. z o.o.
Ul. Bolesława Prusa 1,
32-200 Miechów
mail: biuro@artagropolska.pl

5. OCHRONA PRZED SZKODAMI POWODOWANYMI PRZEZ OWADY

5.1. SZELINIAK SOSNOWIEC I INNE RYJKOWCE

Wymienione poniżej insektycydy z grupy pyretroidów stosowane są w postaci emulsji wodnych do maczania nadziemnych części sadzonek przed posadzeniem, do zatruwania pułapek (wałki, płyty kory itp.) lub do opryskiwania upraw aparaturą naziemną. Zużycie cieczy użytkowej podczas opryskiwania: 50–100 l wody na 1 ha.

	Zalecane stężenie
FASTAC LAS 15 SC	4% (4000 ml preparatu w 100 l wody)
FORESTER 100 EW	2% (2000 ml preparatu w 100 l wody)
SHERPA 100 EC	0,5-1,25% (500-1250 ml środka w 100 l wody)

Uwaga: Podczas maczania nadziemnych części sadzonek w insektycydach unikać zanieczyszczenia cieczy użytkowej glebą, która powoduje obniżenie aktywności preparatów.

Wysokie temperatury panujące wiosną powodują inaktywację pyretroidów. W przypadku wysokiej liczebności szkodliwych ryjkowców na uprawie zabezpieczanej przy użyciu pyretroidów należy po kilku tygodniach zabieg powtórzyć.

5.2. OWADY LIŚCIOŻERNE

W zabiegach agrolotniczych insektycydy (z wyjątkiem preparatu FORAY 76B SC) należy stosować łącznie z adiuwantami. Adiuwanty są to substancje lub mieszaniny substancji dodawane do zbiorników opryskiwaczy w celu zmodyfikowania właściwości biologicznych składnika biologicznie czynnego lub zmiany cech fizyko-chemicznych cieczy użytkowej. Adiuwanty nie są środkami ochrony roślin i nie wymagają zezwolenia na dopuszczenie ich do obrotu. Łączne stosowanie adiuwantów z pestycydami jest możliwe jedynie pod warunkiem wpisania ich do etykiety-instrukcji stosowania danego preparatu.

5.2.1. BRUDNICA MNISZKA

Preparat	Zalecana dawka
<i>Bacillus thuringiensis</i>	
FORAY 76 B	2,5 l/ha, stosować bez rozcieńczania
Inhibitory syntezy chityny	
DIMILIN 480 SC	0,05-0,1 l/ha, stosować z wodą i adiuwantem Ikar 95 EC
Neonikotynoidy	
MOSPILAN 20 SP	0,15 kg/ha, stosować z wodą i adiuwantem Ikar 95 EC
MIROS 20SP**	0,15 kg/ha, stosować z wodą i adiuwantem Ikar 95 EC
W zabiegach agrolotniczych insektycydy stosować zgodnie z etykietą	

*W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających nie stosować środka na roślinach pokrytych spadzią.

*W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających środek stosować wieczorem po zakończeniu oblotu roślin przez pszczoły i inne gatunki zapylające.

5.2.2. BARCZATKA SOSNÓWKA

Preparat	Zalecana dawka
<i>Bacillus thuringiensis</i>	
FORAY 76 B	2,5 l/ha, stosować bez rozcieńczania
Inhibitory syntezy chityny	
DIMILIN 480 SC	0,075-0,1 l/ha, stosować z wodą i adiuwantem Ikar 95 EC
Neonikotynoidy	
MOSPILAN 20 SP	0,25-0,3 kg/ha, stosować z wodą i adiuwantem Ikar 95 EC
MIROS 20SP**	0,25-0,3 kg/ha, stosować z wodą i adiuwantem Ikar 95 EC
W zabiegach agrolotniczych insektycydy stosować zgodnie z etykietą	

*W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających nie stosować środka na roślinach pokrytych spadzią.

*W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających środek stosować wieczorem po zakończeniu oblotu roślin przez pszczoły i inne gatunki zapylające.

5.2.3. BORECZNIKI SOSNOWE

Preparat	Zalecana dawka
Inhibitory syntezy chityny	
DIMILIN 480 SC , zarejestrowany tylko dla borecznika sosnowca	0,1-0,15 l/ha, stosować z wodą i adiuwantem Ikar 95 EC
Neonikotynoidy	
MOSPILAN 20 SP	0,25 kg/ha, stosować z wodą i adiuwantem Ikar 95 EC
MIROS 20SP**	0,25 kg/ha, stosować z wodą i adiuwantem Ikar 95 EC
W zabiegach agrolotniczych insektycydy stosować zgodnie z etykietą	

*W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających nie stosować środka na roślinach pokrytych spadzią.

*W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających środek stosować wieczorem po zakończeniu oblotu roślin przez pszczoły i inne gatunki zapylające.

5.2.4. OSNUJA GWIAŹDZISTA

Preparat	Zalecana dawka
Neonikotynoidy – zarejestrowane tylko do zwalczania osnu gwieździstej	
MOSPILAN 20 SP	0,4 kg/ha, stosować z wodą i adiuwantem Ikar 95 EC
MIROS 20SP**	0,4 kg/ha, stosować z wodą i adiuwantem Ikar 95 EC
W zabiegach agrolotniczych insektycydy stosować zgodnie z etykietą	

*W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających nie stosować środka na roślinach pokrytych spadzią.

*W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających środek stosować wieczorem po zakończeniu oblotu roślin przez pszczoły i inne gatunki zapylające.

5.2.5. ZWÓJKA ZIELONECZKA, PIĘDZIK PRZEDZIMEK

Preparat	Zalecana dawka
<i>Bacillus thuringiensis</i>	
FORAY 76 B	2,5 l/ha, stosować bez rozcieńczania
W zabiegach agrolotniczych insektycydy stosować zgodnie z etykietą	

5.2.6. IMAGES CHRABĄSZCZY

Preparat	Zalecane stężenie
Neonikotynoidy	
MOSPILAN 20 SP	0,4 kg/ha, stosować z wodą (4 l/ha) i adiuwantem Ikar 95 EC (1l/ha)
MIROS 20SP**	0,4 kg/ha, stosować z wodą (4 l/ha) i adiuwantem Ikar 95 EC (1l/ha)
W zabiegach agrolotniczych insektycydy stosować zgodnie z etykietą	

*W celu ochrony pszczoł i innych owadów zapylających nie stosować środka na roślinach pokrytych spadzią.

*W celu ochrony pszczoł i innych owadów zapylających środek stosować wieczorem po zakończeniu oblotu roślin przez pszczoły i inne gatunki zapylające.

5.2.7. ZWÓJKI JODŁOWE

Preparat	Zalecane stężenie
Neonikotynoidy	
MOSPILAN 20 SP	0,4 kg/ha, stosować z wodą (7 l/ha) i adiuwantem Ikar 95 EC (3l/ha)
MIROS 20SP**	0,4 kg/ha, stosować z wodą (7 l/ha) i adiuwantem Ikar 95 EC (3l/ha)
W zabiegach agrolotniczych insektycydy stosować zgodnie z etykietą	

*W celu ochrony pszczoł i innych owadów zapylających nie stosować środka na roślinach pokrytych spadzią.

*W celu ochrony pszczoł i innych owadów zapylających środek stosować wieczorem po zakończeniu oblotu roślin przez pszczoły i inne gatunki zapylające.

Uwagi dotyczące zabiegów ograniczania liczebności owadów liściożernych:

- Przygotowaną ciecz użytkową zużyć bezpośrednio po sporządzeniu, najpóźniej w ciągu 12 godzin.
- Opryskiwanie należy powtórzyć, jeśli wystąpią intensywne opady deszczu przed upływem 4 godzin po zabiegu środkami kontaktowymi lub 6 godzin po zabiegu środkami żołądkowymi, albo gdy podczas kontroli skuteczności zabiegu liczba żywych larw na drzewie przekracza 20% liczby krytycznej.

5.3. MSZYCE (OCHOJNIK, SMREKUN I INNE)

Zwalczanie mszyc wykonuje się przy użyciu naziemnej aparatury opryskującej wodnymi emulsjami środków owadobójczych (200–400 l cieczy użytkowej na ha).

- **APACZ 50 WG** w dawce 0,1 kg/ha – szkółki i uprawy leśne, gatunki iglaste i liściaste. Stosować 1 zabieg w sezonie wegetacyjnym.
- **MOSPILAN 20 SP** w dawce 0,2 kg/ha – szkółki iglastych i liściastych drzew i krzewów leśnych, uprawy leśne (drzewostany do 10 lat). W przypadku dużej liczebności szkodników zabieg należy powtórzyć po 10–14 dniach.
- **MIROS 20 SP**** w dawce 0,2 kg/ha – szkółki iglastych i liściastych drzew i krzewów leśnych, uprawy leśne (drzewostany do 10 lat). W przypadku dużej liczebności szkodników zabieg należy powtórzyć po 10–14 dniach.
 *W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających nie stosować środka na roślinach pokrytych spadzią.
 *W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających środek stosować wieczorem po zakończeniu oblotu roślin przez pszczoły i inne gatunki zapylające.
- **PINOIL 012 AL** – środek przeznaczony do bezpośredniego stosowania do zwalczania ochojnika świerkowo-modrzewiowego na modrzewiu europejskim. Środek stosować w okresie wczesnowiosennym (luty, marzec – przed okresem kwitnienia) do zwalczania zimujących form szkodników. Opryskiwać rośliny tak, aby ciecz spływała z pni i gałęzi.
- **PIRIMOR 500 WG** – siewki i sadzonki iglaste i liściaste drzew i krzewów – szkółki leśne, odnowienia, zalesienia. Stosować w dawce 0,4 kg/ha, w 300–600 l wody/ha, zalecane opryskiwanie średniokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych.
- **POLYSEKT DŁUGO DZIAŁAJĄCY 005 SL** – modrzew europejski, zwalczanie ochojnika świerkowo-modrzewiowego. Opryskiwać drzewa 1% stężeniem preparatu, zalecana ilość wody 200–400 l/ha. Stosować 1 zabieg w sezonie wegetacyjnym.
- **PROMANAL 60 EC** zalecane stężenie 2% - modrzew europejski, zwalczanie ochojnika świerkowo-modrzewiowego. Środek stosować w okresie wczesnowiosennym (luty, marzec) do zwalczania zimujących form szkodników. Opryskiwać rośliny tak, aby ciecz spływała z pni i gałęzi.
- **TEPPEKI 50 WG** w dawce 0,14 kg/ha – siewki i sadzonki iglaste i liściaste drzew i krzewów w szkółkach leśnych, zalesieniach i odnowieniach leśnych. Stosować do zwalczania następujących szkodników: bawełnica wiązowa, miodownica dębówka, miodownica modrzewiowa, mszyca brzoza, ochojnik

sosnowy, ochojnik świerkowo-modrzewiowy. Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2, minimalny odstęp między zabiegami: 21 dni. Zalecana ilość wody: 200-500 l/ha. W ochronie plantacji nasiennych stosować w dawce 0,14 kg/ha do zwalczania następujących szkodników: obiałka korowa, miodownica długowłosa, miodownica sosnowa, mszyca świerkowa zielona, ochojnik świerkowo-modrzewiowy, ochojnik świerkowy zielony, zdobniczka dębowa. Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, minimalny odstęp między zabiegami: 21 dni. Zalecana ilość wody: 200-1000 l/ha.

5.4. PRZĘDZIORKI

- **ORTUS 05 SC** - szkółki leśne, zwalczanie przędziorka lipowca i przędziorka sosnowca:
Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,5 l/ha. Maksymalna liczba zabiegów: 2. Odstęp pomiędzy zabiegami: 7-10 dni. Opryskiwać po wystąpieniu szkodnika. Zalecana ilość wody: 300–600 l/ha. Ilość wody dopasować do wielkości roślin.

5.5. MISECZNIK CISOWIEC

- **PINOIL 012 AL** – środek przeznaczony do bezpośredniego stosowania do zwalczania misecznika cisowca na cisie pospolitym. Środek stosować w okresie wczesnowiosennym (luty, marzec – przed okresem kwitnienia) do zwalczania zimujących form szkodników. Opryskiwać rośliny tak, aby ciecz spływała z pni i gałęzi.
- **PROMANAL 60 EC** zalecane stężenie 2% - cis pospolity. Środek stosować w okresie wczesnowiosennym (luty, marzec) do zwalczania zimujących form szkodników. Opryskiwać rośliny tak, aby woda spływała z pni i gałęzi.

5.6. HURMAK OLCHOWIEC

- **APACZ 50 WG**: zalecana dawka: 0,06 kg/ha w 200 l wody/ha. Środek stosować po wystąpieniu szkodnika.

5.7. SKOCZOGONKI

- **MOSPILAN 20 SP** w dawce 0,2 kg/ha - szkółki iglastych i liściastych drzew i krzewów leśnych, zalecana ilość wody 500 l/ha.
- **MIROS 20SP**** w dawce 0,2 kg/ha - szkółki iglastych i liściastych drzew i krzewów leśnych, zalecana ilość wody 500 l/ha.
- *W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających nie stosować środka na roślinach pokrytych spadzią.
- *W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających środek stosować wieczorem po zakończeniu oblotu roślin przez pszczoły i inne gatunki zapylające.

5.8. KROBIK MODRZEWIOWIEC, ŚMIETKA MODRZEWIOWA

- **MOSPILAN 20 SP** w dawce 0,25 kg/ha – krobik modrzewiowiec
w dawce 0,2 kg/ha – śmietka modrzewiowa
Zalecana ilość wody 300 l/ha. Stosować zgodnie z instrukcją – etykietą.

- **MIROS 20SP**** w dawce 0,25 kg/ha – krobik modrzewiowiec
w dawce 0,2 kg/ha – śmietka modrzewiowa
Zalecana ilość wody 300 l/ha. Stosować zgodnie z instrukcją – etykietą.

*W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających nie stosować środka na roślinach pokrytych spadzią.

*W celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających środek stosować wieczorem po zakończeniu oblotu roślin przez pszczoły i inne gatunki zapylające.

5.9. KORNIK DRUKARZ

TRINET P – dwuskładnikowa pułapka (system „zwab i zabij”) zalecana do stosowania przed rójką w drzewostanach zagrożonych przez kornika drukarza. Pułapka składa się z metalowego stelażu, siatki zawierającej alfa-cypermetrynę i feromonu Pheroprax Ampułka. Zalecana liczba pułapek na 1 lokalizację: 3 pułapki/100mb ściany drzewostanu.

5.10. SZKODNIKI WTÓRNE ZASIEDLAJĄCE DREWNO NIEKOROWANE

Opryskiwanie wykonuje się naziemną aparaturą opryskującą przed rójką chrząszczy, na drewno niezasiedlone przez szkodniki, stosując wodną emulsję insektycydów wymienionych w tabeli w ilości 5 l na 1m³ drewna.

Zabiegi wykonane na drewno zasiedlone nie są skuteczne.

Preparat	Zalecane stężenie
FORESTER 100 EW	1% (1000 ml preparatu w 100 l wody)
SHERPA 100 EC	0,1-0,8% (100–800 ml preparatu w 100 l wody)

STORANET	Siatka zaimpregnowana alfa-cypermetryną, stosować zgodnie z etykietą
-----------------	--

Zapytania i uwagi dotyczące stosowania insektycydów prosimy kierować na adres:
 prof. dr hab. Barbara Głowacka lub dr. hab. Iwona Skrzecz
 IBL, Zakład Ochrony Lasu IBL, 05-090 Raszyn, ul. Braci Leśnej, nr 3,
 tel. (22) 71 50 540, (22) 71 50 541;
 e-mail B.Glowacka@ibles.waw.pl lub I.Skrzecz@ibles.waw.pl

TABELA 5. INSEKTYCYDY ZAREJESTROWANE DO STOSOWANIA W LEŚNICTWIE, WYMIENIONE W REJESTRZE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI, DOZWOLONE PRZEZ FSC

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych	Termin ważności zezwolenia	Okres na zużycie zapasów
APACZ 50 WG	Sumitomo Chemical Takeda Agro Co.- Japonia	chlortianidyna – 50 %	H302, H317	H410	2019-01-13	2020-07-13
FORAY 76 B	Valent BioSciences Corp. – USA	<i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>kurstaki</i> 206,5 g/l (18,44%)			2020-04-30	2021-10-30
MIROS 20 SP handel równoległy	Nisso Chemical Europe GmbH -Niemcy	acetamipryd 20 %	H302	H410	2018-04-29	2019-10-29
MOSPILAN 20 SP	Nippon Soda Company Ltd Japonia	acetamipryd 20 %	H302	H410	2018-04-29	2019-10-29
PINOIL 012 AL. Stara etykieta	Neudorff GmbH KG Niemcy	Olej parafinowy 12 g/l		nie jest klasyfikowany zgodnie z kryteriami określonymi w przepisach o subst. i preparatach chem.	2015-05-22	2016-12-22
PINOIL 012 AL. Nowa etykieta	Neudorff GmbH KG Niemcy	Olej parafinowy 12 g/l			2020-12-31	2022-06-30

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych	Termin ważności zezwolenia	Okres na zużycie zapasów
PROMANAL 60 EC stara etykieta	Neudorff GmbH KG Niemcy	olej parafinowy 60%	nie jest klasyfikowany zgodnie z kryteriami określonymi w przepisach o subst. i preparatach chem.	niebezpieczny dla środowiska, N	2019-04-22	2020-10-22
PROMANAL 60 EC nowa etykieta	Neudorff GmbH KG Niemcy	olej parafinowy 546 g/l	H400	H410	2020-12-31	2022-06-30
STORANET	BASF SE, Niemcy	alfa-cypermetyryna 1,57 g/kg		H410	2018-07-31	2020-01-31
TEPPEKI 50 WG	IKS Bioscences Europe S.A. - Belgia	flonikamid - 500 g	H412	R52/53	2022-03-14	2023-09-14
TRINET P	BASF SE, Niemcy	alfa-cypermetyryna 1,57 g/kg feromony wabiące kornika drukarza 3 ml/dyspenser	H315, H319	H410	2018-07-31	2020-01-31

TABELA 6. NSEKTYCYDY ZAREJESTROWANE DO STOSOWANIA W LEŚNICTWIE, WYMIENIONE W REJESTRZE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI, NIEZALECANE PRZEZ FSC

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych	Termin ważności zezwolenia	Okres na zużycie zapasów
DIMILIN 480 SC	Chemtura Corporation Inc. – USA	diflubenzuron 480 g w 1 litrze środka	nie jest klasyfikowany zgodnie z kryteriami określonymi w przepisach o subst. i prep. chemicznych	niebezpieczny dla środowiska, N, oraz zwrot R50/53	2018-01-22	2019-07-22
FASTAC LAS 15 SC	BASF SE, Niemcy	alfa-cypermetyryna 15 g/l	H332	H410	2022-11-26	2024-05-27
FORESTER 100 EW	AGRIPHAR S.A. Belgia	cypermetyryna 100 g w 1 litrze środka	H302, H317	H410	2024-12-19	2026-06-19
ORTUS 05 SC	Nichino Europe Co. Ltd, Wielka Brytania	fenpiroksymat 51,2 g/l	H317, H332,	H410	2020-04-30	2021-10-30
PIRIMOR 500 WG	Syngenta Ltd. Wielka Brytania	pirymikarb 500 g/kg	H301, H313, H332	H410	2023-02-19	2024-08-20
POLYSEKT długo działający 005 SL	Scotts Celaflor GmbH &Co Niemcy	acetamipryd 5 g/l			2022-01-30	2023-07-30

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych	Termin ważności zezwolenia	Okres na zużycie zapasów
SHERPA 100 EC Nowa etykieta	SBM Developpement SAS - Francja	cypermetryna 100 g/l	H302, H304, H315, H318, H336	H410	2024-07-16	2026-01-16

6. SYGNALIZACJA POJAWU MOTYLI ORAZ NIEKTÓRYCH CHRZĄSZCZY

Produkty przeznaczone wyłącznie do sygnalizowania pojawu organizmów szkodliwych nie są objęte definicją środków ochrony roślin i nie wymagają uzyskania zezwolenia ministra do spraw rolnictwa na dopuszczenie ich do obrotu. Feromony zalecane w leśnictwie w 2014 r., które wykorzystywane będą do sygnalizowania i monitoringu owadów (jak np. dyspensery feromonowe Colodor, Duplodor, Panodor i in.) mogą być stosowane w leśnictwie bez ważnego zezwolenia Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Dyspensery wymienione w tabeli 5 zaleca się do sygnalizacji pojawu niektórych gatunków szkodliwych owadów leśnych.

W tabelach 6-7 zamieszczono informacje o terminach i miejscach wykładania pułapek z substancjami wabiącymi.

Zapytania i uwagi dotyczące stosowania feromonów prosimy kierować na adres:
prof. dr hab. Andrzej Kolk lub Wojciech Janiszewski,
IBL, Zakład Ochrony Lasu IBL, 05-090 Raszyn, ul. Braci Leśnej, nr 3,
tel. (22) 71 50 552 lub 71 50 555
e-mail W.Janiszewski@ibles.waw.pl

Tabela 7. Feromony zalecane w leśnictwie

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi (klasa)	Określenie toksyczności dla pszczoł (klasa)	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych
Dyspenser feromonowy – ACUMODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy – CEMBRODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy - CHALCODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
CHALCOPRAX AMPUŁKA	BASF SE Niemcy	Substancje wabiące	Drażniący Xi	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy - COLODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy - DUPLODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi (klasa)	Określenie toksyczności dla pszczoł (klasa)	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych
Dyspenser feromonowy - FORMODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
DRUKARZ AMPUŁKA A101 Górski	F.P.H.U TIM Gołaczewy, ul Suska 8 32-340 Wolbrom	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
DRUKARZ AMPUŁKA A10 Nizinny	F.P.H.U TIM Gołaczewy, ul Suska 8 32-340 Wolbrom	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy - HYLADOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy IPSODOR IPSODOR W	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy – IPSODOR TUBA	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi (klasa)	Określenie toksyczności dla pszczoł (klasa)	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych
Dyspenser feromonowy – LAPATODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
LINOPRAX	BASF SE Niemcy	Substancje wabiące	Drażniący Xi	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy - LYMODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy – MELOLADOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
PHEROPRAX Ampułka	BASF Agro B.V. - Holandia	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
PHEROPRAX Dyspenser	BASF Agro B.V. - Holandia	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi (klasa)	Określenie toksyczności dla pszczoł (klasa)	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych
Dyspenser feromonowy- PANODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy – PLATODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy - RHYODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy – SEXTODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi (klasa)	Określenie toksyczności dla pszczoł (klasa)	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych
Dyspenser feromonowy - SPINODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy - TOMODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy - TORTODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe
Dyspenser feromonowy - TRYPODOR	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi (klasa)	Określenie toksyczności dla pszczoł (klasa)	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych
Dyspenser feromonowy – TRYPODOR D	Zakład Doświadczalny CHEMIPAN – Instytut Chemii Fizycznej i Instytut Chemii Organicznej PAN - Warszawa	substancje wabiące	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe	sklasyfikowany jako pozostałe

Tabela 8. Sygnalizacja pojawu motyli

Gatunek szkodnika	Preparat	Typ pułapki	Miejsce dyspensera w pułapce	Miejsce wystawienia pułapek	Terminy wyłożenia pułapek	Kontrola pułapek
Brudnica mniszka	LYMODOR	IBL-1	Umocować w uchwycie pomiędzy lejkiem a daszkiem	Drzewostan sosnowy i świerkowy powyżej 20 lat. Corocznie w tych samych miejscach	Nie później niż do 10 lipca	Dwukrotnie w tygodniu do kulminacji rójki, później co 10 dni do zakończenia lotu
Brudnica nieparka	LYMODOR	IBL-1	Umocować w uchwycie pomiędzy lejkiem a daszkiem	Drzewostany liściaste i sady	Do 1-go lipca	Co 14 dni do końca rójki
Strzygonia choinówka	PANODOR	IBL-1	Umocować w uchwycie pomiędzy lejkiem a daszkiem	Drzewostany sosnowe powyżej 15 lat	II-ga dekada marca	Jednorazowa kontrola po zakończeniu odłowów (dla celów prognozy)
Zwójka sosnoweczka	RHYODOR	PL-1 PL-2	Przykleić na środku płaszczyzny lepowej	Uprawy i młodniki sosnowe na palikach lub gałęziach	Do 1-go lipca	Co 14 dni do końca rójki, co 2 dni dla ustalenia terminów zabiegów ograniczania liczebności
Wskaźnica modrzewianeczka	RHYODOR	PL-1 PL-2	Przykleić na środku płaszczyzny lepowej	Młodsze i starsze drzewostany świerkowe	Połowa lipca	Co 14 dni do końca rójki, co 2 dni dla ustalenia terminu zabiegu ograniczania liczebności
Krobik modrzewiowiec	COLODOR	PL-1 PL-2	Przykleić na środku płaszczyzny lepowej	Młodsze i starsze drzewostany modrzewiowe lub z domieszką modrzewia	I-sza dekada maja	Co 14 dni do końca rójki co 3 dni dla ustalenia terminu zabiegu ograniczania liczebności
Zwójka zieloneczka	TORTODOR	PL-1 PL-2	Przykleić na środku płaszczyzny lepowej	Drzewostany dębowe powyżej 30 lat. Corocznie w tych samych miejscach	Koniec maja	Co 14 dni do końca rójki

Tabela9. Sygnalizacja pojawu chrząszczy

Gatunek szkodnika	Preparat	Typ pułapki	Miejsce dyspensera w pułapce	Miejsce wystawienia pułapek	Terminy wyłożenia pułapek	Liczba pułapek	Kontrola pułapek	Uwagi i zalecenia
Kornik drukarz	IPSODOR IPSODOR W PHEROPRAX IPSODOR TUBA DRUKARZ AMPUŁKA A101 Górski DRUKARZ AMPUŁKA A10 Nizinny	IBL-2	Umocować w przeznaczonym do tego celu wycięciu na ekranie	Drzewostany świerkowe oraz drzewostany z dużym udziałem świerka	Na pierwszą generację pułapki układamy do połowy kwietnia. Na drugą generację w drugiej połowie czerwca	Przy zagrożeniu słabym 1 pułapka na 4 ha, przy zagrożeniu silnym 2–4 szt./ha	Nie rzadziej niż co 7 dni w zależności od wielkości odłowów, opadów i temperatury	Należy przestrzegać odległości 25 m od najbliższych świerków, na nizinach. W warunkach górskich powyżej 30 m od tzw. ścian kornikowych
		IBL-3	Zawiesić wewnątrz 2-go segmentu, nad butelką					
		Pułapki szczelinowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
		Pułapki rurowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
		Drzewo chwytnie	Przymocować w połowie długości dłużycy					
Kornik modrzewiowiec	CEMBRODOR	IBL-2	Umocować w przeznaczonym do tego celu wycięciu na ekranie	Drzewostany modrzewiowe oraz z dużym udziałem modrzewia	Na pierwszą generację pułapki układamy na przełomie marca i kwietnia. Na drugą	Przy zagrożeniu słabym 1 pułapka na 1 ha, przy zagrożeniu silnym 2–5 w grupie szt./ha	Co 7–14 dni w zależności od wielkości odłowów, opadów i temperatury	Należy przestrzegać odległości 10–15 m od najbliższych modrzewi
		IBL-3	Zawiesić wewnątrz 2-go segmentu					
		Pułapki szczelinowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
		Pułapki rurowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					

Gatunek szkodnika	Preparat	Typ pułapki	Miejsce dyspensera w pułapce	Miejsce wystawienia pułapek	Terminy wyłożenia pułapek	Liczba pułapek	Kontrola pułapek	Uwagi i zalecenia
		Drzewo chwytnie	Przymocować w połowie długości dłużycy		generację na przełomie lipca i sierpnia			
Kornik zrosłozębny	DUPLODOR	IBL-2	Umocować w przeznaczonym do tego celu wycięciu na ekranie	Drzewostany świerkowe oraz drzewostany z dużym udziałem świerka	Na pierwszą generację pułapki układamy do połowy kwietnia. Na drugą generację w drugiej połowie lipca	Przy zagrożeniu słabym 1 pułapka na 1 ha, przy zagrożeniu silnym 2–3 w grupie szt./ha	Co 7–14 dni w zależności od wielkości odłogów, opadów i temperatury	Należy bezwzględnie przestrzegać odległości 10–15 m od najbliższych świerków
		IBL-3	Zawiesić wewnątrz 2-go segmentu, nad butelką					
		Pułapki szczelinowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
		Pułapki rurowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
Kornik ostrozębny	ACUMODOR	IBL-2	Umocować w przeznaczonym do tego celu wycięciu na ekranie	Drzewostany sosnowe oraz drzewostany z dużym udziałem sosny	Na pierwszą generację pułapki układamy do połowy maja i na drugą generację w początku lipca	Przy zagrożeniu słabym 1 pułapka na 1 ha, przy zagrożeniu silnym 2–3 w grupie szt./ha	Co 7–14 dni w zależności od wielkości odłogów, opadów i temperatury	Należy przestrzegać odległości 10–15 m od najbliższych sosen
		IBL-3	Zawiesić wewnątrz 2-go segmentu, nad butelką					
		Pułapki szczelinowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
		Pułapki rurowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
		Drzewo chwytnie	Przymocować w połowie długości dłużycy					

Gatunek szkodnika	Preparat	Typ pułapki	Miejsce dyspensera w pułapce	Miejsce wystawienia pułapek	Terminy wyłożenia pułapek	Liczba pułapek	Kontrola pułapek	Uwagi i zalecenia
Cetyniec większy	TOMODOR	IBL-2	Umocować w przeznaczonym do tego celu wycięciu na ekranie	Drzewostany sosnowe oraz drzewostany z dużym udziałem sosny	Koniec lutego	Przy zagrożeniu słabym 1 pułapka na 10 ha, przy zagrożeniu silnym 1 pułapka na 2–5 ha	Co 7–14 dni w zależności od wielkości odłogów, opadów i temperatury	Nie umieszczać pułapek w bezpośrednim sąsiedztwie osłabionych sosen
		IBL-3	Zawiesić wew-nątrz 2-go segmentu, nad butelką					
		Pułapki szczelinowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
		Drzewo chwytnie	Przymocować w połowie długości dłużycy					
Drwalnik paskowany	TRYPADOR LINOPRAX	IBL-2	Umocować w przeznaczonym do tego celu wycięciu na ekranie	Drzewostany, mygły, składnice surowca drzewnego	W połowie marca	Przy zagrożeniu słabym 1 pułapka na 5 ha, przy średnim 1–2 szt./ha, a przy silnym 2-3 szt./ha	Co 7–14 dni w zależności od wielkości odłogów, opadów i temperatury	Odległość wyłożonych pułapek od mygł nie powinna być mniejsza niż 30 m
		IBL-3	Zawiesić wewnątrz 2-go segmentu, nad butelką					
		Pułapki szczelinowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
		Pułapki rurowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
Rytownik pospolity	CHALCODOR	IBL-2	Umocować w przeznaczonym do tego celu wycięciu na ekranie	Drzewostany świerkowe oraz drzewostany z dużym udziałem świerka	W ostatniej dekadzie kwietnia	Przy zagrożeniu słabym 1 pułapka na ha, przy zagrożeniu silnym 2-3 szt./ha	Co 7–14 dni w zależności od wielkości odłogów, opadów i temperatury	Należy przestrzegać odległości: na nizinach 10–15 m od najbliższych świerków, a w warunkach górskich 20–30 m od tzw. ścian kornikowych
		Pułapki szczelinowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					

Gatunek szkodnika	Preparat	Typ pułapki	Miejsce dyspensera w pułapce	Miejsce wystawienia pułapek	Terminy wyłożenia pułapek	Liczba pułapek	Kontrola pułapek	Uwagi i zalecenia
	CHALCOPRAX AMPULKA	Pułapki sztuczne, wałki, dłużyce, stojące świerki	Umieścić w pułapce lub na drewnie	Drzewostany świerkowe	Zgodnie z etykietą – instrukcją stosowania			
Szeliniak sosnowiec i świerkowiec	HYLADOR	IBL-4	Umieścić wewnątrz pułapki	Nowo zakładane uprawy sosnowe	Do 15 kwietnia	Prognozowanie 5–10 szt./ha Zwalczanie 11–50 szt./ha	Co 7–14 dni w zależności od wielkości odłowów	Przy wykładaniu pułapek należy używać szablonu do wyciskania rowków
Komik sześćcizębny	SEXTODOR	IBL-3	Zawiesić wewnątrz 2-go segmentu, nad butelką	Starsze drzewostany sosnowe	Na pierwszą generację pułapki wykładamy od 1 kwietnia. Na drugą generację od 1 czerwca	Przy zagrożeniu słabym 1 pułapka na 10 ha, przy zagrożeniu silnym 1 pułapka na 2–5 ha	Co 7–14 dni w zależności od wielkości odłowów, opadów i temperatury	Nie umieszczać pułapek w bezpośrednim sąsiedztwie osłabionych sosn

Gatunek szkodnika	Preparat	Typ pułapki	Miejsce dyspensera w pułapce	Miejsce wystawienia pułapek	Terminy wyłożenia pułapek	Liczba pułapek	Kontrola pułapek	Uwagi i zalecenia
Chrabąszcz majowy, chrabąszcz kasztanowiec	MELODOR	IBL-5 (teflonowane)	Zawiesić pod daszkiem pułapki	Drzewostany liściaste	Do końca kwietnia	3-5 pułapek w miejscu odłowu co 30 m	Pułapki kontrolować codziennie w celu określenia kulminacji rójki	Pułapki umieszczać w koronach drzew
Wyrynnik dębowiec	PLATODOR	IBL-2	Umocować w przeznaczonym do tego celu wycięciu na ekranie	Drzewostany dębowe, mygły, składnice surowca drzewnego	Do końca czerwca	3-5 pułapek w miejscu odłowu co 30 m	Co 7–14 dni w zależności od wielkości odłowów, opadów i temperatury	
		Pułapki szczelinowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
Jodłowiec Woroncowa i kolcozębny	SPINODOR	IBL-2	Umocować w przeznaczonym do tego celu wycięciu na ekranie	Drzewostany jodłowe oraz drzewostany z dużym udziałem jodły	Na pierwszą generację pułapki układamy końca kwietnia. Na drugą generację w drugiej połowie czerwca	Przy zagrożeniu słabym 1 pułapka na ha, przy zagrożeniu silnym 2-3 szt./ha	Co 7–14 dni w zależności od wielkości odłowów, opadów i temperatury	Należy przestrzegać odległości: na nizinach 10–15 m od najbliższych jodeł
		IBL-3	Zawiesić wewnątrz 2-go segmentu, nad butelką					
		Pułapki szczelinowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
		Pułapki rurowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					

Drwalnik bukowiec	TRYPODOR D	IBL-2	Umocować w przeznaczonym do tego celu wycięciu na ekranie	Drzewostany liściaste, mygły, składnice surowca drzewnego	Do końca kwietnia	3-5 pułapek w miejscu odłowu co 30 m	Co 7–14 dni w zależności od wielkości odłowów, opadów i temperatury	Odległość wyłożonych pułapek od mygły nie powinna być mniejsza niż 30 m
		IBL-3	Zawiesić wewnątrz 2-go segmentu, nad butelką					
		Pułapki szczelinowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
		Pułapki rurowe	Zawiesić wewnątrz pułapki					
Krytoryjek olchowiec	LAPATODOR	IBL-4	Umieścić wewnątrz pułapki	Drzewostany olszowe, uprawy topolowe, plantacje wiklinowe	Do końca czerwca	3-5 pułapek w miejscu odłowu co 10 -15 m	Co 7–14 dni w zależności od wielkości odłowów, opadów i temperatury	
		Pułapki Barbera	Zawiesić pod daszkiem pułapki					
Przekrasek mróweczka	FORMODOR (Zwabia przekraski do miejsc występowania korników)	Mygły, stosy, pojedyncze drzewa	Przymocować w połowie długości mygły, stosu, dłużycy	Miejsca składowania surowca iglastego	Od połowy kwietnia	1-2 dyspensery na mygłę	Nie wymagają kontroli	Nie wyklądać na surowcu przeznaczonym do korowania, zraszania, lub zabiegu chemicznego

7. OCHRONA SZKÓŁEK I DRZEW PRZED PATOGENAMI GRZYBOWYMI

7.1. ZGORZEL SIEWEK

1.1.1. ZGORZEL SIEWEK W SZKÓŁKACH LEŚNYCH

ZAPRAWIANIE NASION

- **ZAPRAWA NASIENNA T 75 DS/WS** (środek o działaniu kontaktowym w postaci proszku do zaprawiania nasion na sucho lub w formie zawiesiny wodnej do zaprawiania na mokro).

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania:

- zaprawianie na mokro: 500 g środka na 100 kg nasion z dodatkiem 5000 ml wody.
- zaprawianie na sucho 500 g środka na 100 kg nasion.

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania:

- zaprawianie na mokro: 500 g środka na 100 kg nasion z dodatkiem 5000 ml wody.
- zaprawianie na sucho 500 g środka na 100 kg nasion.

Maksymalna liczba zabiegów: 1.

Środek Zaprawa Nasienna T 75 DS/WS przeznaczony jest do stosowania:

- w przypadku zaprawiania na mokro – przy użyciu zaprawiarek mechanicznych o ruchu ciągłym lub porcjowych zgodnie z instrukcją obsługi danej zaprawiarki. Zawiesinę do zaprawiania należy sporządzić w osobnym naczyniu dodając środek do wody i nie mieszając aż do jego całkowitego opadnięcia na dno. Następnie środek należy dobrze wymieszać i wlać do zbiornika zaprawiarki.
- w przypadku zaprawiania na sucho – przy użyciu zaprawiarek porcjowych napędzanych mechanicznie lub ręcznie.

ZABIEGI OPRYSKIWANIA

ACROBAT MZ 69 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka do jednorazowego stosowania: 2 kg/ha w 1000 l wody.

Maksymalna liczba zabiegów: 3.

Odstęp między zabiegami: 7–14 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste.

GWARANT 500 SC (środek o działaniu kontaktowym - koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą).

Zalecana dawka: 1,0 l/ha.

Zalecana ilość wody: 1000 l/ha.

Maksymalnie 2 zabiegi w sezonie wegetacyjnym, przemiennie z fungicydami z innych grup chemicznych.

Odstęp między zabiegami: 15 dni.

lub

Zalecana dawka: 2 l/ha.

Zalecana ilość wody: 1000 l/ha.

Maksymalnie 1 zabieg w sezonie wegetacyjnym, przemiennie z fungicydami z innych grup chemicznych.

Zalecane opryskiwanie średniokropliste.

PENNCOZEB 80 WP (środek o działaniu kontaktowym w postaci proszku do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 2,0 kg/ha.

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: maksymalnie 3, co 7 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy plecakowych lub polowych. Do stosowania w uprawie polowej i pod osłonami.

Środek stosować zapobiegawczo lub po wystąpieniu pierwszych objawów choroby (kwiecień-lipiec).

THIRAM GRANUFLO 80 WG (środek o działaniu kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 3,0 kg/ha.

Zalecana ilość wody: 2500 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3-4, co 7-14 dni.

Zalecane opryskiwanie średniokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych.

Środek stosować zapobiegawczo lub po wystąpieniu pierwszych objawów choroby (kwiecień-lipiec).

Środek stosować przemiennie z fungicydami należącymi do różnych grup chemicznych.

TOPSIN M 500 SC (środek systemiczny, koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą).

Zalecana dawka: 1,4 l/ha.

Zalecana ilość wody: 1000 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy ręcznych, sadowniczych lub polowych.

Środek stosować w przypadku pojawienia się chorób lub prewencyjnie.

SIGNUM 33 WG (środek o działaniu systemicznym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 1,0–1,5 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 1000 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2, co 7-10 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy plecakowych.

Środek **SIGNUM 33 WG** jest dopuszczony do stosowania zarówno na terenie otwartym i pod osłonami (tunele foliowe, szklarnie).

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,75–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości roślin i ich zagęszczenia).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, co 7-14 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od kwietnia do sierpnia.

MILDEX 71,1 WG (środek o działaniu układowym w postaci granulek do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 2,0–2,5 kg/ha

Zalecana ilość wody: 1000 l/ha. Ilość wody dostosować do wielkości roślin i zagęszczenia.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2, w odstępie co najmniej 7 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych lub ręcznych (z wyłączeniem opryskiwaczy sadowniczych).

Środek **MILDEX 71,1 WG** jest dopuszczony do stosowania zarówno na terenie otwartym, pod osłonami i w szklarniach.

7.1.2. ZGORZEL SIEWEK W ODNOWIENIACH NATURALNYCH:

SIGNUM 33 WG (środek o działaniu systemicznym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 1,0–1,5 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 1000 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2, co 7-10 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy plecakowych.

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,75–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości roślin i ich zagęszczenia).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, co 7-14 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od kwietnia do sierpnia.

7.1.3. GRZYBY ZGORZELOWE NA SADZONKACH I ZAPOBIEGANIE INFEKCIJOM WTÓRNYCH PATOGENÓW W SZKÓŁKACH I UPRAWACH LEŚNYCH

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,75–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości roślin i ich zagęszczenia).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, co 7-14 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od kwietnia do sierpnia.

7.2. MĄCZNIAK PRAWDZIWY DĘBU

7.2.1. MĄCZNIAK PRAWDZIWY DĘBU W SZKÓŁKACH LEŚNYCH

FALCON 460 EC i **Sokół 460 EC** (środki o działaniu układowym w formie koncentratu do sporządzania emulsji wodnej).

Siewki jednoroczne:

Zalecana dawka: 0,5 l/ha.

Zalecana ilość wody: 200 l/ha.

Siewki dwuletnie:

Zalecana dawka **Falcon 460 EC**: 0,6 l/ha.

Zalecana dawka **Sokół 460 EC**: 0,75 l/ha.

Zalecana ilość wody: 300 l/ha.

Środek szczególnie przydatny w niekorzystnych warunkach panujących w okresie wykonywania zabiegu (temp. poniżej 12°C).

W trakcie stosowania preparatów nie nawozić mocznikiem w okresie 2 tygodni przed i po wykonywaniu zabiegów.

NIMROD 250 EC (środek o działaniu układowym w formie koncentratu do sporządzania emulsji wodnej).

Zalecane stężenie: 0,1% (100ml w 100 l wody).

Zalecana ilość cieczy użytkowej: 500 l/ha.

Preparat **Nimrod 250 EC** wykazuje dobrą skuteczność w temperaturze około 10°C.

SIGNUM 33 WG (środek o działaniu systemicznym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 1,8 kg/ha

Zalecana ilość wody: 600 - 800 l/ha.

Mniejszą dawkę cieczy roboczej stosować na siewki jednoroczne, większą na wieloletki.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2, co 7-10 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy plecakowych.

Środek **SIGNUM 33 WG** jest dopuszczony do stosowania zarówno na terenie otwartym i pod osłonami (tunele foliowe, szklarnie).

STARPRO 430 SC (środek grzybobójczy o działaniu układowym w formie płynu do sporządzania emulsji wodnej).

Zalecana dawka: 0,75 l/ha.

Zalecana ilość wody: 200 - 400 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Mniejszą dawkę cieczy roboczej stosować na siewki, większą na wieloletki.

Odstęp między zabiegami: co najmniej 14 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych.

Uwagi:

- Środek **STARPRO 430 SC** stosować na siewki i sadzonki drzew nie wyższych niż 1 metr.
- Zabiegi ochronne przeciwko **mączniakowi prawdziwego dębu** wykonuje się **od maja do końca sierpnia. Opryski rozpocząć na siewki jednoroczne po całkowitym** rozwinięciu liści, zaś w przypadku wieloletek - na pękający pąk. Drugi zabieg – w odstępie dwóch tygodni po pierwszym, następne w miarę rozwoju choroby z częstotliwością co 3-4 tygodnie.
- Wyższe dawki cieczy użytkowej stosować na wieloletki.
- Fungicydy należy stosować przemiennie ze względu na substancje aktywne w nich zawarte, należące do różnych grup chemicznych.

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,75–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości roślin i ich zagęszczenia).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, co 10-14 dni (krótszy odstęg stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od maja do sierpnia.

7.2.2. MĄCZNIAK PRAWDZIWY DĘBU W UPRAWACH LEŚNYCH

STARPRO 430 SC (środek grzybobójczy o działaniu układowym w formie płynu do sporządzania emulsji wodnej).

Zalecana dawka: 0,75 l/ha.

Zalecana ilość wody: 200 - 400 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęg między zabiegami: co najmniej 14 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych.

Środek **STARPRO 430 SC** stosować na siewki i sadzonki drzew nie wyższych niż 1 metr.

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,75–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości roślin i ich zagęszczenia).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, co 10-14 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od maja do sierpnia.

7.3. OPADZINA MODRZEWIA W SZKÓŁKACH LEŚNYCH

STARPRO 430 SC (środek grzybobójczy o działaniu układowym w formie płynu do sporządzania emulsji wodnej).

Zalecana dawka: 0,75 l/ha.

Zalecana ilość wody: 200 - 400 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Mniejszą dawkę cieczy roboczej stosować na siewki, większą na wieloletki.

Odstęp między zabiegami: co najmniej 14 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych.

Środek **STARPRO 430 SC** stosować na siewki i sadzonki drzew nie wyższych niż 1 metr.

7.4. OSUTKI W SZKÓŁKACH LEŚNYCH

7.4.1. OSUTKI NA SIEWKACH I SADZONKACH DRZEW IGLASTYCH

GWARANT 500 SC (środek o działaniu kontaktowym – koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą).

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500–1000 l/ha (mniejszą ilość wody stosować w przypadku siewek jednorocznych).

Maksymalnie 2 zabiegi w sezonie wegetacyjnym, przemiennie z fungicydami z innych grup chemicznych.

Odstęp między zabiegami: 15 dni.

lub

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500–1000 l/ha (mniejszą ilość wody stosować w przypadku siewek jednorocznych).

Maksymalnie 1 zabieg w sezonie wegetacyjnym, przemiennie z fungicydami z innych grup chemicznych.

STARPRO 430 SC (środek grzybobójczy o działaniu układowym w formie płynu do sporządzania emulsji wodnej).

Zalecana dawka: 0,75 l/ha.

Zalecana ilość wody: 200 - 400 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Mniejszą dawkę cieczy roboczej stosować na siewki, większą na wieloletki.

Odstęp między zabiegami: co najmniej 14 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych.

Środek **STARPRO 430 SC** stosować na siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew iglastych nie wyższych niż 1 metr.

7.4.2. OSUTKI NA SOŚNIE

FALCON 460 EC i Sokół 460 EC (środki o działaniu układowym w formie koncentratu do sporządzania emulsji wodnej).

Siewki jednoroczne: zalecana dawka: 0,75 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500 l/ha.

Dwulutki: zalecana dawka: 1,5 l/ha.

Zalecana ilość wody: 1000 l/ha.

Środek zastosować zapobiegawczo (koniec czerwca – początek lipca). Siewki opryskiwać co najmniej do końca września, a podczas złych warunków pogodowych (wilgotne chłodne okresy w lecie) nawet do końca października.

Środek szczególnie przydatny w niekorzystnych warunkach panujących w okresie wykonywania zabiegu (temp. poniżej 12°C).

W trakcie stosowania preparatów nie nawozić mocznikiem w okresie 2 tygodni przed i po wykonywaniu zabiegów.

PENNCOZEB 80 WP (środek o działaniu kontaktowym w postaci proszku do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2 kg/ha.

Zalecana ilość wody: 500–1000 l/ha (mniejszą ilość wody stosować w przypadku siewek jednorocznych).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: maksymalnie 3 zabiegi, w odstępie 14 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy plecakowych lub polowych.

Do stosowania w szkółkach zarówno w uprawie polowej i pod osłonami.

Środek stosować zapobiegawczo lub po wystąpieniu pierwszych objawów choroby (czerwiec - listopad).

TOPSIN M 500 SC (środek systemiczny, koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą).

Zalecana dawka: 1,4 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500–750 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy ręcznych, sadowniczych lub polowych.

Środek stosować w przypadku pojawienia się wiosennej osutki sosny lub prewencyjnie.

Uwaga: Zabiegi przeciwko **osutce sosny** należy rozpocząć w połowie czerwca i wykonywać w odstępach 2-3 tygodni, możliwie aż do późnej jesieni (do końca listopada). W trakcie bardzo łagodnych zim, przy dużym zagrożeniu chorobą, można wykonać dodatkowe zabiegi.

Fungicydy należy stosować przemiennie ze względu na substancje aktywne w nich zawarte, należące do różnych grup chemicznych.

7.5. OSUTKI W ODNOWIENIACH NATURALNYCH I UPRAWACH LEŚNYCH

7.5.1. OSUTKI NA SIEWKACH I SADZONKACH DRZEW IGLASTYCH W ODNOWIENIACH NATURALNYCH

- **GWARANT 500 SC** (środek o działaniu kontaktowym - koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą).

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500–1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości i zagęszczenia roślin).

Maksymalnie 2 zabiegi w sezonie wegetacyjnym.

Odstęp między zabiegami: 15 dni.

lub

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500–1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości i zagęszczenia roślin).

Maksymalnie 1 zabieg w sezonie wegetacyjnym, przemiennie z fungicydami z innych grup chemicznych.

7.5.2. OSUTKI NA SIEWKACH I SADZONKACH DRZEW IGLASTYCH W UPRAWACH LEŚNYCH

STARPRO 430 SC (środek grzybobójczy o działaniu układowym w formie płynu do sporządzania emulsji wodnej).

Zalecana dawka: 0,75 l/ha.

Zalecana ilość wody: 200 - 400 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęp między zabiegami: co najmniej 14 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych.

Środek **STARPRO 430 SC** stosować na siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew iglastych nie wyższych niż 1 metr.

7.5.3. OSUTKI NA SOŚNIE W ODNOWIENIACH NATURALNYCH

PENNCOZEB 80 WP[#] (środek o działaniu kontaktowym w postaci proszku do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2 kg/ha.

Zalecana ilość wody: 500–1000 l/ha (mniejszą ilość wody stosować w przypadku siewek jednorocznych).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: maksymalnie 3 zabiegi, w odstępie 14 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy plecakowych lub polowych.

Do stosowania w szkółkach zarówno w uprawie polowej i pod osłonami.

Środek stosować zapobiegawczo lub po wystąpieniu pierwszych objawów choroby (czerwiec - listopad).

Środek stosować przemiennie z fungicydami należącymi do różnych grup chemicznych.

TOPSIN M 500 SC (środek systemiczny, koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą).

Zalecana dawka: 1,4 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500–750 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy ręcznych, sadowniczych lub polowych.

Środek stosować w przypadku pojawienia się wiosennej osutki sosny lub prewencyjnie.

7.6. RDZE

7.6.1. RDZE W SZKÓŁKACH LEŚNYCH

SIGNUM 33 WG (środek o działaniu systemicznym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 1,8 kg/ha

Zalecana ilość wody: 600 - 800 l/ha.

Ilość wody dostosować do zagęszczenia roślin.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2, co 7-10 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy plecakowych.

Środek **SIGNUM 33 WG** jest dopuszczony do stosowania zarówno na terenie otwartym i pod osłonami (tunele foliowe, szklarnie).

STARPRO 430 SC (środek grzybobójczy o działaniu układowym w formie płynu do sporządzania emulsji wodnej).

Zalecana dawka: 0,75 l/ha.

Zalecana ilość wody: 200 - 400 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Mniejszą dawkę cieczy roboczej stosować na siewki, większą na wieloletki.

Odstęp między zabiegami: co najmniej 14 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych.

Środek **STARPRO 430 SC** stosować na siewki i sadzonki drzew nie wyższych niż 1 metr.

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,75–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości roślin i ich zagęszczenia).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, co 14 - 28 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od kwietnia do września.

TOPSIN M 500 SC (środek systemiczny, koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą).

Zalecana dawka: 1,4 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500–750 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy ręcznych, sadowniczych lub polowych.

Środek stosować w przypadku pojawienia się chorób lub prewencyjnie.

7.6.2. RDZE W UPRAWACH LEŚNYCH

STARPRO 430 SC (środek grzybobójczy o działaniu układowym w formie płynu do sporządzania emulsji wodnej).

Zalecana dawka: 0,75 l/ha.

Zalecana ilość wody: 200 - 400 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Mniejszą dawkę cieczy roboczej stosować na siewki, większą na wieloletki.

Odstęp między zabiegami: co najmniej 14 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych.

Środek **STARPRO 430 SC** stosować na siewki i sadzonki drzew nie wyższych niż 1 metr.

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,75–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości roślin i ich zagęszczenia).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, co 14 - 28 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od kwietnia do września.

7.7. PLAMISTOŚĆ LIŚCI

7.7.1. PLAMISTOŚĆ LIŚCI W SZKÓŁKACH LEŚNYCH

GWARANT 500 SC (środek o działaniu kontaktowym – koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą).

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500 l/ha.

Maksymalnie 2 zabiegi w sezonie wegetacyjnym.

Odstęp między zabiegami: 15 dni.

lub

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500 l/ha.

Maksymalnie 1 zabieg w sezonie.

Zalecane opryskiwanie średniokropliste.

STARPRO 430 SC (środek grzybobójczy o działaniu układowym w formie płynu do sporządzania emulsji wodnej).

Zalecana dawka: 0,75 l/ha.

Zalecana ilość wody: 200 - 400 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Mniejszą dawkę cieczy roboczej stosować na siewki, większą na wielolatki.

Odstęp między zabiegami: co najmniej 14 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych.

Środek **STARPRO 430 SC** stosować na siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew liściastych nie wyższych niż 1 metr.

TOPSIN M 500 SC (środek systemiczny, koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą).

Zalecana dawka: 1,4 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500–750 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy ręcznych, sadowniczych lub polowych.

Środek stosować w przypadku pojawienia się chorób lub prewencyjnie.

7.7.2. PLAMISTOŚĆ LIŚCI W UPRAWACH LEŚNYCH

STARPRO 430 SC (środek grzybobójczy o działaniu układowym w formie płynu do sporządzania emulsji wodnej).

Zalecana dawka: 0,75 l/ha.

Zalecana ilość wody: 200 - 400 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęp między zabiegami: co najmniej 14 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych.

Środek **STARPRO 430 SC** stosować na siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew liściastych nie wyższych niż 1 metr.

7.8. SZARA PLEŚŃ

7.8.1. SZARA PLEŚŃ W SZKÓŁKACH LEŚNYCH

GWARANT 500 SC (środek o działaniu kontaktowym – koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą).

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500 l/ha.

Maksymalnie 2 zabiegi w sezonie wegetacyjnym, przemiennie z fungicydami z innych grup chemicznych.

Odstęp między zabiegami: 15 dni.

lub

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500 l/ha.

Maksymalnie 1 zabieg w sezonie wegetacyjnym.

Zalecane opryskiwanie średniokropliste.

ROVRAL AQUAFLO 500 SC (środek o działaniu kontaktowym w formie koncentratu do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 1,5- 2,0 l/ha.

Zalecana ilość wody: 600 l/ha.

Wyższe dawki środka stosować na wielolatki lub przy większym zagrożeniu chorobowym.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęp między zabiegami: co najmniej 10 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy plecakowych.

Wskazane jest dodanie środka zwiększającego przyczepność.

Środek **ROVRAL AQUAFLO 500 SC** jest dopuszczony do stosowania zarówno na terenie otwartym i pod osłonami (tunele foliowe, szklarnie).

SIGNUM 33 WG (środek o działaniu systemicznym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 1,8 kg/ha

Zalecana ilość wody: 600 - 800 l/ha.

Ilość wody dostosować do zagęszczenia roślin.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2, co 7-10 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy plecakowych.

Środek **SIGNUM 33 WG** jest dopuszczony do stosowania zarówno na terenie otwartym i pod osłonami (tunele foliowe, szklarnie).

STARPRO 430 SC (środek grzybobójczy o działaniu układowym w formie płynu do sporządzania emulsji wodnej).

Zalecana dawka: 0,75 l/ha.

Zalecana ilość wody: 200 - 400 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Mniejszą dawkę cieczy roboczej stosować na siewki, większą na wieloletki.

Odstęp między zabiegami: co najmniej 14 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych.

Środek **STARPRO 430 SC** stosować na siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew iglastych i liściastych nie wyższych niż 1 metr.

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,75–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości roślin i ich zagęszczenia).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, co 7-14 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od kwietnia do września.

THIRAM GRANUFLO 80 WG (środek o działaniu kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 3,0 kg/ha.

Zalecana ilość wody: 300–500 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości i zagęszczenia roślin).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3-4, co 7-14 dni.

Zalecane opryskiwanie średniokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych.

Środek stosować zapobiegawczo lub po wystąpieniu pierwszych objawów choroby (kwiecień-lipiec).

Środek stosować przemiennie z fungicydami należącymi do różnych grup chemicznych.

TOPSIN M 500 SC (środek systemiczny, koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą).

Zalecana dawka: 1,4 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500–750 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy ręcznych, sadowniczych lub polowych.

Środek stosować w przypadku pojawienia się choroby lub prewencyjnie.

7.8.1. SZARA PLEŚŃ W UPRAWACH LEŚNYCH

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,75–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości roślin i ich zagęszczenia).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, co 7-14 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od kwietnia do września.

7.9. FYTOFTOROZY W SZKÓŁKACH LEŚNYCH

7.9.1. FYTOFTOROZA SIEWEK I SADZONEK GATUNKÓW IGLASTYCH I LIŚCIASTYCH

PENNCOZEB 80 WP (środek o działaniu kontaktowym w postaci proszku do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 2,0 kg/ha.

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: maksymalnie 3 zabiegi, co 7 dni. Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy plecakowych lub polowych. Do stosowania w uprawie polowej i pod osłonami.

Środek stosować zapobiegawczo lub po wystąpieniu pierwszych objawów choroby (kwiecień-lipiec).

7.9.2. FYTOFTOROZA SIEWEK I SADZONEK GATUNKÓW IGLASTYCH

POLYVERSUM WP (środek zawierający *Pythium oligandrum* – niepatogeniczny organizm antagonistyczny wobec niektórych patogenów).

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 50 g/100l wody.

Moczenie sadzonek: 3 l cieczy użytkowej/1000 roślin.

Maksymalna liczba zabiegów: 1.

Środek stosować podczas przesadzania sadzonek z multiplatów do doniczek.

lub

Podlewanie roślin: 100 ml cieczy użytkowej/roślinę.

Maksymalna liczba zabiegów: 3.

Odstęp pomiędzy zabiegami: 21 dni.

Środek stosować w trakcie produkcji sadzonek oraz po wysadzeniu roślin do gruntu w lesie.

Środek Polyversum WP najskuteczniej działa w podłożu o temperaturze 12-25°C oraz pH 5,5-7,5. Zabiegi środkiem należy wykonywać wcześnie rano lub pod wieczór (unikać silnego nasłonecznienia podczas zabiegów). Środek można stosować po upływie 7–10 dni od ostatniego zabiegu tradycyjnym preparatem grzybobójczym. Po zastosowaniu środka Polyversum WP nie stosować doglebowo chemicznych środków grzybobójczych.

7.9.3. FYTOFTOROZA SADZONEK GATUNKÓW IGLASTYCH I LIŚCIASTYCH W SZKÓŁKACH I UPRAWACH LEŚNYCH

SIGNUM 33 WG (środek o działaniu systemicznym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 1,0–1,5 kg/ha

Zalecana ilość wody: 600 - 800 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2, co 7-10 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy plecakowych.

Środek **SIGNUM 33 WG** jest dopuszczony do stosowania zarówno na terenie otwartym i pod osłonami (tunele foliowe, szklarnie).

7.9.4. FYTOFTOROZA SADZONEK GATUNKÓW IGLASTYCH I LIŚCIASTYCH W SZKÓŁKACH LEŚNYCH

MILDEX 71,1 WG (środek o działaniu układowym w postaci granulek do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 2,0–2,5 kg/ha

Zalecana ilość wody: 1000 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2, w odstępie co najmniej 7 dni.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych lub ręcznych (z wyłączeniem opryskiwaczy sadowniczych).

Środek **MILDEX 71,1 WG** jest dopuszczony do stosowania zarówno na terenie otwartym, pod osłonami i w szklarniach.

7.10. INNE CHOROBY I USZKODZENIA

7.10.1 CHOROBY I USZKODZENIA GAŁĘZI I PNI W SZKÓŁKACH LEŚNYCH, UPRAWACH I DRZEWOSTANACH

FUNABEN® PLUS 03 PA (środek o działaniu systemicznym w formie pasty do smarowania ran drzew i krzewów, przyspiesza zabliznianie się ran i skaleczeń).

Zakres stosowania: zgorzel kory, rdza kory, rak tarczowaty, rak bakteryjny, rak gruzelkowy, rany po cięciu, skaleczenia drzew i krzewów.

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 100 g środka/18 dm² powierzchni rany.

Środka nie należy rozcieńczać.

Maksymalna liczba zabiegów: 1.

Środek stosować po cięciu lub po powstaniu rany niezależnie od pory roku i fazy wzrostu. Nie stosować w czasie opadów deszczu i w temperaturze poniżej 0°C. Przed zabiegiem rany należy oczyścić, brzegi wyrównać, a w przypadku zakażenia patogenami, wyciąć do zdrowej tkanki. Konieczne jest dokładne pokrycie ran.

Rak gruzelkowy drzew liściastych w szkółkach i uprawach leśnych

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,8–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości roślin i ich zagęszczenia).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, co 10-14 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od maja do września.

7.10.2 WIERZCHOŁKOWE ZAMIERANIE PĘDÓW ORAZ ZGNILIZNA KORZENIOWA W SZKÓŁKACH I ODNOWIENIACH NATURALNYCH

TOPSIN M 500 SC (środek systemiczny, koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą).

Zalecana dawka: 1,4 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500–750 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy ręcznych, sadowniczych lub polowych.

Środek stosować w przypadku pojawienia się chorób lub prewencyjnie.

7.10.3 WERTICILIOZA W SZKÓŁKACH LEŚNYCH

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,8–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości roślin i ich zagęszczenia).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, co 10-14 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od maja do września.

TOPSIN M 500 SC (środek systemiczny, koncentrat w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą).

Zalecana dawka: 1,4 l/ha.

Zalecana ilość wody: 500–750 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy ręcznych, sadowniczych lub polowych.

Środek stosować w przypadku pojawienia się choroby lub prewencyjnie.

7.10.4 WERTICILIOZA W UPRAWACH LEŚNYCH

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,8–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości roślin i ich zagęszczenia).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, co 10-14 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od maja do września).

7.10.5. ANTRAKNOZA GATUNKÓW LIŚCIASTYCH W SZKÓLKACH I UPRAWACH LEŚNYCH

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,75–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha (ilość wody dostosować do wielkości roślin i ich zagęszczenia).

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3, co 10-14 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od maja do sierpnia.

7.10.6. ASKOCHYTOZA (ZAMIERANIE PĘDÓW GATUNKÓW IGLASTYCH POWODOWANE PRZEZ *SIROCOCCUS CONIGENUS* (DAW. *ASCOCHYTA PINIPERDA*) W SZKÓLKACH I UPRAWACH LEŚNYCH

SWITCH 62,5 WG (środek o działaniu wgłębnym i kontaktowym w postaci granul do sporządzania zawiesiny wodnej).

Zalecana dawka: 0,8–1,0 kg/ha (większą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecana ilość wody: 700 l/ha.

Zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2, co 10-14 dni (krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym).

Zalecane opryskiwanie drobnokropliste, przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych lub ręcznych.

Środek **SWITCH 62,5 WG** stosować zapobiegawczo lub z chwilą pojawienia się pierwszych objawów choroby, zwyczajowo od kwietnia do października.

Zapytania i uwagi dotyczące chorób grzybowych w szkółkach
prosimy kierować na adres: mgr inż. Aleksandra Rosa-Gruszecka
IBL Zakład Ochrony Lasu
05-090 Raszyn, ul. Braci Leśnej nr 3
tel. 22-715-03-53; e-mail: A.Rosa@ibles.waw.pl

7.11. ŚRODKI I PRODUKTY DO ROZKŁADU PNI DRZEW LEŚNYCH

ROTSTOP WP – biologiczny preparat grzybobójczy w formie proszku do sporządzania zawiesiny wodnej, zawiera sypkie zarodniki grzyba żylicy olbrzymiej *Phlebiopsis gigantea* - stosować zgodnie z zaleceniami znajdującymi się na etykiecie. Środek należy stosować do ochrony sosny i świerka przed infekcją pniaków sosny przez korzeniowca sosnowego *Heterobasidion annosum* i pniaków świerka przez korzeniowca drobnoporego przez *H. parviporum*. Środek przeznaczony do stosowania przy użyciu opryskiwaczy plecakowych lub ręcznych i przy użyciu głowicy ściankowej z prowadnicą opryskującą kombajnu do ścinki drzew (harwestera).

PG-„BIOEKOL”¹ oraz **Grzybnia Pg-POSZWALD²** (produkty do rozkładu pni drzew leśnych zawierające grzyb *Phlebiopsis gigantea* – żylicę olbrzymią) – stosować zgodnie z zaleceniami znajdującymi się na etykiecie.

Podmioty odpowiedzialne:

¹ ZPUH „Biofood” S.C.; 78-604 Wałcz, ul. Bydgoska 41, tel. 67-2582465

² Wytwórnia Grzybni i Biopreparatów Piotr Poszwald; 05-862 Wiązowna, Kąck 18, tel. 22-7899015.

7.12. ŚRODKI DO DEZYNFEKCJI

DESAQUA (płynny preparat bakteriobójczy zawierający podchloryn sodu).

Przeznaczony do dezynfekcji pomieszczeń, urządzeń i sprzętów.

Produkt stosować w postaci nierozcieńczonej lub w rozcieńczeniu 1:3, 1:4 1:5, zgodnie z zaleceniami producenta.

Dezynfekcja przemytej powierzchni następuje po 15 minutach. Po zastosowaniu, pomieszczenie, w którym został użyty, należy dobrze przewietrzyć.

Okres ważności preparatu: 30 dni od daty produkcji umieszczonej na opakowaniu.

Produkt biobójczy dopuszczony do obrotu na podstawie zezwolenia Ministra Zdrowia nr 4216/10 z dnia 29.11.2010 r.

Podmiot odpowiedzialny: Agencja Handlowo-Usługowa „Belweder” Sp. z o.o., 00-730 Warszawa, ul. Huculska 4; tel.: 502 036 864, 608 039 205.

NOTAWKA PLUS® Water Industry (PHMG) (preparat bakterio i drożdżobójczy o wysokiej wydajności, zapobiegający wykwitowi glonów, zawierający polichlorek heksametylenodiaminoguanidyny 2,5 g/l).

Przeznaczony jest do dezynfekcji wody w zbiornikach wodnych oraz urządzeń, membran i filtrów w obiektach wodnych.

Preparat wprowadzić bezpośrednio do obiegu wody, zapewnić dobre wymieszanie wody z preparatem.

Dezynfekcja i oczyszczanie zbiorników wodnych: 50 ml preparatu na 1000 l wody.

Dezynfekcja systemów obiegowych wody: 1-2 l preparatu na 1m³ wody w obiegu.

Dezynfekcja urządzeń: stosować roztwór w stosunku 1:10.

Efekt biobójczy następuje po 15 minutach.

Produkt biobójczy dopuszczony do obrotu na podstawie zezwolenia Ministra Zdrowia nr 4264/10 z dnia 09.12.2010 r.

Podmiot odpowiedzialny: FOFATON-AKWATON International LTD CANADA, Oddział w Polsce Sp. z o.o., ul. Chemików 2/4, 95-100, Zgierz.

BAKTERIERENT (środek myjący i dezynfekujący w płynie, zawiera chlorek benzalkoniowy 1%).

Środek bakterio i grzybobójczy przeznaczony do mycia i dezynfekcji powierzchni podłóg, ścian oraz sprzętów odpornych na działanie wody.

Preparat używać do mycia ręcznego oraz maszynowego powierzchni wolnych od zanieczyszczeń organicznych w proporcji 100 cm³ na 10 litrów wody.

Zalecane stężenie: 1% (bakterie), 4 % (grzyby).

Efekt biobójczy następuje po 15 minutach.

Produkt biobójczy dopuszczony do obrotu na podstawie zezwolenia Ministra Zdrowia nr 1438/04 z dnia 29.07.2004 r.

Podmiot odpowiedzialny: NorDen Sp. z o.o., ul. Półanki 23, 30-740, Kraków.

BAKTERIO DE - INSECT (środek dezynfekujący w płynie, o działaniu bakteriobójczym i czyszczącym, zawiera chlorek benzalkoniowy 1,5%).

Środek niszczący bakterie, grzyby, algi i wirusy przeznaczony do dezynfekcji powierzchni oraz sprzętów.

Stosować do okresowej dezynfekcji pomieszczeń, środków transportu i innych, zgodnie z zaleceniami zawartymi w etykiecie-instrukcji.

Produkt biobójczy dopuszczony do obrotu na podstawie zezwolenia Ministra Zdrowia nr 0815/04 z dnia 31.03.2004 r.

Podmiot odpowiedzialny: Dezynfekcja, Dezynsekcja, Deratyzacja, mgr Maciej A. Koncerewicz, ul. Szafrńska 19, 92-605 Łódź.

MENNO FLORALES 90 SL środek o działaniu grzybobójczym, bakteriobójczym oraz wirusobójczym, zawiera kwas benzoesowy 9%. Przeznaczony do dezynfekcji poprzez zanurzanie i zalewanie oraz opryskiwanie wysokociśnieniową cieczą użytkową środka.

- powierzchni do upraw (stoły, maty podsiątkowe, doniczki, pojemniki, wielodoniczki plastikowe itp., narzędzi, sprzętu stosowanego w uprawie roślin ozdobnych pod osłonami,

- pomieszczeń przechowalniczych, magazynowych, powierzchni do przechowywania i magazynowania (skrzynie, urządzenia itd.) urządzeń w uprawie roślin rolniczych i warzywniczych z zastrzeżeniem braku bezpośredniego kontaktu z rośliną.

Produkt dopuszczony do obrotu na podstawie zezwolenia MRiRW nr R-127/2009 z dnia 25.11. 2009 r.

Posiadacz zezwolenia: Menno Chemie-Vertrieb GmbH, RFN

AGRI`GERM 2000 (środek dezynfekujący o aktywności bakterio-, grzybo-, algo- i wirusobójczej) skutecznie niszczy w glebie i podłożach ogrodniczych najgroźniejsze patogeny, a między innymi *Pythium* spp. *Phytophthora* spp. formy specjalne *Fusarium oxysporum*, *Botrytis cinerea*, oraz bakterie z rodzajów *Erwina* i *Xanthomonas*. Ponadto, Agri`germ 2000 niszczy glony rozwijające się na przejściach, bokach szklarni, na szybach i folii oraz matach.

Sposób użycia i dawki :

- do odkażania gleby i podłoży:

Podlać równomiernie odkażaną powierzchnię roztworem preparatu. Zalecane stężenie : 1-2% (10-20 ml w 1 litrze wody) w zależności od stopnia zakażenia przez patogeny. Zalecana ilość wody: 4 litry na m²

- do odkażania szklarni, tuneli foliowych , płyt betonowych, mat , narzędzi i maszyn:

Opryskać dokładnie odkażane powierzchnie. Zalecane stężenie: 2% (20 ml w 1 litrze wody). Zalecana ilość wody : 1 litr na 10 m²

- do odkażania naczyń ogrodniczych:

Moczyć doniczki , skrzynki , płatonki i inne naczynia w roztworze preparatu przez 15 min. Zalecane stężenie: 2% (200 ml w 10 litrze wody). Zalecana ilość wody: taka zawartość, aby naczynia były całkowicie zanurzone.

- do zwalczania glonów na betonowych powierzchniach, szkła, folii i na matach:

Dokładnie spryskać chronione powierzchnie. Zalecane stężenie : 2% (20 ml w litrze wody) Zalecana ilość wody : 1 litr na 10 m².

ŚRODKI OSTROŻNOŚCI :Produkt klasy Xn , szkodliwy.

Produkt dopuszczony do obrotu na podstawie pozwolenia zezwolenia Ministra Zdrowia nr 2114/05 z dnia 01.02.2005 r.

Podmiot odpowiedzialny: „CEETAL – POL” Sp. z o.o., ul. Wrocławska 82, 81-530, Gdynia.

**TABELA 10. FUNGICYDY ZAREJESTROWANE DO STOSOWANIA W LEŚNICTWIE
WYMIENIONE W REJESTRZE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI, DOZWOLONE PRZEZ FSC**

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych	Termin ważności zezwolenia	Okres na zużycie istniejących zapasów
FALCON 460 EC	Bayer CropScience AG - Republika Federalna Niemiec	spiroksamina, 250 g tebukonazol, 167 g triadimenol, 43 g w 1 litrze środka	H302, H14, H332,H361d, EUH208	H410, EUH401	2015-01-28	2016-07-28
MILDEX 71,1 WG	Bayer SAS Republika Francuska	fosetyl glinu (III) - 66,7 %, fenamidon - 4,4 %		H410, EUH401	2024-07-01	2026-01-01
NIMROD 250 EC	Makhteshim Agan Group Izrael	bupirymat 250 g w 1 litrze środka	H304, H336, EUH066	H411, EUH401	2015-01-31	2016-07-31
POLYVERSUM WP	Biopreparaty Sp. z o.o. Republika Czeska	<i>Pythium oligandrum</i> 10 g			2022-12-19	2024-06-20
ROTSTOP WP	Salutaguse Parmitehas - Estonia	<i>Phlebiopsis gigantea</i> - 10 %	EUH401, EUH208		2020-04-30	2021-10-30

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych	Termin ważności zezwolenia	Okres na zużycie istniejących zapasów
SOKÓŁ 460 EC	Bayer CropScience AG - Republika Federalna Niemiec	spiroksamina 250 g, tebukonazol 167g, triadimenol 43 g w 1 litrze środka	H302, H314, H332, H361d, EUH208	H410, EUH401	2015-03-31	2016-09-30
STARPRO 430 SC	Rotam Agrochemical Co. Ltd. - Chiny	tebukonazol 430 g	H361d	H411, EUH401	2024-11-26	2027-05-26
TOPSIN M 500 SC	Nippon Soda Company Ltd - Japonia	tiofanat metylowy - 500 g	H302, H317, H332, H341	H410, EUH401	2022-05-17	2023-11-17

TABELA 11. FUNGICYDY ZAREJESTROWANE DO STOSOWANIA W LEŚNICTWIE, WYMIENIONE W REJESTRZE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI, NIEZALECANE PRZEZ FSC DO STOSOWANIA POZA SZKÓLKAMI LEŚNYMI

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych	Termin ważności zezwolenia	Okres na zużycie istniejących zapasów
ACROBAT MZ 69 WG	BASF Polska Sp. z o.o.	mankozeb - 60 % dimetomorf – 9 %	H317, H361d	H410, EUH401	2022-12-19	2024-06-19

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych	Termin ważności zezwolenia	Okres na zużycie istniejących zapasów
FUNABEN® PLUS 03 PA	Fregata S.A. - Gdańsk-Oliwa	tiofanat metylowy 3%	H317, H341, H411	H411, EUH401	2019-10-29	2021-04-29
GWARANT 500 SC[#]	Arysta LifeScience Polska Sp. z o.o. - Warszawa	chlorotalonil 500 g	H317, H318, H335, H351	H410, EUH401	2021-03-09	2022-09-09
PENNCOZEB 80 WP[#]	Cerexagri/UPL Francja	mankozeb 80%	H317, H361d,	H400, EUH401	2022-03-08	2023-09-08
ROVRAL AQUAFLO 500 SC	BASF SE - Niemcy	iprodion - 500 g	H351	H411, EUH401	2020-02-17	2021-08-17
SIGNUM 33 WG	BASF SE - Niemcy	boskalid - 26,7 %, piraklostrobina - 6,7 %		H410, EUH401	2020-04-19	2021-10-19
SWITCH 62,5 WG	Syngenta Crop Protection AG - Szwajcaria	cyprodynil - 375 g, fludioksonil – 250g		H410, EUH401	2021-12-04	2023-06-04
THIRAM GRANUFLO 80 WG	Taminco BVBA Królestwo Belgii	tiuram 80 %	H302, H319, H373, EUH208	H410, EUH401	2020-05-18	2021-11-18
ZAPRAWA NASIENNA T 75 DS/WS	Zakłady Chemiczne Organika-Azot S.A., Jaworzno	tiuram 75%	H302, H318, H332, H373, EUH208	H410, EUH401	2019-02-09	2020-08-09

8. OCHRONA PRZED SZKODAMI POWODOWANYMI PRZEZ SSAKI ŁOWNE – ŚRODKI ZAPACHOWO-SMAKOWE DO OCHRONY DRZEW

Zużycie środków do ochrony sadzonek przed zgryzaniem wynosi od 2 do 20 kg lub litrów na 1000 drzewek, w zależności od gatunku zabezpieczanych drzewek i sposobów ich traktowania (wierzchołek pędu głównego lub całe sadzonki).

Zużycie środków do ochrony pni (strzał) drzew przed spalowaniem wynosi od 10 do 30 kg (litrów) na 1000 strzał kilkuletnich lub starszych drzew zależy przede wszystkim od konsystencji środka i sposobu traktowania drzew.

8.1. ŚRODKI ZABEZPIELAJĄCE PRZED ZGRYZANIEM I SPAŁOWANIEM

Cervacol Extra PA – nanosić przez smarowanie. Stosować zgodnie z etykietą.

Zużycie:

2-5 kg/1000 sadzonek w przypadku 2-5 letnich drzew liściastych i iglastych (ochrona przed zgryzaniem)

10-14 kg/1000 drzewek w przypadku 5-10 letnich drzew iglastych (ochrona przed spalowaniem)

Emol BTX LA – nanosić przez smarowanie.

Zużycie: 2-10 l na 1000 drzewek oraz 10–15 l na 1000 pni w zależności od gatunku, wielkości i sposobu zabezpieczania. Stosować jesienią, w dni bezdeszczowe w temperaturze nie niższej niż +5°C.

Pellacol 10 PA – nanosić przez smarowanie lub oprysk.

Zużycie: 2-4 l na 1000 drzewek oraz 10–15 l na 1000 pni w zależności od gatunku, wielkości i sposobu zabezpieczania. Stosować jesienią w dni bezdeszczowe i bezwietrzne w temperaturze nie niższej niż 0°C.

Stop Z EC – nanosić przez smarowanie lub oprysk.

Zużycie: - w okresie jesienno zimowym: 1 litr środka + 1 litr wody (ochrona na 6 miesięcy), 1 litr środka + 2 litry wody (ochrona na 4 miesiące); - w okresie wegetacji: 1 litr środka + 5 litrów wody (ochrona na 2 miesiące).

Stosować wcześnie rano lub późnym popołudniem. W zależności od zastosowania zużycie środka wynosi 1 litr na 100–500 sadzonek lub drzew.

8.2. ŚRODKI ZABEZPIECZAJĄCE PRZED ZGRYZANIEM

Wam Extra PA

Zużycie: 2-5 kg środka na 1000 drzewek. Stosować jesienią, w dni bezdeszczowe w temperaturze powyżej 0⁰ C. Przed użyciem dokładnie wymieszać.

8.3. ŚRODKI ZAPACHOWE DO OCHRONY UPRAW ROLNICZYCH I LEŚNYCH

Kieferle – Hukinol 75 AL

Wokół wybranych upraw co 15-20 m wbić paliki o wysokości 50-60 cm, z umieszczonymi na szczycie sukiennymi gałgankami osłoniętymi daszkiem z tworzywa . Środek nanosić pipetą lub strzykawką co 10-14 dni (w zależności od pogody) w ilości 3-5 kropli na gałganek na paliku. Środka nie stosować wzdłuż całej linii lasu

Zapytania i uwagi dotyczące stosowania repelentów prosimy
kierować na adres: mgr inż. Marek Pudelko
IBL, Zakład Ekologii Lasu, 05-090 Raszyn, ul. Braci Leśnej, nr 3,
tel. (22) 71 50 419, 71 50 417, e-mail M.Pudelko@ibles.waw.pl

TABELA 12. REPELENTY ZAREJESTROWANE DO STOSOWANIA W LEŚNICTWIE

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji aktywnej	Określenie toksyczności dla ludzi	Określenie toksyczności dla organizmów wodnych	Termin ważności zezwolenia	Okres na zużycie zapasów
CERVACOL EXTRA PA	Cheminova Deutsch. GmbH & Co. RFN	Piasek kwarcowy 251 g			2020-08-31	2022-02-28
EMOL - BTX LA	Akzo Nobel Decorative Paints Sp. z o.o.	benzoesan denatonium 0,155 g			2017-08-27	2019-02-27
HUKINOL 75 AL	Kieferle GmbH Niemcy	Kwas izowalerianowy 75%			Atest PZH ważny do 30.07.2018 r.	
PELLACOL 10 PA #*	Nufarm GmbH and Co. KG - Austria	tiuram 10 %	H373, P314	H410, H401	2019-09-10	2021-03-10
STOP Z EC	Morpheus SARL Francja	olej rybi 119 g			2015.08.31	2017-03-01
WAM EXTRA PA	Witasek Pflanzenschutz GmbH – Austria	Piasek kwarcowy 300 g			2016.06.19	2017-12-19

#* niezalecany przez FSC

9. OCHRONA PRZED SZKODAMI POWODOWANYMI PRZEZ GRYZONIE

W tabeli 9A podano wykaz środków biobójczych (rodentycydów) dozwolonych przez Ministra Zdrowia do zwalczania gryzoni. Wszystkie wymienione środki biobójcze są niezalecane przez FSC.

Zapytania i uwagi dotyczące stosowania rodentycydów prosimy
kierować na adres: mgr inż. Marek Pudelko
IBL, Zakład Ekologii Lasu, 05-090 Raszyn, ul. Braci Leśnej, nr 3,
tel. (22) 71 50 419, 71 50 417, e-mail M.Pudelko@ibles.waw.pl

13. OCHRONA PRZED SZKODAMI POWODOWANYMI PRZEZ GRYZONIE

Nazwa produktu biobójczego	Nazwa i adres posiadacza pozwolenia	Nazwa i zawartość substancji czynnej w produkcie	Nr pozwolenia na wprowadzenie do obrotu produktu biobójczego i data wydania	Postać użytkowa produktu	Stosowanie	Okres ważności pozwolenia
AGRECOL GRANULAT	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2012/0035/A/MR z dnia 01.10.2012	Gotowa do użycia przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
AGRECOL PASTA	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2012/0038/A/MR z dnia 28.09.2012	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
ATOX FORTE GRANULAT	VEBI ISTITUTO BIOCHIMICO SRL, Via Desman 43, 35010 Borgoricco, Padwa, Włochy	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0109/MR z dnia 17.01.2014	Przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
ATOX FORTE W KOSTKACH PARAFINOWYCH	VEBI ISTITUTO BIOCHIMICO SRL, Via Desman 43, 35010 Borgoricco, Padwa, Włochy	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0110/MR z dnia 14.01.2014	Przynęta w postaci bloczków woskowych	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
ATOX DIPE PASTA	VEBI ISTITUTO BIOCHIMICO SRL, Via Desman 43, 35010 Borgoricco, Padwa, Włochy	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0086/A/MR z dnia 15.07.2013	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
ATOX DIPE PASTA	VEBI ISTITUTO BIOCHIMICO SRL, Via Desman 43, 35010 Borgoricco, Padwa, Włochy	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0103/A/MR z dnia 30.08.2013	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
ATOX FOCUUM PASTA	VEBI ISTITUTO BIOCHIMICO SRL, Via Desman 43, 35010 Borgoricco, Padwa, Włochy	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0171/MR z dnia 20.10.2014	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	31.01.2017
ATRAX PASTA	„Fregata” S.A. ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk	Difenakum , zaw. 0,05 g/kg	PL/2012/0005/A/MR z dnia 12.03.2012	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018

ATRAX KOSTKA	„Fregata” S.A. ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk	Difenakum , zaw. 0,05 g/kg	PL/2012/0006/A/MR z dnia 12.03.2012	Przynęta w postaci błoczków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków a także w kanalizacji.	30.06.2018
ATRAX GRANULAT	„Fregata” S.A. ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk	Difenakum , zaw. 0,05 g/kg	PL/2012/0021/A z dnia 09.08.2012	Gotowa do użycia przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych (w parkach, na boiskach, placach zabaw, kortach tenisowych, kempingach i innych miejscach użyteczności publicznej) oraz na wysypiskach śmieci.	30.06.2018
ATRAX ZIARNO	„Fregata” S.A. ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk	Difenakum , zaw. 0,05 g/kg	PL/2012/0032/A z dnia 04.10.2012	Przynęta w postaci ziarna	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych (w parkach, na boiskach, placach zabaw, kortach tenisowych, kempingach i innych miejscach użyteczności publicznej) oraz na wysypiskach śmieci.	30.06.2018
ATRAX PŁATKI	„Fregata” S.A. ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk	Difenakum , zaw. 0,05 g/kg	PL/2012/0033/A z dnia 04.10.2012	Przynęta w postaci płatków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych (w parkach, na boiskach, placach zabaw, kortach tenisowych, kempingach i innych miejscach użyteczności publicznej) oraz na wysypiskach śmieci.	30.06.2018
BLACK PEARL PASTA	LODI SAS, Parc d'Activites des Quatre Routes, 35390 Grand- Fougeray, Francja	Alfachloraloza , zaw. 4,0 g/100g	PL/2013/0105/MR z dnia 24.12.2013	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz budynków.	30.06.2021
BRODIRAT PASTA	Detia Freyberg GmbH, Dr.-Werner- Freyberg Str. 11, 69514 Laudenbach, Niemcy	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0149/MR z dnia 04.06.2014	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	31.01.2017
BRODIRAT PELLET	Detia Freyberg GmbH, Dr.-Werner- Freyberg Str. 11, 69514 Laudenbach, Niemcy	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0150/MR z dnia 04.06.2014	Gotowa do użycia przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	31.01.2017
BRODIRAT BLOCZKI	Detia Freyberg GmbH, Dr.-Werner- Freyberg Str. 11, 69514 Laudenbach, Niemcy	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2015/0185/MR z dnia 18.02.2015	Przynęta w postaci błoczków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	31.01.2017

NAZWA 1: COMBARAT PASTA NAZWA 2: NOCURAT PASTA NAZWA 3: VIGONEZ MARS PASTA DO ZWALCZANIA GRYZONI NAZWA 4: VIGONEZ MARS PASTA DO ZWALCZANIA MYSZY I SZCZURÓW	I.N.D.I.A. INDUSTRIE CHIMICHE S.R.L., Via Sorgaglia 25, 35020, Arre (PD), Włochy	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0089/A/MR z dnia 05.08.2013	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz na terenach otwartych.	30.06.2018
BROMADIOLON E GRANULAT	Unichem d.o.o., Sinja Gorica 2, Vrhnika, SI-1360 Słowenia	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0090/A/MR z dnia 30.08.2013	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
BROMADIOLON E TRUTKA ZBOŻOWA	Unichem d.o.o., Sinja Gorica 2, Vrhnika, SI-1360 Słowenia	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0093/A/MR z dnia 30.08.2013	Przynęta w postaci zatrutego ziarna	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz w kanałach ściekowych.	30.06.2018
BROMADIOLON E KOSTKA	Unichem d.o.o., Sinja Gorica 2, Vrhnika, SI-1360 Słowenia	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0091/A/MR z dnia 30.08.2013	Przynęta w postaci błoczków woskowych	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz w kanałach ściekowych.	30.06.2016
BROMADIOLON E PASTA	Unichem d.o.o., Sinja Gorica 2, Vrhnika, SI-1360 Słowenia	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0092/A/MR z dnia 30.08.2013	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz w kanałach ściekowych.	30.06.2016
BROMADIOLON E TRUTKA ZBOŻOWA	Unichem d.o.o., Sinja Gorica 2, Vrhnika, SI-1360 Słowenia	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0093/A/MR z dnia 30.08.2013	Przynęta w postaci zatrutego ziarna	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
BROS KARMNIK Z TRUTKĄ NA MYSZY	BROS Sp. j. B.P. Miranowscy, ul. Sokoła 7/6, 60-644 Poznań	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0156/MR z dnia 19.08.2014	Przynęta w postaci błoczków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016

BROS KOSTKA NA MYSZY I SZCZURY	BROS Sp. j. B.P. Miranowscy, ul. Sokoła 7/6, 60-644 Poznań	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0158/MR z dnia 19.08.2014	Przynęta w postaci błoczków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
BROS PASTA NA MYSZY I SZCZURY	BROS Sp. j. B.P. Miranowscy, ul. Sokoła 7/6, 60-644 Poznań	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0159/MR z dnia 19.08.2014	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
COMPO PASTA	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2012/0037/A/MR z dnia 28.09.2012	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
COMPO KOSTKI	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2012/0040/A/MR z dnia 28.09.2012	Przynęta w postaci błoczków woskowych	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
DETIA WM	Detia Degesch GmbH, Dr-Werner- Freyberg-Str. 11, 69514 Laudenbach, Niemcy	Fosforek glinu uwalniający fosfinę , zaw. 56,0 g/100 g	PL/2014/0124/MR z dnia 05.03.2014	Pigułki uwalniające fosfinę na skutek reakcji chemicznej	Zwalczanie szczurów i nornikowatych na zewnątrz do gruntów nierolniczych, tj. pola golfowe, nasypy kolejowe, parki, wały powodziowe, ale nie bliżej niż w odległości 10m od zbiorników wodnych.	31.08.2021
DERAT	„Fregata” S.A. ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0116 z dnia 28.02.2014	Przynęta w postaci błoczków woskowych	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych (parki, korty tenisowe, kempingi i inne miejsca użyteczności publicznej w systemach kanalizacyjnych oraz na składowiskach odpadów.	5 lat od daty wydania pozwolenia
DERAT GRANULAT	„Fregata” S.A. ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0117 z dnia 21.02.2014	Przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych (parki, korty tenisowe, kempingi i inne miejsca użyteczności publicznej w systemach kanalizacyjnych oraz na składowiskach odpadów.	5 lat od daty wydania pozwolenia
DERAT PASTA	„Fregata” S.A. ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0115/MR z dnia 10.02.2014	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	31.01.2017
DERAT ZIARNO	„Fregata” S.A. ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0121 z dnia 21.02.2014	Przynęta w postaci zatrutego ziarna	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz budynków.	5 lat od daty wydania pozwolenia
EFFECT RODENT PASTA	„UNICHEM POLSKA” Sp. z o.o., ul.	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2012/0009/A/MR z dnia 30.05.2012	Gotowa do użycia przynęta w postaci pasty pakowanej	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>).	30.06.2018

	Kołobrzaska 52 G/16, 05-510 Konstancin Jeziorna			w saszetki.	Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	
EFFECT RODENT GRANULAT	„UNICHEM POLSKA” Sp. z o.o., ul. Kołobrzaska 52 G/16, 05-510 Konstancin Jeziorna	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2012/0010/A/MR z dnia 30.05.2012	Gotowa do użycia przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
EFFECT RODENT KOSTKA	„UNICHEM POLSKA” Sp. z o.o., ul. Kołobrzaska 52 G/16, 05-510 Konstancin Jeziorna	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2012/0011/A/MR z dnia 25.05.2012	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz w kanałach.	30.06.2018
FRUNAX DS RATTENRIE- GEL	frunol delicia GmbH, Hansastraße 74b, 59425 Unna, Niemcy	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2013/0062/A/MR z dnia 25.01.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych, na wysypiskach śmieci i w kanałach ściekowych.	30.06.2018
FRUNAX DS RATTENFERTIG KÖDER	frunol delicia GmbH, Hansastraße 74b, 59425 Unna, Niemcy	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2013/0063/A/MR z dnia 25.01.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci płatków.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych i na wysypiskach śmieci.	30.06.2018
GARDENTOP GRANULAT	Zapi S.p.A., Via Terza Strada , 12- 35026 Conselve (Pd), Włochy	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100	PL/2013/0099/A/MR z dnia 30.08.2013	Gotowa do użycia przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
GARDENTOP PASTA	Zapi S.p.A., Via Terza Strada , 12- 35026 Conselve (Pd), Włochy	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0100/A/MR z dnia 30.08.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków	30.06.2018
GARDENTOP KOSTKA	Zapi S.p.A., Via Terza Strada , 12- 35026 Conselve (Pd), Włochy	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0101/A/MR z dnia 30.08.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków i w kanałach ściekowych.	30.06.2018

GENERATION BLOCZKI	LiphaTech S.A.S., Bonnell BP 3, 47480 Pont du Casse, Francja	Difetialon , zaw. 0,0025 g/100 g	PL/2013/0071/A/MR z dnia 26.04.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków i w kanałach ściekowych.	30.06.2018
JADE BLOCK	LODI S.A.S., Parc d'activités des quatre routes, 35390 Grand Fougeray, Francja	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0097/A/MR z dnia 12.08.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków i w kanałach ściekowych.	30.06.2018
JADE PASTA	LODI S.A.S., Parc d'activités des quatre routes, 35390 Grand Fougeray, Francja	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0098/A/MR z dnia 12.08.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
KAT GRANULAT	Dercol Sp. z o. o., ul. Wyczółki 75, 02- 820 Warszawa	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0148/MR z dnia 28.08.2014	Gotowa do użycia przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	31.03.2020
KLERAT KB	Syngenta Crop Protection AG, Schwarzwaldallee 215, 4058 Basel, Szwajcaria	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0179/MR z dnia 08.12.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków i w kanałach ściekowych.	31.01.2017
KLERAT K	Syngenta Crop Protection AG, Schwarzwaldallee 215, 4058 Basel, Szwajcaria	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0180/MR z dnia 11.12.2014	Gotowa do użycia przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	31.01.2017
LANIRAT PASTA	LiphaTech S.A.S., Bonnell BP 3, 47480 Pont du Casse, Francja	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0087/A/MR z dnia 25.07.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz na wysypiskach śmieci.	30.06.2018
LANIRAT KOSTKI	LiphaTech S.A.S., Bonnell BP 3, 47480 Pont du Casse, Francja	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0131/MR z dnia 19.03.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych, na wysypiskach śmieci i w kanałach ściekowych.	30.06.2016
MAKI PASTA	LiphaTech S.A.S., Bonnell BP 3,	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0088/A/MR z dnia 25.07.2013	Przynęta gotowa do użycia w	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>).	30.06.2018

	47480 Pont du Casse, Francja			postaci pasty	Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz na terenach otwartych.	
MAKI ZIARNO	LiphaTech S.A.S., Bonnell BP 3, 47480 Pont du Casse, Francja	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0137/MR z dnia 02.04.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci zatrutego ziarna.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych oraz na wysypiskach śmieci.	30.06.2016
MURIN DIFE PASTA GIRASOLE	VEBI ISTITUTO BIOCHIMICO SRL, Via Desman 43, 35010 Borgoricco (Padwa), Włochy	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0077/A/MR z dnia 07.06.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
MURIN FORTE GRANULAT	VEBI ISTITUTO BIOCHIMICO SRL, Via Desman 43, 35010 Borgoricco (Padwa), Włochy	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0102/A/MR z dnia 30.08.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
MURIN FORTE PASTA	VEBI ISTITUTO BIOCHIMICO SRL, Via Desman 43, 35010 Borgoricco (Padwa), Włochy	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0140/MR z dnia 04.06.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz na terenach otwartych.	30.06.2016
MURIBROM FRESH BAIT	QUIMICA DE MUNGUIA S.A, Derio Bidea 51, 48100 Munguia, Hiszpania	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0151/MR z dnia 01.07.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych oraz na wysypiskach śmieci.	30.06.2016
MURIN FORTE W KOSTKACH PARAFINOWYC H	Vebi Istituto Biochimico s.r.l., Via Desman, 43, 35010, Borgoricco (PD), Włochy	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0157/MR z dnia 01.08.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych oraz na wysypiskach śmieci oraz w kanałach ściekowych.	30.06.2016
MURIN FACOU W KOSTKACH PARAFINOWYC H	Vebi Istituto Biochimico s.r.l., Via Desman, 43, 35010, Borgoricco (PD), Włochy	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0173/MR z dnia 18.11.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	31.01.2017
MURIN FACOU M GRANULAT	Vebi Istituto Biochimico s.r.l., Via Desman, 43, 35010, Borgoricco (PD), Włochy	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0174/MR z dnia 05.11.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	31.01.2017

MURIBROM BLOCK	QUIMICA DE MUNGUIA S.A, Derio Bidea 51, 48100 Munguia, Hiszpania	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0154/MR z dnia 01.07.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz budynków.	30.06.2016
MURIBROM GRAIN	QUIMICA DE MUNGUIA S.A, Derio Bidea 51, 48100 Munguia, Hiszpania	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0155/MR z dnia 01.07.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci zatrutego ziarna	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz budynków.	30.06.2016
MURIN KOSTKI NA GRYZONIE	Vebi Istituto Biochimico s.r.l., Via Desman, 43, 35010, Borgoricco (PD), Włochy	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0164/MR z dnia 05.09.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych, wysypiskach śmieci oraz w kanałach ściekowych.	30.06.2016
MUSKIL PASTA	Zapi S.p.A., Via Terza Strada, 12- 35026 Conselve (Pd), Włochy	Bromadiolon , zaw. 0,0025 g/100 g Difenakum , zaw. 0,0025 g/100 g	PL/2014/0107/MR z dnia 09.01.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
MUSKIL KOSTKA	Zapi S.p.A., Via Terza Strada, 12- 35026 Conselve (Pd), Włochy	Bromadiolon , zaw. 0,0025 g/100 g Difenakum , zaw. 0,0025 g/100 g	PL/2014/0108/MR z dnia 14.01.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
NAZWA 1: NOCURAT WAX BLOCKS NAZWA 2: SINERAT WAX BLOCKS NAZWA 3: VIGONEZ MARS KOSTKA DO ZWALCZANIA MYSZY I SZCZURÓW	I.N.D.I.A. INDUSTRIE CHIMICHE S.R.L., Via Sorgaglia 25, 35020, Arre (PD), Włochy	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2013/0094/A/MR z dnia 12.08.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz na terenach otwartych.	30.06.2018
1. NORA PASTA 2. RATSTOP DF GELPAD 3. PASTO-RAT DF	Belgagri, Rue des Tuiliers 1, B-4480 Engis, Belgia	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0176/MR z dnia 03.12.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych oraz na wysypiskach śmieci.	31.03.2015
NORMIX	PelGar International Limited, Unit 13	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0067/A/MR z dnia 15.04.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci granulatu.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>).	30.06.2018

	Newman Lane, Alton, Hampshire GU34 2QR Wielka Brytania				Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	
NOTRAC BLOX	Bell Laboratories Inc. – European Division, Chaucer House, Chaucer Road, Sudbury, Suffolk CO10 1LN, Wielka Brytania	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0161/MR z dnia 25.08.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.01.2018
PATENRAT PELLET	Kollant SRL, Via Trieste 49/53, 35121 Padova, Włochy	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100g	PL/2015/0182/MR z dnia 20.01.2015	Przynęta gotowa do użycia w postaci granulatu.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz na terenach otwartych.	30.06.2016
1. PROPASTA 2. STRONG PASTA 3. BRODIPADS	Belgagri S.A., Rue des Tuiliers 1, B- 4480 Engis, Belgia	Brodifakum , zaw. 0,004 g/100g	PL/2015/0184/MR z dnia 20.01.2015	Przynęta gotowa do użycia w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych oraz na wysypiskach śmieci.	31.01.2017
PROTECT GRANULAT	Bábolna Bio Ltd., Szállás utca 6, 1107 Budapest, Węgry	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0130/MR z dnia 19.03.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci granulatu.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
NAZWA 1: PROTECT BLOKI WOSKOWANE NAZWA 2: RATER BLOKI WOSKOWANE	Bábolna Bio Ltd., Szállás utca 6, 1107 Budapest, Węgry	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0138/MR z dnia 18.04.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
NAZWA 1: PROTECT PLUS PASTA GRYZONIOBÓJ- CZA, NAZWA 2: RATER PASTA GRYZONIOBÓJ- CZA	Bábolna Bio Ltd., Szállás utca 6, 1107 Budapest, Węgry	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0143/MR z dnia 15.05.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
PROTECTOR GRANULAT	Zakłady Chemiczne „Organika-Azot” S.A., ul. Chopina 94, 43-600 Jaworzno	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0134/MR z dnia 11.03.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci granulatu.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016

PROTECTOR BLOKI WOSKOWE	Zakłady Chemiczne „Organika-Azot” S.A., ul. Chopina 94, 43-600 Jaworzno	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0141/MR z dnia 09.05.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
RACUMIN FOAM	Bayer Sp. z o.o., Al. Jerozolimskie 158, 02-326 Warszawa	Kumatetralyl , zaw. 0,4062 g/ 100g	PL/2014/0139/MR z dnia 18.04.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci pianki na bazie wody	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych oraz na wysypiskach śmieci.	30.06.2016
RADICUM B	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2012/0041/A/MR z dnia 28.09.2012	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
RADICUM PASTA	Unichem d.o.o., Sinja Gorica 2, Vrhnika SI-1360, Słowenia	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0132/MR z dnia 19.03.2014	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz w kanałach ściekowych.	30.06.2016
RACUMIN PASTA	Bayer Sp. z o.o., Al. Jerozolimskie 158, 02-326 Warszawa	Kumatetralyl , zaw. 0,0375 g/ 100g	PL/2014/0133/MR z dnia 19.03.2014	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
RADILON BLOCZKI WOSKOWE	Liphatech S.A.S. Bonnell BP 3, 47480 pont du Casse, Francja	Difetialon , zaw. 0,025 g/kg	PL/2011/0001/A/MR z dnia 03.11.2011	Przynęta w postaci bloczków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz w kanałach ściekowych.	30.06.2018
RADILON TRIO	Liphatech S.A.S. Bonnell BP 3, 47480 pont du Casse, Francja	Difetialon , zaw. 0,025 g/kg	PL/2011/0002/A/MR z dnia 03.11.2011	Przynęta w postaci ziarna	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
RAT CONTROL	Przedsiębiorstwo Badawczo- Wdrożeniowe Acrylmed dr Ludwika Własińska Sp. z o. o., ul. Mickiewicza 33, 63- 100 Śrem	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0129/MR z dnia 28.02.2014	Przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
RAT KILER FORTE KOSTKA	LODI S.A.S., Parc d'activités des quatre routes, 35390 Grand	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2012/0052/A/MR z dnia 13.12.2012	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>).	30.06.2018

	Fougeray, Francja				Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	
RAT KILER FORTE PASTA	LODI S.A.S., Parc d'activités des quatre routes, 35390 Grand Fougeray, Francja	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2012/0053/A/MR z dnia 13.12.2012	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
RAT KILER FORTE GRANULAT	Zapl.S.p. Via Terza Strada, 1235026 Conselve (Pd), Włochy	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2012/0058/A/MR z dnia 13.12.2012	Przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
RAT KILLER PERFEKT GRANULAT	Zakład Produkcji - Usługowo - Handlowy „BEST- PEST” Małgorzata Świątosławska, Jacek Świątosławska Sp. J., ul. Moździerzowców 6b, 43-602 Jaworzno	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0118/MR z dnia 21.02.2014	Przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	31.01.2017
RAT KILER PERFEKT KOSTKA	Zakład Produkcji - Usługowo - Handlowy „BEST- PEST” Małgorzata Świątosławska, Jacek Świątosławska Sp. J., ul. Moździerzowców 6b, 43-602 Jaworzno	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0174/MR z dnia 05.11.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	31.01.2017
RATAK PASTA	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2012/0036/A/MR z dnia 28.09.2012	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz w kanałach ściekowych.	30.06.2018
RATAK KOSTKA	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2012/0039/A/MR z dnia 28.09.2012	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz w kanałach ściekowych.	30.06.2018

RATAK GRANULAT	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2015/0183/MR/S BP z dnia 13.02.2015	Przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
RATER GRANULAT	Dercol Sp. z o. o., ul. Wyczółki 75, 02-820 Warszawa	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0144/MR z dnia 26.05.2014	Przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
RATER P	Dercol Sp. z o. o., ul. Wyczółki 75, 02-820 Warszawa	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0145/MR z dnia 26.05.2014	Przynęta w postaci zatrutego ziarna	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
RODENTOX ZIARNO	KG, Leinestr. 17, 24539 Neumünster, Niemcy	Warfaryna , zaw. 0,04 g/100 g	PL/2014/0123/MR z dnia 21.02.2014	Przynęta w postaci zatrutego ziarna	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych oraz na wysypiskach śmieci.	31.01.2017
RODENTOX EXTRA	Hentschke & Sawatzki KG, Leinestr. 17, 24539 Neumünster, Niemcy	Warfaryna , zaw. 0,075 g/100 g	PL/2014/0127/MR z dnia 05.03.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych oraz na wysypiskach śmieci.	31.01.2017
RODENTOX DBW	Hentschke & Sawatzki KG, Leinestr. 17, 24539 Neumünster, Niemcy	Warfaryna , zaw. 0,075 g/100 g,	PL/2014/0128/MR z dnia 05.03.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci zatrutego ziarna.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>) i norników polnych (<i>Microtus arvalis</i>). Szczury i myszy - wewnątrz i wokół budynków nornik polny - wokół budynków, na terenach otwartych (przydomowe trawniki, boiska, korty tenisowe, pola golfowe, rowy melioracyjne, nasypy kolejowe, wały przeciwpowodziowe, lotniska), na wysypiskach śmieci.	31.01.2017
RODICUM PELLETS	Unichem d.o.o., Sinja Gorica 2, Vrhnika SI-1360, Słowenia	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0135/MR z dnia 19.03.2014	Przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2016
RUBIS BLOC	LODI S.A.S., Parc d'activités des quatre routes, 35390 Grand Fougeray, Francja	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2012/0007/A/MR z dnia 23.04.2012	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych oraz na wysypiskach śmieci i w kanałach ściekowych.	30.06.2018
RUBIS PASTA	LODI S.A.S., Parc d'activités des quatre routes, 35390 Grand Fougeray, Francja	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2012/0008/A/MR z dnia 23.04.2012	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych oraz na wysypiskach śmieci.	30.06.2018

SAKARAT D WAX BAIT	Killgerm Chemicals Ltd, 115 Wakefield Rd, Ossett, West Yorkshire WF5 9AR, Wielka Brytania	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0152/MR z dnia 01.07.2014	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	31.03.2015
SAKARAT D PASTA BAIT	Killgerm Chemicals Ltd, 115 Wakefield Rd, Ossett, West Yorkshire WF5 9AR, Wielka Brytania	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0153/MR z dnia 01.07.2014	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	31.03.2015
SOREXA PASTA	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2012/0030/A/MR z dnia 03.10.2012	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz w kanałach ściekowych.	30.06.2018
SOREXA KOSTKI	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2012/0031/A/MR z dnia 28.09.2012	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych oraz na wysypiskach śmieci.	30.06.2018
SOREXA GRANULAT	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Difenakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2012/0034/A/MR z dnia 28.09.2012	Przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
STORM GRYZKI WOSKOWE	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Flokumafen , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0111/MR z dnia 16.01.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.09.2016
STORM PASTA	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Flokumafen , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0112/MR z dnia 22.01.2014	Przynęta w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.09.2016
STORM SECURE	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Flokumafen , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0119/MR z dnia 21.02.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz w kanałach ściekowych.	30.09.2016
STORM PAŁECZKI	BASF Polska Sp. z o.o., Aleje Jerozolimskie 154, 02-326 Warszawa	Flokumafen , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0120/MR z dnia 21.02.2014	Przynęta w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.09.2016
1. STRONG 2. BRODEX HAFERFLOCKE	Belgagri S.A., Rue des Tuilliers 1, B-4480 Engis, Belgia	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0170/MR z dnia 17.10.2014	Przynęta w postaci	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na	31.01.2017

NKÖDER				zatrutego ziarna	terenach otwartych oraz na wysypiskach śmieci.	
SUBSTRAL KOSTKA NA MYSZY I SZCZURY	LODI S.A.S., Parc d'activités des quatre routes, 35390 Grand Fougeray, Francja	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2012/0059/A/MR z dnia 13.12.2012	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych.	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
SUBSTRAL KOSTKA NA MYSZY I SZCZURY	LODI S.A.S., Parc d'activités des quatre routes, 35390 Grand Fougeray, Francja	Difenakum , zaw. 0,005 g/100g	PL/2012/0060/A/MR z dnia 27.12.2012	Przynęta gotowa do użycia w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
SUBSTRAL GRANULAT NA MYSZY ULTRA	LODI S.A.S., Parc d'activités des quatre routes, 35390 Grand Fougeray, Francja	Alfachloraloza , zaw. 4,0 g/100g	PL/2014/0142/MR z dnia 19.05.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz budynków.	30.06.2021
SUBSTRAL PASTA NA MYSZY ULTRA	LODI S.A.S., Parc d'activités des quatre routes, 35390 Grand Fougeray, Francja	Alfachloraloza , zaw. 4,0 g/100g	PL/2014/0106/MR z dnia 09.01.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz budynków.	30.06.2021
TALON KOSTKA	Syngenta Crop Protection AG, Schwarzwaldallee 215, 4058 Basel, Szwajcaria	Brodifakum , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2014/0181/MR z dnia 19.12.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz w kanałach ściekowych.	31.01.2017
TOMCAT BLOX	Bell Laboratories Inc. – European Division, Chaucer House, Chaucer Road, Sudbury, Suffolk CO10 1LN, Wielka Brytania	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0162/MR z dnia 27.08.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci bloczków woskowych	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018
TOMCAT PELLETS	Bell Laboratories Inc. – European Division, Chaucer House, Chaucer Road, Sudbury, Suffolk CO10 1LN, Wielka Brytania	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100g	PL/2014/0163/MR z dnia 27.08.2014	Przynęta gotowa do użycia w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.01.2018
TOXAN PASTA	„Fregata” S.A. ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0069/A/MR z dnia 15.04.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci pasty	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków oraz w kanałach ściekowych.	30.06.2018

TOXAN GRANULAT	„Fregata” S.A. ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0079/A z dnia 27.05.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci granulatu	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i> , <i>Apodemus agrarius</i> , <i>Apodemus sylvaticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i>). Produkt jest do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych (w parkach, na kortach tenisowych, kempingach i innych miejscach użyteczności publicznej) oraz na wysypiskach śmieci.	30.06.2018
TOXAN PŁATKI	„Fregata” S.A. ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0080/A z dnia 27.05.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci płatków	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i> , <i>Apodemus agrarius</i> , <i>Apodemus sylvaticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i>). Produkt jest do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych (w parkach, na kortach tenisowych, kempingach i innych miejscach użyteczności publicznej) oraz na wysypiskach śmieci.	30.06.2018
TOXAN ZIARNO	„Fregata” S.A. ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk	Bromadiolon , zaw. 0,005 g/100 g	PL/2013/0078/A z dnia 27.05.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci ziarna	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i> , <i>Apodemus agrarius</i> , <i>Apodemus sylvaticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i>). Produkt jest do stosowania wewnątrz i wokół budynków, na terenach otwartych (w parkach, na kortach tenisowych, kempingach i innych miejscach użyteczności publicznej) oraz na wysypiskach śmieci.	30.06.2018
ZATRUTA PSZENICA-GENERATIONG RAIN'TECH	LiphaTech S.A.S., Bonnel BP 3, 47480 Pont du Casse, Francja	Difetialon , zaw. 0,0025 g/100 g	PL/2013/0070/A/MR z dnia 13.05.2013	Przynęta gotowa do użycia w postaci zatrutego ziarna	Zwalczanie myszy (<i>Mus musculus/domesticus</i>) i szczurów (<i>Rattus norvegicus</i> , <i>Rattus rattus</i>). Produkt jest przeznaczony do stosowania wewnątrz i wokół budynków.	30.06.2018

10. ZWALCZANIE CHWASTÓW

Do zwalczania chwastów w leśnictwie można stosować preparaty: GLIFOCYD 360 SL, ROUNDUP ACTIVE 360, ROUNDUP MAX 2 w roztworze wodnym, w 200–300 l cieczy użytkowej na ha, przy opryskiwaniu średniokroplistym, Logo 310 WG w roztworze wodnym, w 400–600 l cieczy użytkowej na ha, przy opryskiwaniu średniokroplistym oraz MOGETON 25 WP roztworze wodnym w 10 l na 100 m².

Preparat Glifocyd 360 SL dopuszczony jest do stosowania w leśnictwie (Lasy Państwowe) na podstawie dwóch etykiet:

- Zezwolenie MRiRW nr R - 81/2012 z dnia 21.06.2012 r. zmienione decyzją MRiRW nr R - 251/2015d z dnia 13.04.2015 r. - Posiadacz zezwolenia: CIECH Sarzyna Spółka Akcyjna;
- Załącznik do zezwolenia MRiRW nr R-5/2014/PE z dnia 27.06.2014 r. - Posiadacz zezwolenia: Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych.

10.1. ZWALCZANIE CHWASTÓW W SZKÓŁKACH LEŚNYCH

10.1.1. ZWALCZANIE CHWASTÓW PRZY PRZYGOTOWANIU GLEBY POD SZKÓŁKI

Przeciwno chwastom jednoliściennym i dwuliściennym (trawy, turzyce, jaskrowate, złożone, chwasty krzewiaste, drzewiaste i inne) stosuje się:

- **GLIFOCYD 360 SL** w dawce 5-6,25 l/ha.
- **ROUNDUP ACTIVE 360** w dawce 4-6 l/ha.

Środki stosuje się w okresie od maja do września przy pogodzie bezdeszczowej, najlepiej słonecznej. Zalecana ilość wody: 200–300 l cieczy użytkowej na ha, przy opryskiwaniu średniokroplistym. Dawkę środka dostosować do uciążliwości występujących chwastów.

10.1.2. ZWALCZANIE CHWASTÓW W SZKÓŁKACH LEŚNYCH – SADZONKI DRZEW IGLASTYCH I LIŚCIASTYCH

Przeciwno chwastom zielnym, krzewiastym i drzewiastym stosuje się:

GLIFOCYD 360 SL w dawce 2–3 l/ha. Zalecana ilość wody: 100–150 l/ha (opryskiwanie drobnokropliste) i 200–300 l/ha (opryskiwanie średniokropliste).

Środek stosuje się w okresie od maja do września przy pogodzie bezdeszczowej, najlepiej słonecznej.

Środek stosować przy użyciu opryskiwaczy plecakowych lub opryskiwaczy polowych z osłonami, tak, aby krople cieczy użytkowej nie przedostały się na liście, pędy i niezdrewniałą korę sadzonek, ze względu na możliwość uszkodzenia roślin.

10.1.3. ZWALCZANIE CHWASTÓW NA KWATERACH Z WIELOLATKAMI

Do powschodowego zwalczania chwastów dwuliściennych i jednoliściennych na kwaterach z drzewami iglastymi można stosować **Logo 310 WG**. Środek stosować tylko łącznie z adiuwantem (środek wspomagający).

Zaleca się stosowanie adiuwanta MERO 842 EC:

Logo 310 WG w dawce 0,15 kg/ha + MERO 842 EC w dawce 2,0 l/ha.

Zalecana ilość wody: 400-600 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Środek stosować przed pękaniem pąków drzew, na przełomie kwietnia i maja lub w maju, unikając nanoszenia cieczy roboczej na gałązki i igły drzew.

10.1.4. ZWALCZANIE GLONÓW, MCHÓW I WĄTROBOWCÓW NA POWIERZCHNI PODŁOŻA W SZKLARNIACH I TUNELACH FOLIOWYCH

Do zwalczania glonów, mchów i wątrobowców w produkcji sadzonek w warunkach kontrolowanych zaleca się stosować preparat:

MOGETON 25 WP. Zalecana dawka: 100 - 150 g/100 m² w 10 l wody. Wyższą z zalecanych dawek stosować przy silnym występowaniu zwalczanych organizmów.

10. 2. ZWALCZANIE CHWASTÓW W UPRAWACH LEŚNYCH

10. 2. 1. ZWALCZANIE CHWASTÓW PRZED ZAŁOŻENIEM UPRAWY

Przy średnim lub silnym zachwaszczeniu roślinami jedno- i dwuliściennymi (trzcinnik, orlica, odrośla drzew, krzewy, krzewinki i inne) na wszystkich typach siedliskowych lasu stosuje się:

GLIFOCYD 360 SL w dawce 5–6,25 l/ha. Zalecana ilość wody: 200–300 l/ha – opryskiwanie średniokropliste. Wprowadzenie roślin uprawnych możliwe jest już po trzech tygodniach.

ROUNDUP ACTIVE 360 w dawce 4-6 l/ha. Dawkę środka dostosować do uciążliwości występujących chwastów. Zalecana ilość wody: 200–300 l/ha, przy opryskiwaniu średniokroplistym.

Zabiegi uprawowe, siew lub sadzenie można rozpocząć, gdy na zwalczanych chwastach wystąpią objawy działania środka (żółknięcie i więdnienie), jednak nie wcześniej niż po 3 tygodniach.

10.2.2. ZWALCZANIE CHWASTÓW W UPRAWACH LEŚNYCH

Przeciwko odroślom drzew, nalotom, krzewom i krzewinkom oraz chwastom zielnym zabiegi **w uprawach z wieloletkami sosny i świerka** wykonuje się przez opryskiwanie całej powierzchni w końcu sierpnia lub na początku września, przy bezdeszczowej pogodzie, po zakończeniu rocznego przyrostu sadzonek, wytworzeniu pąka szczytowego i zdrewnieniu pędu szczytowego. Zaleca się stosować preparaty:

- **ROUNDUP ACTIVE 360** w dawce 3 l/ha. Zalecana ilość wody 200-300 l/ha przy opryskiwaniu średniokroplistym.
- **ROUNDUP MAX 2** w dawce 1,5 kg/ha. Zalecana ilość wody 200-300 l/ha przy opryskiwaniu średniokroplistym.
- **GLIFOCYD 360 SL** w dawce 2–3 l/ha. Zalecana ilość wody 200-300 l/ha przy opryskiwaniu średniokroplistym, i 100-150 l/ha przy opryskiwaniu drobnokroplistym.

W ciągu okresu wegetacyjnego można stosować wymienione środki w uprawach wszystkich gatunków, pod warunkiem zapewnienia **całkowitej osłony sadzonek**. Środek stosować przy użyciu opryskiwaczy plecakowych lub opryskiwaczy polowych z osłonami, tak, aby krople cieczy użytkowej nie przedostały się na liście, pędy i niezdrewniałą korę sadzonek, ze względu na możliwość uszkodzenia roślin w dawkach:

- **ROUNDUP ACTIVE 360** w dawce 3 - 5 l/ha. Zalecana ilość wody 200-300 l/ha przy opryskiwaniu średniokroplistym.
- **ROUNDUP MAX 2** w dawce 1,5 – 3 kg/ha. Zalecana ilość wody 200-300 l/ha przy opryskiwaniu średniokroplistym.
- **GLIFOCYD 360 SL** w dawce 3 l/ha. Zalecana ilość wody 200-300 l/ha przy opryskiwaniu średniokroplistym, i 100-150 l/ha przy opryskiwaniu drobnokroplistym.

W przypadku stosowania środków systemicznych zabiegi powinny być wykonywane podczas bezdeszczowej, najlepiej słonecznej pogody, w temperaturze powietrza powyżej 10°C.

W celu wyznaczenia właściwego terminu zabiegu na całych powierzchniach upraw sosnowych lub świerkowych i dla uzyskania pewności o zakończeniu rocznego przyrostu można używać testu „Kontest R” zgodnie z instrukcją jego stosowania.

Zapytania i uwagi dotyczące stosowania herbicydów prosimy kierować na adres:
dr inż. Jan Łukaszewicz tel. (22) 71 50 682
lub mgr inż. Szymon Krajewski tel. (22) 71 50 684,
Instytut Badawczy Leśnictwa, Zakład Hodowli Lasu i Genetyki Drzew Leśnych,
Sękocin Stary, ul. Braci Leśnej nr 3, 05-090 Raszyn
adresy e-mail: J.Lukaszewicz@ibles.waw.pl, S.Krajewski@ibles.waw.pl

TABELA 14. HERBICYDY ZAREJESTROWANE DO STOSOWANIA W LEŚNICTWIE

Nazwa	Producent środka	Nazwa i zawartość substancji czynnej	Klasyfikacja pod względem stwarzania przez niego zagrożeń dla zdrowia człowieka	Klasyfikacja pod względem stwarzania przez niego zagrożeń dla organizmów wodnych	Termin ważności zezwolenia	Okres na zużycie zapasów
GLIFOCYD 360 SL	Ciech Sarzyna S.A - Nowa Sarzyna	glifosat - 360 g	EUH401	H411	2022-06-20	2023-12-20
LOGO 310 WG	Bayer SAS - Republika Francuska	foramsulfuron 300 g/kg, jodosulfuron metylosodowy 10 g/kg	H317, EUH401	410	2017-10-31	2019-04-30
MOGETON 25 WP	Cheminova Deutschland GmbH & Co. KG Niemcy	chinochlamina 25%	H3117, H319, H335, H3361d, H373, EUH401	410	2024-11-04	2026-05-04
Roundup Active 360	Monsanto Europe S.A/N.V - Królestwo Belgii	glifosat - 360 g	EUH401		2016-12-31	2018-06-30
ROUNDUP MAX 2	Monsanto do Brasil Ltda - Brazylia	glifosat - 680 g	Drażniący, Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu, Może powodować reakcję alergiczną	Działa toksycznie na organizmy wodne	2016-12-31	2018-07-01

11. OCENA DOSTĘPNOŚCI SKŁADNIKÓW POKARMOWYCH W GLEBIE

Dużą rolę w budowaniu mechanizmów odporności roślin na presję patogenów odgrywa dostępność mineralnych składników pokarmowych. Kontrola ich poziomu w środowisku glebowym i ewentualne uzupełnianie ich zawartości poprzez nawożenie ma szczególne znaczenie w produkcji szkółkarskiej. Intensywna, trwająca przez wiele lat eksploatacja gleby prowadzi do zmniejszania jej zasobności. Utrzymywanie żyzności gleb szkółek leśnych wymaga okresowej kontroli ich odczynu, zawartości materii organicznej oraz zasobności w składniki pokarmowe. Dopiero znajomość tych cech gleby pozwala na opracowanie optymalnych zaleceń nawożeniowych.

AB 740

Jednostką specjalizującą się diagnostyce gleb jest Samodzielna Pracownia Chemii Środowiska Leśnego IBL, która jako jedyna w Polsce posiada akredytację na wykonywanie zaleceń gleboznawczo-nawożeniowych dla plantacji oraz szkółek leśnych (certyfikat akredytacji AB 740 Polskiego Centrum Akredytacji).

Zalecenia dla szkółek leśnych opracowywane są na podstawie badań próbek gleb (w sytuacjach awaryjnych również próbek sadzonek), natomiast zalecenia dla plantacji na podstawie badań próbek gleb oraz liści/igieł. Pracownia wykonuje również ocenę kompostów do nawożenia organicznego szkółek.

Na stronie internetowej IBL (www.ibles.pl) można znaleźć *Instrukcję pobierania próbek w celu opracowania zaleceń gleboznawczo-nawożeniowych*, *Protokół pobierania próbek*, będący załącznikiem do wymienionej instrukcji oraz cennik

Posiadacz zezwolenia: Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, 02-362 Warszawa, Rzeczpospolita Polska, tel. (22) 58 98 100, e-mail: sekretariat@las.gov.pl.

**Przestrzegaj instrukcji stosowania środka ochrony roślin
w celu ograniczenia ryzyka dla ludzi i środowiska**

A C R O B A T M Z 6 9 W G

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych

Instrukcja stosowania środka ochrony roślin Acrobat MZ 69 WG stanowi załącznik do zezwolenia MRiRW nr R - 1/2013/PE z dnia 10.01.2013 r.

I STOSOWANIE ŚRODKA

Szkołki leśne iglastych i liściastych drzew i krzewów.

Zgorzel siewek.

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 kg/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego stosowania: 2,0 kg/ha.

Maksymalna liczba zabiegów: 3.

Odstęp pomiędzy zabiegami: 7 – 14 dni.

Zalecana ilość wody: 1000 l/ha.

Krótszy odstęp między zabiegami stosować przy dużym zagrożeniu chorobą.

Zaleca się wykonywać zabiegi przemiennie z fungycydami należącymi do innych grup chemicznych.

Środek Acrobat MZ 69 WG przeznaczony jest do stosowania przy użyciu opryskiwaczy polowych.

UWAGA!

Odpowiedzialność za skuteczność działania środka ochrony roślin Acrobat MZ 69 WG ponosi wyłącznie użytkownik stosujący środek ochrony roślin.

II ŚRODKI OSTROŻNOŚCI

1. Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta:

Nie dotyczy.

2. Okres prewencji dla pszczoł (okres zapobiegający zatruciu):

Nie dotyczy

3. Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji):

Nie dotyczy.

Instrukcja stosowania środka Acrobat MZ 69 WG, załącznik do zezwolenia MRiRW

4. Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny przeznaczone na paszę do dnia w którym zwierzęta mogą być karmione tymi roślinami (okres karencji dla pasz):

Nie dotyczy.

5. Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny do dnia w którym można siać lub sadzić rośliny uprawiane następnie:

Nie dotyczy.

6. Ochrona stosującego środek ochrony roślin oraz środowiska

W celu ograniczenia ryzyka dla ludzi, zwierząt i środowiska wynikającego ze stosowania środka ochrony roślin Acrobat MZ 69 WG w celu zwalczania zgorzeli siewek w leśnych szkółkach iglastych i liściastych drzew i krzewów odnoszą się zapisy zawarte w etykiecie stosowania środka ochrony roślin Acrobat MZ 69 WG stanowiącej załącznik do zezwolenia MRiRW R - 178/2012 z dnia 20 grudnia 2012 r. oraz zapis:

- w celu ochrony organizmów wodnych konieczne jest wyznaczenie strefy ochronnej w odległości 5 m od zbiorników i cieków wodnych.
- środek Acrobat MZ 69 WG stosować na drzewa i krzewy maksymalnie do 1 metra wysokości.

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy roboczej i które zwróciły się o taką informację.

Posiadacz zezwolenia: Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, 02-362 Warszawa, tel. (22) 58 98 100, e-mail: sekretariat@lasy.gov.pl.

**Przestrzegaj instrukcji stosowania środka ochrony roślin
w celu ograniczenia ryzyka dla ludzi i środowiska**

A P A C Z 50 WG

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych

Instrukcja stosowania środka ochrony roślin Apacz 50 WG stanowi załącznik do zezwolenia MRiRW nr R- 6/2012/PE z dnia 09.05.2012 r.

STOSOWANIE ŚRODKA

Szkółki i uprawy leśne

Gatunki iglaste i liściaste drzew i krzewów leśnych

Mszyce, populacje mieszane.

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 0,1 kg/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 0,1 kg/ha.

Liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Środek stosować po wystąpieniu pierwszych kolonii mszyc.

Zalecana ilość wody 200 – 400 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Siewki, sadzonki, młode drzewka olchy.

Hurmak olchowiec.

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 0,06 kg/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 0,06 kg/ha.

Liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Środek stosować po wystąpieniu szkodnika.

Zalecana ilość wody: 200 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Środek Apacz 50 WG przeznaczony jest do stosowania przy użyciu opryskiwaczy polowych.

II ŚRODKI OSTROŻNOŚCI

1. Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta:

Nie dotyczy.

2. Okres prewencji dla pszczoł (okres zapobiegający zatruciu):

Nie dotyczy.

3. Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji):

Nie dotyczy.

4. Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny przeznaczone na paszę do dnia w którym zwierzęta mogą być karmione tymi roślinami (okres karencji dla pasz):

Nie dotyczy.

5. Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny do dnia w którym można siać lub sadzić rośliny uprawiane następnie:

Nie dotyczy.

6. OCHRONA STOSUJĄCEGO ŚRODEK OCHRONY ROŚLIN ORAZ ŚRODOWISKA

- W celu ograniczenia ryzyka dla ludzi, zwierząt i środowiska wynikającego ze stosowania środka ochrony roślin Apacz 50 WG w celu zwalczania mszyc w szkółkach i uprawach leśnych iglastych i liściastych drzew i krzewów oraz hurmaka olchowca w siewkach, sadzonkach i młodych drzewkach olchy odnoszą się zapisy zawarte w etykiecie stosowania środka ochrony roślin Apacz 50 WG stanowiącej załącznik do zezwolenia MRiRW nr R - 4/2009 z dnia 13.01.2009 r. zmienionego decyzją MRiRW nr – 53/2011 z dnia 09.03.2011 r. na dopuszczenie środka Apacz 50 WG do obrotu

oraz zapisy:

- w celu ochrony stawonogów niebędących obiektem zwalczania konieczne jest określenie strefy ochronnej w odległości 5 metrów od terenów nieużytkowanych rolniczo,
- w celu ochrony pszczół i innych owadów zapylających nie stosować:
 - na drzewa i krzewy w czasie kwitnienia,
 - kiedy na terenie przeznaczonym do oprysku występują inne kwitnące rośliny,
 - w miejscach gdzie owady zapylające mają pożytek (w tym spadź),
 - środek stosować po wieczornym oblocie pszczół i innych owadów zapylających.
- środek Apacz 50 WG stosować na drzewa i krzewy maksymalnie do 1 metra wysokości.

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy roboczej i które zwróciły się o taką informację.

UWAGA!

Odpowiedzialność za brak skuteczności działania i fitotoksyczność środka ponosi wyłącznie jego użytkownik.

Posiadacz zezwolenia:

„FREGATA” S.A., ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk-Oliwa, Rzeczpospolita
Polska, tel.: (58) 552 00 27 do 29, fax: (58) 552 48 31; www.fregata.gda.pl

**Przestrzegaj etykiety środka ochrony roślin
w celu ograniczenia ryzyka dla ludzi i środowiska**

F U N A B E N[®] PLUS 03 PA

**Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych
i użytkowników nieprofesjonalnych.**

Zawartość substancji czynnej:

tiofanat metylu (związek z grupy benzimidazoli) - 3%.

**Zezwolenie MRiRW nr R - 119/2009 z dnia 29.10.2009 r.
zmienione decyzją MRiRW nr R - 129/2012d z dnia 19.06.2012 r.,
zmienione decyzją MRiRW nr R - 277/2013d z dnia 12.11.2013 r.**

Szkodliwy

Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą.

Możliwe ryzyko powstania nieodwracalnych zmian w stanie zdrowia.

Działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym.

I OPIS DZIAŁANIA

FUNABEN PLUS 03 PA jest środkiem grzybobójczym o działaniu systemicznym, w formie pasty do smarowania ran drzew i krzewów po ich cięciu, wiosennym pękaniu kory i innych uszkodzeniach mechanicznych. Działa skutecznie przeciwko zgorzeli kory, rakowi drzew owocowych, rdzy kory, leukostomozie, rakowi iglastych i liściastych drzew i krzewów leśnych oraz przyspiesza zabiłnianie się ran i skaleczeń. Środek przeznaczony do stosowania w sadach, ogrodach przydomowych i na działkach, w szkółkach, drzewostanach, uprawach iglastych i liściastych drzew i krzewów leśnych, w parkach oraz na terenach zieleni miejskiej.

II ZASTOSOWANIE ŚRODKA

1. Jabłoń

Zgorzel kory, rak drzew owocowych.

2. Brzoskwinia

Leukostomoza

STOSOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN W UPRAWACH MAŁOObszarowych.

1. Grusza.

Rak drzew owocowych, rany po cięciu, skaleczenia drzew.

2. Morela, śliwa, wiśnia, czereśnia.

Leukostomoza, rany po cięciu, skaleczenia drzew.

3. Szkółki, drzewostany i uprawy iglastych i liściastych drzew i krzewów leśnych.

Zgorzel kory, rdza kory, rak tarczowaty, rak bakteryjny, rak gruzelkowy, rany po cięciu, skaleczenia drzew i krzewów

4. Drzewa i krzewy ozdobne.

Rany po cięciu, skaleczenia drzew i krzewów

UWAGA:

W przypadku stosowania środka w uprawach małoobszarowych odpowiedzialność za skuteczność działania i fitotoksyczność środka ochrony roślin ponosi wyłącznie jego użytkownik.

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: **100 g środka/18 dm² powierzchni rany.**

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: **100 g środka/18 dm² powierzchni rany.**

Maksymalna liczba zabiegów: **1.**

Termin stosowania: Środek stosować po cięciu lub po powstaniu rany niezależnie od pory roku i fazy wzrostu. Konieczne jest dokładne pokrycie ran.

III SPOSÓB I WARUNKI STOSOWANIA

Zawartość opakowania wymieszać np. drewnianą pałeczką aż do uzyskania pasty o jednorodnej konsystencji. Rany oczyścić, wyrównać brzegi nadając im kształt zbliżony do owalu. Rany powstałe w wyniku zakażenia zgorzelą kory, rdzą kory rakiem i leukostomozą wyciąć do zdrowej tkanki. Rany dokładnie pokryć za pomocą pędzla jednolitą warstwą środka (pasty).

Środka (pasty) nie rozcieńczać.

Nie stosować w czasie opadów deszczu i w temperaturze poniżej 0°C.

IV ŚRODKI OSTROŻNOŚCI

1. OKRES OD ZASTOSOWANIA ŚRODKA DO DNIA, W KTÓRYM NA OBSZAR, NA KTÓRYM ZASTOSOWANO ŚRODEK MOGĄ WEJŚĆ LUDZIE ORAZ ZOSTAĆ WPROWADZONE ZWIERZĘTA

Nie dotyczy.

2. OKRES PREWENCJI DLA PSZCZÓŁ (okres zapobiegający zatruciu)

Nie dotyczy

3. OKRES OD OSTATNIEGO ZASTOSOWANIA ŚRODKA DO DNIA ZBIORU ROŚLINY UPRAWNEJ (okres karencji)

Nie dotyczy

4. OKRES OD OSTATNIEGO ZASTOSOWANIA ŚRODKA NA ROŚLINY PRZEZNACZONE NA PASZĘ DO DNIA, W KTÓRYM ZWIERZĘTA MOGĄ BYĆ KARMIONE TYMI ROŚLINAMI (okres karencji dla pasz)

Nie dotyczy.

5. OKRES OD OSTATNIEGO ZASTOSOWANIA ŚRODKA NA ROŚLINY DO DNIA, W KTÓRYM MOŻNA SIAĆ LUB SADZIĆ ROŚLINY UPRAWIANE NASTĘPCZO

Nie dotyczy.

6. OCHRONA STOSUJĄCEGO ŚRODEK OCHRONY ROŚLIN

Nie jeść i nie pić oraz nie palić tytoniu podczas stosowania produktu.

Nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy.

W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – pokaż opakowanie lub etykietę.

7. OCHRONA ŚRODOWISKA

Zabrania się stosowania środka w strefie bezpośredniej ochrony ujęć wody.

Nie zanieczyszczać wód środkiem ochrony roślin lub jego opakowaniem. Unikać zanieczyszczania wód poprzez rowy odwadniające z gospodarstw i dróg.

Opróżnione opakowania traktować jako odpady komunalne.

Zabrania się spalania opakowań po środku ochrony roślin we własnym zakresie.

Zabrania się wykorzystywania opróżnionych opakowań po środkach ochrony roślin do innych celów, w tym do traktowania ich jako surowce wtórne.

V PIERWSZA POMOC

Antidotum: brak, stosować leczenie objawowe.

W zaistniałych sytuacjach, kiedy wymagana jest lub konieczna inna pomoc medyczna niż ujęta w wyżej wymienionych ostrzeżeniach skontaktować się z najbliższym ośrodkiem toksykologicznym:

Gdańsk – (58) 682 04 04

Kraków – (12) 411 99 99

Lublin – (81) 740 89 83

Łódź – (42) 657 99 00

Poznań – (61) 847 69 46

Rzeszów – (17) 866 40 25

Sosnowiec – (32) 266 11 45

Tarnów - (14) 631 54 09

Warszawa – (22) 619 66 54

Wrocław – (71) 343 30 08

VI PRZECHOWYWANIE

Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu w temperaturze nie niższej niż 5°C i nie wyższej niż 30°C.

Chronić przed dziećmi.

Nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt.

Posiadacz zezwolenia:

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3,
02-362 Warszawa, tel.: 22 58 98 100, fax: 22 58 98 171, sekretariat@lasy.gov.pl

**Przestrzegaj instrukcji stosowania środka ochrony roślin
w celu ograniczenia ryzyka dla ludzi i środowiska**

GLIFOCYD 360 SL

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych

Instrukcja stosowania środka ochrony roślin GLIFOCYD 360 SL stanowi załącznik do zezwolenia MRiRW nr R-5/2014/PE z dnia 27.06.2014 r.

***Odpowiedzialność za skuteczność działania i fitotoksyczność
środka ochrony roślin stosowanego w uprawach małoobszarowych
ponosi wyłącznie jego użytkownik***

STOSOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

1. Szkółki leśne - sadzonki drzew iglastych i liściastych.

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 3 l/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2-3 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecana ilość wody: **200-300 l/ha.**

Zalecane opryskiwanie: **średniokropliste.**

lub

Zalecana ilość wody: **100-150 l/ha.**

Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste.**

Środek stosować w celu zwalczania chwastów zielnych, krzewiastych i drzewiastych. Środek stosować do wysokości 1 metra sadzonki.

Uwaga:

Środek stosować przy użyciu opryskiwaczy plecakowych lub opryskiwaczy polowych z osłonami, tak, aby krople cieczy użytkowej nie przedostały się na liście, pędy i niezdrewniałą korę sadzonek, ze względu na możliwość uszkodzenia roślin.

2. Odnowienia, zalesienia - sosna zwyczajna, leśne gatunków drzew liściastych.

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 3 l/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2-3 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: **1**.

Zalecana ilość wody: **200-300 l/ha**.

Zalecane opryskiwanie: **średniokropliste**.

lub

Zalecana ilość wody: **100-150 l/ha**.

Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste**.

Środek stosować w celu zwalczania chwastów zielnych oraz niezdrewniałych odrośli drzew i krzewów. Środek stosować do wysokości 1 metra drzewka.

W przypadku sosny zwyczajnej środek stosować po zakończeniu rocznego przyrostu sadzonek i zdrewnieniu pędu szczytowego.

Uwaga

Środek stosować przy użyciu opryskiwaczy plecakowych lub opryskiwaczy polowych z osłonami, tak, aby krople cieczy użytkowej nie przedostały się na liście, pędy i niezdrewniałą korę sadzonek, ze względu na możliwość uszkodzenia roślin.

Uwagi:

1. Środka nie stosować:

- przed wschodami chwastów,
- na mokre rośliny chwastów,
- przed spodziewanym deszczem (opad występujący przed upływem 6 godzin po opryskiwaniu może obniżyć skuteczność zabiegu),
- podczas wiatru stwarzającego możliwość zwiewania cieczy użytkowej.

2. Podczas stosowania preparatu nie dopuścić do:

- znoszenia cieczy użytkowej na sąsiednie rośliny,
- nakładania się cieczy użytkowej na stykach pasów zabiegowych i uwrociach.

WARUNKI BEZPIECZNEGO STOSOWANIA ŚRODKA

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy użytkowej i które zwróciły się o taką informację.

Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta: nie wchodzić do czasu całkowitego wyschnięcia cieczy użytkowej na powierzchni roślin.

Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji): nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny przeznaczone na paszę do dnia w którym zwierzęta mogą być karmione tymi roślinami (okres karencji dla pasz): nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny do dnia, w którym można siać lub sadzić rośliny uprawiane następnie: nie dotyczy.

W celu ograniczenia ryzyka dla ludzi, zwierząt i środowiska wynikającego ze stosowania, przechowywania i bezpiecznego usuwania środka ochrony roślin Glifocyd 360 SL oraz jego opakowania odnoszą się zapisy zawarte w etykiecie środka ochrony roślin Glifocyd 360 SL stanowiącej załącznik do zezwolenia MRiRW

nr R – 81/2012 z dnia 21 czerwca 2012 r. na wprowadzenie do obrotu środka ochrony roślin
Glifocyd 360 SL.

Posiadacz zezwolenia: Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, 02-362 Warszawa, tel. (22) 58 98 100, e-mail: sekretariat@las.gov.pl.

**Przestrzegaj instrukcji stosowania środka ochrony roślin
w celu ograniczenia ryzyka dla ludzi i środowiska**

G W A R A N T 500 SC

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych

Instrukcja stosowania środka ochrony roślin Gwarant 500 SC stanowi załącznik do zezwolenia MRiRW nr R- 7/2012/PE z dnia 10.08.2012 r.

I STOSOWANIE ŚRODKA

Szkółki leśne - siewki i sadzonki iglastych i liściastych drzew.

Zgorzel siewek, szara pleśń

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 1,0 l/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 1,0 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęp pomiędzy zabiegami: 15 dni.

Środek stosować przemiennie z fungicydami należącymi do innych grup chemicznych.

Zalecana ilość wody:

– choroby zgorzelowe: 1000 l/ha.

– szara pleśń: 500 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

lub

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 l/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecana ilość wody:

– choroby zgorzelowe: 1000 l/ha.

– szara pleśń: 500 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Szkółki leśne - siewki i sadzonki drzew liściastych.

Plamistość liści

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 1,0 l/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 1,0 l/ha.

Maksymalna zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęp pomiędzy zabiegami: 15 dni.

Środek stosować przemiennie z fungicydami należącymi do innych grup chemicznych.

Zalecana ilość wody: 500 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

lub

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 l/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecana ilość wody: 500 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Szkółki leśne, odnowienia naturalne – siewki i sadzonki drzew iglastych.

Osutki: *Lophodermium* sp., *Rhizosphaera kalkhoffii*

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 1,0 l/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 1,0 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęp pomiędzy zabiegami: 15 dni.

Środek stosować przemiennie z fungicydami należącymi do innych grup chemicznych.

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

lub

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 l/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecana ilość wody: 500 - 1000 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Środek Gwarant 500 SC przeznaczony jest do stosowania przy użyciu opryskiwaczy polowych i ręcznych.

II ŚRODKI OSTROŻNOŚCI

1. Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta:

Nie dotyczy.

2. Okres prewencji dla pszczół (okres zapobiegający zatruciu):

Nie dotyczy.

3. Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji):

Nie dotyczy.

4. Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny przeznaczone na paszę do dnia w którym zwierzęta mogą być karmione tymi roślinami (okres karencji dla pasz):

Nie dotyczy.

5. Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny do dnia w którym można siać lub sadzić rośliny uprawiane następczo:

Nie dotyczy.

6. OCHRONA STOSUJĄCEGO ŚRODEK OCHRONY ROŚLIN ORAZ ŚRODOWISKA

W celu ograniczenia ryzyka dla ludzi, zwierząt i środowiska wynikającego ze stosowania środka ochrony roślin Gwarant 500 SC w celu zwalczania zgorzeli siewek, szarej pleśni w szkółkach leśnych iglastych i liściastych drzew, plamistości liści w szkółkach leśnych drzew liściastych, osutki w szkółkach leśnych i odnowieniach naturalnych drzew iglastych odnoszą się zapisy zawarte w etykiecie stosowania środka ochrony roślin Gwarant 500 SC stanowiącej załącznik do zezwolenia MRiRW nr R – 26/2011 z dnia 9 marca 2011 r. na dopuszczenie do obrotu środka Gwarant 500 SC zmienionego decyzją MRiRW nr R - 196/2011d z dnia 4 lipca 2011 r.

oraz zapisy:

w celu ochrony organizmów wodnych niebędących celem działania środka konieczne jest wyznaczenie pokrytej roślinnością strefy ochronnej o szerokości:

- 4 m od zbiorników i cieków wodnych w przypadku dwukrotnego zastosowania środka przy zachowaniu 15 dniowego odstępu pomiędzy zabiegami w dawce 1,0 l/ha;
- 20 m od zbiorników i cieków wodnych w przypadku jednorazowego zastosowania środka w dawce 2,0 l/ha.

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy roboczej i które zwróciły się o taką informację.

UWAGA!

Odpowiedzialność za brak skuteczności działania i fitotoksyczność środka ponosi wyłącznie jego użytkownik.

Posiadacz zezwolenia:

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, ul. Grójecka 127, 02-124 Warszawa,
Rzeczpospolita Polska.

W celu uniknięcia zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska
należy postępować zgodnie z instrukcją użycia.

MILDEX 71,1 WG

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych.

Zawartość substancji czynnych:

fosetyl glinowy (związek z grupy fosfonowych) – 66,7% (667 g/kg)

fenamidon (związek z grupy imidazolinonów) – 4,4% (44 g/kg)

Zezwolenie MRiRW nr R - 5/2015/PE z dnia 13.05.2015 r.

***Odpowiedzialność za skuteczność działania i fitotoksyczność
środka ochrony roślin stosowanego w uprawach małoobszarowych
ponosi wyłącznie jego użytkownik.***

STOSOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

Siewki iglastych i liściastych drzew i krzewów leśnych - szkółki leśne (na terenach otwartych, pod osłonami oraz w szklarniach)

Zgorzel siewek

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 2,5 kg/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 - 2,5 kg/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2

Odstęp między zabiegami: co najmniej 7 dni.

Zalecana ilość wody: 1000 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: drobnokropliste.

Ilość wody dostosować do wielkości roślin i zagęszczenia.

Sadzonki iglastych i liściastych drzew i krzewów leśnych - szkółki leśne (na terenach otwartych, pod osłonami oraz w szklarniach)

Fytoftoroz

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 2,5 kg/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 - 2,5 kg/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2

Odstęp między zabiegami: co najmniej 7 dni.

Zalecana ilość wody: 1000 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste**.

Ilość wody dostosować do wielkości roślin i zagęszczenia.

Środek ochrony roślin Mildex 71,1 WG stosować przy użyciu opryskiwaczy polowych i ręcznych (z wyłączeniem opryskiwaczy sadowniczych).

SPORZĄDZANIE CIECZY UŻYTKOWEJ

Przed przystąpieniem do sporządzania cieczy użytkowej dokładnie ustalić potrzebną jej ilość. Odważoną ilość środka wsypać do zbiornika opryskiwacza napełnionego częściowo wodą (z włączonym mieszadłem) i uzupełnić wodą do potrzebnej ilości.

Po wsypaniu środka do zbiornika opryskiwacza niewyposażonego w mieszadło hydrauliczne, ciecz w zbiorniku mechanicznie wymieszać.

Opróżnione opakowania przepłukać trzykrotnie wodą, a popłuczyny wlać do zbiornika opryskiwacza z cieczą użytkową.

Opryskiwać z włączonym mieszadłem.

W przypadku przerw w opryskiwaniu, przed ponownym przystąpieniem do pracy dokładnie wymieszać ciecz użytkową w zbiorniku opryskiwacza.

POSTĘPOWANIE Z RESZTKAMI CIECZY UŻYTKOWEJ I MYCIE APARATURY

Z resztkami cieczy użytkowej po zabiegu należy postępować w sposób ograniczający ryzyko skażenia wód powierzchniowych i podziemnych w rozumieniu przepisów Prawa wodnego oraz skażenia gruntu, tj.:

- po uprzednim rozcieńczeniu zużyć na powierzchni, na której przeprowadzono zabieg, jeżeli jest to możliwe, lub
- unieszkodliwić z wykorzystaniem rozwiązań technicznych zapewniających biologiczną degradację substancji czynnych środków ochrony roślin, lub
- unieszkodliwić w inny sposób, zgodny z przepisami o odpadach.

Bezpośrednio po zabiegu aparaturę dokładnie wymyć.

Z wodą użytą do mycia aparatury postąpić tak, jak z resztkami cieczy użytkowej.

W przypadku mycia aparatury przy użyciu środków myjących przeznaczonych do tego celu, z powstałymi popłuczynami należy postępować stosownie do instrukcji dołączonej do środka myjącego.

WARUNKI BEZPIECZNEGO STOSOWANIA ŚRODKA

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy użytkowej i które zwróciły się o taką informację.

W celu ochrony organizmów wodnych konieczne jest wyznaczenie strefy ochronnej o szerokości 5m od zbiorników i cieków wodnych.

W celu ochrony roślin oraz stawonogów niebędących celem działania środka konieczne jest wyznaczenie strefy ochronnej o szerokości 1 m od terenów nieużytkowanych rolniczo.

Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta:

Nie wchodzić do czasu całkowitego wyschnięcia cieczy użytkowej na powierzchni roślin.

Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji):

Nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny przeznaczone na paszę do dnia w którym zwierzęta mogą być karmione tymi roślinami (okres karencji dla pasz):

Nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny do dnia, w którym można siać lub sadzić rośliny uprawiane następnie:

Nie dotyczy.

Środki ostrożności dla osób stosujących środek oraz związane z ochroną środowiska naturalnego:

W celu ograniczenia ryzyka dla ludzi, zwierząt i środowiska wynikającego ze stosowania, przechowywania i bezpiecznego usuwania środka ochrony roślin Mildex 71,1 WG oraz jego opakowania odnoszą się zapisy zawarte w etykiecie środka ochrony roślin Mildex 71,1 WG stanowiącej załącznik do zezwolenia MRiRW Nr R-99/2014 z dnia 30 czerwca 2014 r. na wprowadzanie do obrotu środka ochrony roślin Mildex 71,17 WG.

Załącznik do zezwolenia MRiRW nr R - 4/2013/PE z dnia 12.11.2013 r.

Posiadacz zezwolenia: Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych,
02-362 Warszawa, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, tel.: 22 5898100, fax: 22 5898171.

**Przestrzegaj instrukcji stosowania środka ochrony roślin
w celu ograniczenia ryzyka dla ludzi i środowiska**

PENNCOZEB 80 WP

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych

***Instrukcja stosowania środka ochrony roślin Penncozeb 80 WP stanowi
załącznik do zezwolenia MRiRW nr R- 4 /2013/PE z dnia 12.11.2013 r.***

***Odpowiedzialność za skuteczność działania i fitotoksyczność
środka ochrony roślin stosowanego w uprawach małoobszarowych
ponosi wyłącznie jego użytkownik.***

STOSOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

Szkołki leśne

**Siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew i krzewów iglastych i liściastych
w uprawie polowej i pod osłonami.**

Grzyby powodujące pasożytniczą zgorzel siewek i fytoftorozę.

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 2 kg/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2 kg/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3.

Odstęp pomiędzy zabiegami: 7 dni.

Zalecana ilość wody: 500-1000 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: drobnokropliste

**Środek stosować zapobiegawczo lub natychmiast po zaobserwowaniu pierwszych
objawów chorobowych w okresie kwiecień-lipiec.**

Środek stosuje się używając opryskiwaczy polowych i plecakowych.

Siewki i sadzonki sosny zwyczajnej w uprawie polowej i pod osłonami.

Grzyby powodujące osutkę sosny.

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 2 kg/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2 kg/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3.

Odstęp pomiędzy zabiegami: 14 dni.

Zalecana ilość wody: 500-1000 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: drobnokropliste

Załącznik do zezwolenia MRiRW nr R - 4/2013/PE z dnia 12.11.2013 r.
Środek stosować zapobiegawczo lub natychmiast po zaobserwowaniu pierwszych objawów chorobowych w okresie czerwiec - listopad.
Środek stosuje się używając opryskiwaczy polowych i plecakowych.

Odnowienia naturalne

Sosna zwyczajna

Grzyby powodujące osutkę sosny

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 2 kg/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2 kg/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3.

Odstęp pomiędzy zabiegami: **14 dni.**

Zalecana ilość wody: 500-1000 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: drobnokropliste.

Środek stosować zapobiegawczo lub natychmiast po zaobserwowaniu pierwszych objawów chorobowych w okresie czerwiec - listopad.

Środek stosuje się używając opryskiwaczy polowych.

ŚRODKI OSTROŻNOŚCI

Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta

Nie dotyczy

Okres prewencji dla pszczoł (okres zapobiegający zatruciu)

Nie dotyczy

Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji)

Nie dotyczy

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny przeznaczone na paszę do dnia w którym zwierzęta mogą być karmione tymi roślinami (okres karencji dla pasz)

Nie dotyczy

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny do dnia w którym można siać lub sadzić rośliny uprawiane następnie

W celu ograniczenia ryzyka dla ludzi, zwierząt i środowiska wynikającego ze stosowania środka ochrony roślin Penncozeb 80 WP do zwalczania grzybów powodujących pasożytniczą zgorzel siewek, fytoftorozę w szkółkach leśnych oraz osutkę sosny w szkółkach leśnych i odnowieniach naturalnych sosny odnoszą się zapisy zawarte etykiecie środka ochrony roślin Penncozeb 80 WP stanowiącej załącznik do zezwolenia MRiRW Nr R - 49/2012 /PE z dnia 8.03.2012 r. na dopuszczenie do obrotu środka ochrony roślin Penncozeb 80 WP.

Posiadacz zezwolenia:

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, ul. Grójecka 127, 02-124 Warszawa,
Rzeczpospolita Polska.

**W celu uniknięcia zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska
należy postępować zgodnie z instrukcją użycia.**

P I R I M O R 5 0 0 W G

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych.

Zawartość substancji czynnej:

pirimikarb (związek z grupy karbaminianów) - 500 g/kg (50%).

Zezwolenie MRiRW nr R - 6/2015/PE z dnia 12.05.2015 r.

***Odpowiedzialność za skuteczność działania i fitotoksyczność
środka ochrony roślin stosowanego w uprawach małoobszarowych
ponosi wyłącznie jego użytkownik.***

STOSOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

**Siewki i sadzonki iglaste i liściaste drzew i krzewów – szkółki leśne, odnowienia,
zalesienia**

Mszyce

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 0,40 kg/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 0,40 kg/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecana ilość wody: 300-600 l/ha

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Ilość wody dostosować do wielkości roślin i zagęszczenia.

Środek Pirimor 500 WG stosować przy użyciu opryskiwaczy polowych.

SPORZĄDZANIE CIECZY UŻYTKOWEJ

Przed przystąpieniem do sporządzania cieczy użytkowej dokładnie ustalić potrzebną jej ilość.

**Odważoną ilość środka wsypać do zbiornika opryskiwacza napełnionego częściowo wodą
(z włączonym mieszadłem) i uzupełnić wodą do potrzebnej ilości.**

**Po wsypaniu środka do zbiornika opryskiwacza niewyposażonego w mieszadło hydrauliczne,
ciecz w zbiorniku mechanicznie wymieszać.**

**Opróżnione opakowania przepłukać trzykrotnie wodą, a popłuczyny wlać do zbiornika
opryskiwacza z cieczą użytkową.**

Opryskiwać z włączonym mieszadłem.

**W przypadku przerw w opryskiwaniu, przed ponownym przystąpieniem do pracy dokładnie
wymieszać ciecz użytkową w zbiorniku opryskiwacza.**

POSTĘPOWANIE Z RESZTKAMI CIECZY UŻYTKOWEJ I MYCIE APARATURY

Z resztkami cieczy użytkowej po zabiegu należy postępować w sposób ograniczający ryzyko skażenia wód powierzchniowych i podziemnych w rozumieniu przepisów Prawa wodnego oraz skażenia gruntu, tj.:

- po uprzednim rozcieńczeniu zużyć na powierzchni, na której przeprowadzono zabieg, jeżeli jest to możliwe, lub
- unieszkodliwić z wykorzystaniem rozwiązań technicznych zapewniających biologiczną degradację substancji czynnych środków ochrony roślin, lub
- unieszkodliwić w inny sposób, zgodny z przepisami o odpadach.

Bezpośrednio po zabiegu aparaturę dokładnie wymyć.

Z wodą użytą do mycia aparatury postąpić tak, jak z resztkami cieczy użytkowej.

W przypadku mycia aparatury przy użyciu środków myjących przeznaczonych do tego celu, z powstałymi popłuczynami należy postępować stosownie do instrukcji dołączonej do środka myjącego.

WARUNKI BEZPIECZNEGO STOSOWANIA ŚRODKA

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy użytkowej i które zwróciły się o taką informację.

W celu ochrony organizmów wodnych konieczne jest wyznaczenie strefy ochronnej o szerokości 15m od zbiorników i cieków wodnych.

W celu ochrony roślin oraz stawonogów niebędących celem działania środka konieczne jest wyznaczenie strefy ochronnej o szerokości 10 m od terenów nieużytkowanych rolniczo.

Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta:

Nie wchodzić do czasu całkowitego wyschnięcia cieczy użytkowej na powierzchni roślin.

Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji):

Nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny przeznaczone na paszę do dnia w którym zwierzęta mogą być karmione tymi roślinami (okres karencji dla pasz):

Nie dotyczy.

Środki ostrożności dla osób stosujących środek oraz związane z ochroną środowiska naturalnego:

W celu ograniczenia ryzyka dla ludzi, zwierząt i środowiska wynikającego ze stosowania, przechowywania i bezpiecznego usuwania środka ochrony roślin Pirimor 500 WG oraz jego opakowania odnoszą się zapisy zawarte w etykiecie środka ochrony roślin Pirimor 500 WG stanowiącej załącznik do zezwolenia MRiRW Nr R-30/2013 z dnia 19 lutego 2013 r. na wprowadzanie do obrotu środka ochrony roślin Pirimor 500 WG.

Posiadacz zezwolenia:

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, 02-362 Warszawa, tel.: 22 589 81 00, fax: 22 589 81 71; e-mail: sekretariat@lasy.gov.pl

**Przestrzegaj instrukcji stosowania środka ochrony roślin
w celu ograniczenia ryzyka dla ludzi i środowiska**

ROVRAL AQUAFLO 500 SC

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych

Zawartość substancji czynnej:

iprodion – związek z grupy dikarboksymidów – **500 g/l (42,91%)**.

Zezwolenie MRiRW nr R - 8/2014/PE z dnia 10.10.2014 r.

***Odpowiedzialność za skuteczność działania i fitotoksyczność
środka ochrony roślin stosowanego w uprawach małoobszarowych
ponosi wyłącznie jego użytkownik.***

STOSOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

Siewki i sadzonki leśnych drzew iglastych i liściastych - leśne szkółki na terenach otwartych, pod osłonami oraz w szklarniach.

Szara pleśń

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 l/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,5 – 2,0 l/ha.

Wyższą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęp między zabiegami: **co najmniej 10 dni.**

Zalecana ilość wody: **600 l/ha.**

Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste.**

Środek stosuje się przy użyciu opryskiwaczy plecakowych.

Uwaga: Wskazane jest dodanie środka zwiększającego przyczepność.

POSTĘPOWANIE Z RESZTKAMI CIECZY UŻYTKOWEJ

Z resztkami cieczy użytkowej po zabiegu należy postępować w sposób ograniczający ryzyko skażenia wód powierzchniowych i podziemnych w rozumieniu przepisów Prawa wodnego oraz skażenia gruntu, tj.:

- po uprzednim rozcieńczeniu zużyć na powierzchni, na której przeprowadzono zabieg, jeżeli jest to możliwe, lub,

- unieszkodliwić z wykorzystaniem rozwiązań technicznych zapewniających biologiczną degradację substancji czynnych środków ochrony roślin, lub,
- unieszkodliwić w inny sposób, zgodny z przepisami o odpadach.

WARUNKI BEZPIECZNEGO STOSOWANIA ŚRODKA

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy użytkowej i które zwróciły się o taką informację.

Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta (okres prewencji):

Nie wchodzić do czasu całkowitego wyschnięcia cieczy użytkowej na powierzchni roślin.

Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji):

Nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny przeznaczone na paszę do dnia w którym zwierzęta mogą być karmione tymi roślinami (okres karencji dla pasz):

Nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny do dnia, w którym można siać lub sadzić rośliny uprawiane następnie:

Nie dotyczy.

Środki ostrożności dla osób stosujących środek oraz związane z ochroną środowiska naturalnego:

W celu ograniczenia ryzyka dla ludzi, zwierząt i środowiska wynikającego ze stosowania, przechowywania i bezpiecznego usuwania środka ochrony roślin Rovral Aquaflo 500 SC oraz jego opakowania odnoszą się zapisy zawarte w etykiecie środka ochrony roślin Rovral Aquaflo 500 SC stanowiącej załącznik do zezwolenia MRiRW nr R-11/2010 z dnia 17 lutego 2010 r. na dopuszczenie do obrotu środka ochrony roślin Rovral Aquaflo 500 SC oraz zapisy:

- W celu ochrony organizmów wodnych konieczne jest wyznaczenie strefy ochronnej o szerokości 7 metrów od zbiorników i cieków wodnych.
- W celu ochrony roślin oraz stawonogów niebędących celem działania środka konieczne jest wyznaczenie strefy ochronnej o szerokości 1 m od terenów nieużytkowanych rolniczo.

Posiadacz zezwolenia:

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3,
02-362 Warszawa, tel.: 22 58 98 100, fax: 22 58 98 171; e-mail: sekretariat@lasy.gov.pl

**Przestrzegaj instrukcji stosowania środka ochrony roślin
w celu ograniczenia ryzyka dla ludzi i środowiska**

SIGNUM 33 WG

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych

Zawartość substancji czynnych:

piraklostrobina (związek z grupy strobiluryn) – 6,7% (67 g/kg).

boskalid (związek z grupy anilidów) – 26,7% (267 g/kg).

Zezwolenie MRiRW nr R - 3/2014/PE z dnia 29.04.2014 r.

***Odpowiedzialność za skuteczność działania i fitotoksyczność
środka ochrony roślin stosowanego w uprawach małoobszarowych
ponosi wyłącznie jego użytkownik.***

STOSOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

1. Siewki leśnych gatunków drzew iglastych i liściastych – szkółki leśne na terenach otwartych i pod osłonami (tunele foliowe, szklarnie), uprawy leśne (odnowienia naturalne).

Zgorzel siewek

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,5 kg/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,0 – 1,5 kg/ha.

Wyższą dawkę środka stosować przy większym zagrożeniu chorobowym.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Minimalny odstęp między zabiegami: **7-10 dni.**

Krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym.

Zalecana ilość wody: 1000 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: drobnokropliste.

Środek stosuje się przy użyciu opryskiwaczy plecakowych.

2. Sadzonki leśnych gatunków drzew iglastych i liściastych – szkółki leśne na terenach otwartych i pod osłonami (tunele foliowe, szklarnie), uprawy leśne (odnowienia naturalne).

Fytoftoroz

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,5 kg/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,0 – 1,5 kg/ha.

Wyższą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Minimalny odstęp między zabiegami: **7-10 dni.**

Krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym.

Zalecana ilość wody: **600-800 l/ha.**

Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste.**

Środek stosuje się przy użyciu opryskiwaczy plecakowych.

3. Siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew liściastych – szkółki leśne na terenach otwartych i pod osłonami (tunele foliowe, szklarnie).

Mączniak prawdziwy

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,8 kg/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,8 kg/ha.

Wyższą dawkę stosować przy większym zagrożeniu chorobowym.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Minimalny odstęp między zabiegami: **7-10 dni.**

Krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobowym.

Zalecana ilość wody: **600-800 l/ha.**

Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste.**

Środek stosuje się przy użyciu opryskiwaczy plecakowych.

4. Siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew iglastych i liściastych – szkółki leśne na terenach otwartych i pod osłonami (tunele foliowe, szklarnie).

Rdze, szara pleśń

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,8 kg/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,8 kg/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęp między zabiegami: **7-10 dni.**

Krótszy odstęp stosować przy większym zagrożeniu chorobą.

Zalecana ilość wody: **600-800 l/ha.**

Ilość wody dostosować do zagęszczenia roślin.

Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste.**

Środek stosuje się przy użyciu opryskiwaczy plecakowych.

UWAGA:

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy roboczej i które zwróciły się o taką informację.

ŚRODKI OSTROŻNOŚCI

Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta: nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji): nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny przeznaczone na paszę do dnia w którym zwierzęta mogą być karmione tymi roślinami (okres karencji dla pasz): nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny do dnia, w którym można siać lub sadzić rośliny uprawiane następnie: nie dotyczy.

W celu ograniczenia ryzyka dla ludzi, zwierząt i środowiska wynikającego ze stosowania środka ochrony roślin Signum 33 WG do zwalczania zgorzeli siewek drzew iglastych i liściastych uprawianych w leśnych szkółkach i odnowieniach naturalnych, fytoftorzy występującej na sadzonkach drzew iglastych i liściastych uprawianych w leśnych szkółkach i odnowieniach naturalnych, mączniaka prawdziwego występującego na siewkach i sadzonkach leśnych drzew liściastych uprawianych w leśnych szkółkach oraz rdzy i szarej pleśni na siewkach i sadzonkach drzew iglastych i liściastych uprawianych w leśnych szkółkach odnoszą się

- zapisy zawarte w etykiecie środka ochrony roślin Signum 33 WG stanowiącej załącznik do zezwolenia MRiRW Nr R-33/2010 z dnia 19 kwietnia 2010 r. na dopuszczenie do obrotu środka ochrony roślin Signum 33 WG

oraz

- w celu ochrony organizmów wodnych konieczne jest wyznaczenie zadarnionej strefy ochronnej o szerokości 25 metrów od zbiorników i cieków wodnych.

Posiadacz zezwolenia:

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3,
02-362 Warszawa, tel.: 22 589 81 00, fax: 22 589 81 71.

**Przestrzegaj instrukcji stosowania środka ochrony roślin
w celu ograniczenia ryzyka dla ludzi i środowiska**

STARPRO 430 SC

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych

Zawartość substancji czynnej:

tebukonazol – związek z grupy konazoli-triazoli – 430 g w 1 litrze środka (39,29%).

Zezwolenie MRiRW nr R - 7/2014/PE z dnia 10.10.2014 r.

***Odpowiedzialność za skuteczność działania i fitotoksyczność
środka ochrony roślin stosowanego w uprawach małoobszarowych
ponosi wyłącznie jego użytkownik.***

STOSOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

**Siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew iglastych i liściastych – leśne szkółki
i uprawy leśne**

Szara pleśń, rdze

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,75 l/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,75 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęp pomiędzy zabiegami: **co najmniej 14 dni.**

Zalecana ilość wody: **200-400 l/ha.**

Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste.**

**Siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew iglastych – leśne szkółki i uprawy
leśne.**

Osutka drzew iglastych, opadzina modrzewiowa

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,75 l/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,75 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęp pomiędzy zabiegami: **co najmniej 14 dni.**

Zalecana ilość wody: **200-400 l/ha**.
Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste**.

Siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew liściastych - leśne szkółki i uprawy leśne.

Mączniak prawdziwy, plamistość liści

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,75 l/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,75 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęp pomiędzy zabiegami: **co najmniej 14 dni**.

Zalecana ilość wody: **200-400 l/ha**.

Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste**.

Środek Starpro 430 SC stosuje się przy użyciu opryskiwaczy polowych.

UWAGA:

Środek stosować na siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew iglastych i liściastych dorastających do 1 metra wysokości.

POSTĘPOWANIE Z RESZTKAMI CIECZY UŻYTKOWEJ

Z resztkami cieczy użytkowej po zabiegu należy postępować w sposób ograniczający ryzyko skażenia wód powierzchniowych i podziemnych w rozumieniu przepisów Prawa wodnego oraz skażenia gruntu, tj.:

- po uprzednim rozcieńczeniu zużyć na powierzchni, na której przeprowadzono zabieg, jeżeli jest to możliwe lub
- unieszkodliwić z wykorzystaniem rozwiązań technicznych zapewniających biologiczną degradację substancji czynnych środków ochrony roślin, lub
- unieszkodliwić w inny sposób, zgodny z przepisami o odpadach.

ŚRODKI OSTROŻNOŚCI I ZALECENIA STOSOWANIA ZWIĄZANE Z DOBRĄ PRAKTYKĄ ROLNICZĄ

Środek Starpro 430 SC stosować przemiennie z fungicydami zawierającymi substancje czynne należące do innych grup chemicznych.

WARUNKI BEZPIECZNEGO STOSOWANIA ŚRODKA

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy użytkowej i które zwróciły się o taką informację.

Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta (okres prewencji):

Nie wchodzić do czasu całkowitego wyschnięcia cieczy użytkowej na powierzchni roślin.

Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji):

Nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny przeznaczone na paszę do dnia w którym zwierzęta mogą być karmione tymi roślinami (okres karencji dla pasz):

Nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny do dnia, w którym można siać lub sadzić rośliny uprawiane następnie:

Nie dotyczy.

Środki ostrożności dla osób stosujących środek oraz związane z ochroną środowiska naturalnego:

W celu ograniczenia ryzyka dla ludzi, zwierząt i środowiska wynikającego ze stosowania środka ochrony roślin Starpro 430 SC do zwalczania grzybów powodujących szarą pleśń, rdze, osutkę, opadzinę modrzewiową, mączniaka prawdziwego i plamistość liści w szkółkach i uprawach leśnych oraz przechowywania, bezpiecznego usuwania środka ochrony roślin Starpro 430 SC oraz jego opakowania odnoszą się zapisy zawarte etykiecie środka ochrony roślin Starpro 430 SC stanowiącej załącznik do zezwolenia MRiRW nr R - 161/2012 z dnia 27 listopada 2012 r. na wprowadzanie do obrotu środka ochrony roślin Starpro 430 SC oraz zapisy:

1. W celu ochrony organizmów wodnych konieczne jest wyznaczenie strefy ochronnej o szerokości 1 m od zbiorników i cieków wodnych.
2. W celu ochrony roślin oraz stawonogów niebędących celem działania środka konieczne jest wyznaczenie strefy ochronnej o szerokości 1 m od terenów nieużytkowanych rolniczo.

Posiadacz zezwolenia:

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, 02-362 Warszawa, ul. Grójecka 127, 02-124 Warszawa., tel.: 22 5898100, fax: 22 5898171

**W celu uniknięcia zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska
należy postępować zgodnie z instrukcją użycia**

TEPPEKI 50 WG

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych

Zezwolenie MRiRW nr R – 7/2015/PE z dnia 16.07.2015 r.

***Odpowiedzialność za skuteczność działania i fitotoksyczność
środka ochrony roślin stosowanego w uprawach małoobszarowych
ponosi wyłącznie jego użytkownik***

STOSOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

1. Siewki i sadzonki iglaste i liściaste drzew i krzewów - szkółki leśne, zalesienia, odnowienia leśne.

Bawełnica wiązowa, miodownica dębówka, miodownica modrzewiowa, mszyca brzozaowa, ochojnik sosnowy, ochojnik świerkowo-modrzewiowy

Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,14 kg/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 2.

Odstęp między zabiegami: **co najmniej 21 dni.**

Zalecana ilość wody: **200-500 l/ha.**

Zalecane opryskiwanie: **średniokropliste.**

Środek Teppeki 50 WG przeznaczony jest do stosowania przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych i plecakowych.

2. Drzewa leśne - plantacje nasienne.

Obiłka korowa, miodownica długowłosa, miodownica sosnowa, mszyca świerkowa zielona, ochojnik świerkowo-modrzewiowy, ochojnik świerkowy zielony, zdobniczka dębowa

Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,14 kg/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3.

Odstęp między zabiegami: **co najmniej 21 dni.**

Zalecana ilość wody: **200-1000 l/ha.**

Zalecane opryskiwanie: **średniokropliste.**

Środek Teppeki 50 WG przeznaczony jest do stosowania przy użyciu opryskiwaczy sadowniczych lub do drzew wysokich typu ODW1.

WARUNKI BEZPIECZNEGO STOSOWANIA ŚRODKA

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy użytkowej i które zwróciły się o taką informację.

Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta: nie wchodzić do czasu całkowitego wyschnięcia cieczy użytkowej na powierzchni roślin.

Okres prewencji dla pszczół:

W celu ochrony potomstwa pszczelego środek stosować po wieczornym oblocie pszczół, gdy roślina chroniona jest w fazie kwitnienia, lub gdy w uprawie znajdują się kwitnące chwasty lub spadz. Podczas wykonywania zabiegu unikać znoszenia środka na sąsiadujące plantacje.

Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji): nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny przeznaczone na paszę do dnia w którym zwierzęta mogą być karmione tymi roślinami (okres karencji dla pasz): nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny do dnia, w którym można siać lub sadzić rośliny uprawiane następnie: nie dotyczy.

W celu ograniczenia ryzyka dla ludzi, zwierząt i środowiska wynikającego ze stosowania, przechowywania i bezpiecznego usuwania środka ochrony roślin Teppeki 50 WG oraz jego opakowania odnoszą się zapisy zawarte w etykiecie środka ochrony roślin Teppeki 50 WG stanowiącej załącznik do zezwolenia MRiRW nr R - 54/2012 z dnia 14 marca 2012 r. na wprowadzanie do obrotu środka ochrony roślin Teppeki 50 WG.

Posiadacz zezwolenia: Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, 02-362 Warszawa, Rzeczpospolita Polska, tel. (22) 58 98 100, e-mail: sekretariat@lasy.gov.pl.

Przestrzegaj instrukcji stosowania środka ochrony roślin w celu ograniczenia ryzyka dla ludzi i środowiska.

THIRAM GRANUFLO 80 WG

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych.

Instrukcja stosowania środka ochrony roślin Thiram Granuflo 80 WG stanowi załącznik do zezwolenia MRiRW nr R- 1 /2012/PE z dnia 26.01.2012 r.

STOSOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

Szkołki leśne iglastych i liściastych drzew i krzewów.

Zgorzel siewek

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 3,0 kg/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 3,0 kg/ha.

Liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3 - 4.

Odstęp pomiędzy zabiegami: 7 – 14 dni.

Zalecana ilość wody: 2500 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Szara pleśń

Maksymalna dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 3,0 kg/ha.

Zalecana dawka środka dla jednorazowego zastosowania: 3,0 kg/ha.

Liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 3 - 4.

Odstęp pomiędzy zabiegami: 7 – 14 dni.

Zalecana ilość wody: 300 – 500 l/ha.

Ilość wody dostosować do wielkości roślin i zagęszczenia.

Środek Thiram Granuflo 80 WG przeznaczony jest do stosowania przy użyciu opryskiwaczy polowych.

Środek Thiram Granuflo 80 WG stosować zapobiegawczo lub natychmiast po wystąpieniu pierwszych objawów choroby w okresie kwiecień - lipiec.

Uwaga!

Środek Thiram Granuflo 80 WG stosować przemiennie z fungicydami należącymi do innych grup chemicznych.

ŚRODKI OSTROŻNOŚCI

Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta:

Nie dotyczy.

Okres prewencji dla pszczoł (okres zapobiegający zatruciu):

Nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji):

Nie dotyczy.

Poniższy tekst jest fragmentem obowiązującej etykiety, dotyczącym zastosowań małoobszarowych w leśnictwie

Załącznik nr 1 do decyzji MRiRW nr R - 255/2014d z dnia 18.07.2014 r.
zmieniającej zezwolenie MRiRW nr R - 74/2012 z dnia 18.05.2012 r.

Posiadacz zezwolenia:

Nisso Chemical Europe GmbH, Berliner Allee 42, 40212 Düsseldorf, Republika Federalna Niemiec, tel.: +49 211 13066 860, fax: +49 211 328231.

Producent:

Nippon Soda Co. Ltd., Shin-Ohtemachi Building, 2-1, 2-Chome, Ohtemachi, Chioda-ku Tokio, 100-8165 Japonia, tel.: + 813 3245 6268, fax: + 813 3245 6287.

Podmiot wprowadzający środek ochrony roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

Sumi Agro Poland Sp. z o.o., ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa; tel.: +48 22 637 32 37, fax: +48 22 637 32 38, e-mail: biuro@sumiagro.pl, www.sumiagro.pl

Podmioty odpowiedzialne za ostateczne pakowanie i etykietowanie:

1. AGRECOL Sp. z o.o., Mesznary 2, 98-400 Wieruszów, tel.: +48 62 78 32 000, fax: +48 62 78 44 445; e-mail: agrecol@agrecol.pl, www.agrecol.pl
2. Agropak Sp. J., B. Pluta, G. Brzeziński i Wspólnicy, ul. Darwina 1d, 43-603 Jaworzno, tel.: +48 32 61 56 918, fax: +48 32 61 56 330, e-mail: agropak@agropak.pl, www.agropak.com.pl
3. BROS Sp. J., B. P. Miranowscy, ul. Karpia 24, 61-619 Poznań, tel.: +48 61 82 62 512, fax: +48 61 82 00 841, e-mail: biuro@bros.pl, www.bros.pl
4. SUMIN D. Czabańska, W. Czabański i Wspólnicy Sp. J., ul. Jagodowa 4, 62-002 Suchy Las, tel.: +48 61 29 72 600, +48 61 81 25 113; fax: + 48 61 29 72 602; e-mail: sumin@sumin.com.pl, www.sumin.com.pl
5. TARGET SA, Kartoszyno, ul. Przemysłowa 5, 84-110 Krokowa, tel.: +48 58 77 41 090, fax: +48 58 67 67 489, e-mail: info@target.com.pl, www.target.com.pl
6. Zakład Produkcyjno - Handlowy „Agromix” Roman Szewczyk, ul. Mokra 7; 32-005 Niepołomice, tel.: +48 12 281-1008; fax: +48 12 281-1453, e-mail: agromix@agromix.com.pl, www.agromix.com.pl
7. Fregata S.A., ul. Grunwaldzka 497, 80-309 Gdańsk - Oliwa, tel.: + 48 58 552 00 27 do 29, fax: + 48 58 552 48 31, e-mail: fregata@fregata.gda.pl, www.fregata.gda.pl

TOPSIN M 500 SC

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych

Zawartość substancji czynnej:

tiofanat metylowy (związek z grupy benzimidazoli) - **500 g w 1 litrze środka (41,91%)**.

**Zezwolenie MRiRW nr R - 74/2012 z dnia 18.05.2012 r.,
zmienione decyzją MRiRW nr R - 255/2014d z dnia 18.07.2014 r.**

Uwaga

H302 - Działa szkodliwie po połknięciu.

H317 - Może powodować reakcję alergiczną skóry.

H332 - Działa szkodliwie w następstwie wdychania.

H341 - Podejrzewa się, że powoduje wady genetyczne.

H410 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

EUH401 - W celu uniknięcia zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska należy postępować zgodnie z instrukcją użycia.

P202 - Nie używać przed zapoznaniem się i zrozumieniem wszystkich środków bezpieczeństwa.

P261 - Unikać wdychania mgły.

P281 - Stosować wymagane środki ochrony indywidualnej.

OPIS DZIAŁANIA

Topsin M 500 SC jest środkiem grzybobójczym, koncentratem w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą o działaniu systemicznym do stosowania zapobiegawczego, interwencyjnego i wyniszczającego w ochronie roślin rolniczych, sadowniczych, warzywnych i ozdobnych oraz w szkółkach i odnowieniach naturalnych leśnych gatunków drzew iglastych i liściastych przed chorobami grzybowymi.

Środek stosuje się przy użyciu opryskiwaczy polowych, sadowniczych i ręcznych.

STOSOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN W UPRAWACH I ZASTOSOWANIACH MAŁOBSZAROWYCH

*Odpowiedzialność za skuteczność działania i fitotoksyczność
środka ochrony roślin stosowanego w uprawach małoobszarowych
ponosi wyłącznie jego użytkownik*

SZKÓŁKI LEŚNE

1. Siewki leśnych gatunków drzew iglastych i liściastych

Zgorzel siewek

Stosować w przypadku pojawienia się choroby lub prewencyjnie.

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,4 l/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,4 l/ha.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

Zalecana ilość wody: **1000 l/ha.**

Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste.**

2. Siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew iglastych i liściastych

Szara pleśń, rdze

Stosować w przypadku pojawienia się chorób lub prewencyjnie.

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,4 l/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,4 l/ha.

Liczba zabiegów: 1.

Zalecana ilość wody: 500-750 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste.**

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

3. Siewki i sadzonki leśnych gatunków drzew liściastych

Plamistości liści, wertycilioza

Stosować w przypadku pojawienia się chorób lub prewencyjnie.

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,4 l/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,4 l/ha.

Liczba zabiegów: 1.

Zalecana ilość wody: 500-750 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste.**

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

SZKÓLKI LEŚNE I ODNOWIENIA NATURALNE

Siewki leśnych gatunków drzew iglastych i liściastych

Wiosenna osutka sosny, wierzchołkowe zamieranie pędów, zgnilizna korzeniowa

Stosować w przypadku pojawienia się chorób lub prewencyjnie.

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,4 l/ha.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 1,4 l/ha.

Liczba zabiegów: 1.

Zalecana ilość wody: 500-750 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: **drobnokropliste.**

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

ŚRODKI OSTROŻNOŚCI I ZALECENIA STOSOWANIA ZWIĄZANE Z DOBRĄ PRAKTYKĄ ROLNICZĄ

1. W celu zminimalizowania ryzyka uodparniania się zwalczanych szkodników na tiofanat metylowy w przypadku konieczności powtórzenia zabiegu zamiast środka Topsin M 500 SC zaleca się stosować fungicyd z innej grupy chemicznej.
2. W razie wystąpienia odporności grzybów chorobotwórczych przerwać stosowanie środka.
3. Przed zastosowaniem środka na rośliny ozdobne i warzywne na każdej uprawianej po raz pierwszy odmianie wykonać próbny zabieg w celu sprawdzenia czy w ciągu 7 dni nie wystąpiły objawy uszkodzenia roślin.

SPORZĄDZANIE CIECZY UŻYTKOWEJ

Przed przystąpieniem do sporządzania cieczy użytkowej dokładnie ustalić potrzebną jej ilość. Przed użyciem środka silnie wstrząsnąć zawartością opakowania. Odmierzoną ilość środka wlać do zbiornika opryskiwacza napełnionego częściowo wodą (z włączonym mieszałem) i

uzupełnić wodą do potrzebnej ilości. Opryskiwać z włączonym mieszadłem. Po wleciu środka do zbiornika opryskiwacza nie wyposażonego w mieszadło hydrauliczne ciecz mechanicznie wymieszać.

Opróżnione opakowania przepłukać trzykrotnie wodą, a popłuczyny wlać do zbiornika opryskiwacza z cieczą użytkową. Po pracy aparaturę dokładnie wymyć.

POSTĘPOWANIE Z RESZTKAMI CIECZY UŻYTKOWEJ

Z resztkami cieczy użytkowej po zabiegu należy postępować w sposób ograniczający ryzyko skażenia wód powierzchniowych i podziemnych, w rozumieniu przepisów Prawa wodnego oraz skażenia gruntu, tj.:

- po uprzednim rozcieńczeniu zużyć na powierzchni, na której przeprowadzono zabieg, jeżeli jest to możliwe, lub,
- unieszkodliwić z wykorzystaniem rozwiązań technicznych zapewniających biologiczną degradację substancji czynnych środków ochrony roślin, lub,
- unieszkodliwić w inny sposób, zgodny z przepisami o odpadach.

WARUNKI BEZPIECZNEGO STOSOWANIA ŚRODKA

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy roboczej i które zwróciły się o taką informację.

Środki ostrożności dla osób stosujących środek:

Nie używać przed zapoznaniem się i zrozumieniem wszystkich środków bezpieczeństwa.

Unikać wdychania mgły.

Dokładnie umyć skórę po użyciu środka.

W uprawie jabłoni, gruszy, śliwy, wiśni, czereśni, brzoskwini, moreli, winorośli: Nosić odpowiednią odzież ochronną (kombinezon ochronny) i odpowiednie rękawice ochronne.

W uprawie pod osłonami ogórka, pomidora, cukinii, oberżyny, papryki i roślin ozdobnych: Nosić odpowiednią odzież ochronną (kombinezon ochronny) i odpowiednie rękawice ochronne oraz maskę oddechową typu P2.

W uprawie gruntowej kapusty głowiastej białej, buraka ćwikłowego, żywotnika, cyprysów, jałowców i innych krzewów iglastych i liściastych oraz w leśnych szkółkach i odnowieniach naturalnych: Nosić odpowiednie rękawice ochronne.

Środki ostrożności związane z ochroną środowiska naturalnego:

Nie zanieczyszczać wód środkiem ochrony roślin lub jego opakowaniem.

Nie myć aparatury w pobliżu wód powierzchniowych.

Unikać zanieczyszczania wód poprzez rowy odwadniające z gospodarstw i dróg.

W celu ochrony organizmów wodnych konieczne jest określenie strefy ochronnej o szerokości 20 m od zbiorników i cieków wodnych.

W celu ochrony roślin oraz stawonogów niebędących celem działania środka konieczne jest wyznaczenie strefy ochronnej o szerokości:

- 1 m od terenów nieużytkowanych rolniczo w uprawie pszenicy ozimej, pszenżyta ozimego, żyta, jęczmienia ozimego, pszenicy jarej, pszenżyta jarego, jęczmienia jarego, rzepaku ozimego, rzepaku jarego, buraka cukrowego, buraka ćwikłowego, kapusty głowiastej białej, w szkółkach leśnych i odnowieniach naturalnych, w uprawie pod osłonami ogórka, cukinii, oberżyny, pomidora i papryki oraz w uprawianych w gruncie i pod osłonami roślinach ozdobnych.
- 3 m od terenów nieużytkowanych rolniczo w uprawie jabłoni, gruszy, śliwy, wiśni, czereśni, brzoskwini, moreli, winorośli.

Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta:

Nie wchodzić do czasu całkowitego wyschnięcia cieczy użytkowej na powierzchni roślin.

Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji):

pszenica ozima, pszenżyto ozime, żyto, jęczmień ozimy, pszenica jara, jęczmień jary, winorośl - 35 dni,

rzepak ozimy, rzepak jary, burak cukrowy, burak ćwikłowy, jabłoń, grusza, śliwa, wiśnia, czereśnia, brzoskwinia, morela -14 dni,

cukinia, ogórek, oberżyna, papryka i pomidor uprawiane pod osłonami, kapusta głowiasta biała - 3 dni,

rośliny ozdobne, szkółki leśne - nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny przeznaczone na paszę do dnia, w którym zwierzęta mogą być karmione tymi roślinami (okres karencji dla pasz): nie dotyczy.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny do dnia, w którym można siać lub sadzić rośliny uprawiane następnie: nie dotyczy.

WARUNKI PRZECHOWYWANIA I BEZPIECZNEGO USUWANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN I OPAKOWANIA

Chronić przed dziećmi.

Środek ochrony roślin przechowywać:

- w miejscach lub obiektach, w których zastosowano odpowiednie rozwiązania zabezpieczające przed skażeniem środowiska oraz dostępem osób trzecich,
- w oryginalnych opakowaniach, w sposób uniemożliwiający kontakt z żywnością, napojami lub paszą.

Przechowywać pod zamknięciem.

Przechowywać z dala od źródeł ciepła.

Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach.

Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu w temperaturze nie niższej niż 0°C i nie wyższej niż 30°C.

Niewykorzystany środek przekazać do podmiotu uprawnionego do odbierania odpadów niebezpiecznych.

Opróżnione opakowania po środku zwrócić do sprzedawcy środków ochrony roślin będących środkami niebezpiecznymi.

Zabrania się wykorzystywania opróżnionych opakowań po środkach ochrony roślin do innych celów.

PIERWSZA POMOC

Antidotum: brak, stosować leczenie objawowe.

Okres ważności - 2 lata

Data produkcji-.....

Zawartość netto -.....

Nr partii-.....

Załącznik do zezwolenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju nr R- 1 /2014/PE z dnia 14.01.2014 r.

Posiadacz zezwolenia:

Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3,
02-362 Warszawa, Rzeczpospolita Polska, tel.: 22 58 98 100, fax: 22 58 98 171;
e-mail: sekretariat@lasy.gov.pl

**Przestrzegaj instrukcji stosowania środka ochrony roślin
w celu ograniczenia ryzyka dla ludzi i środowiska**

ZAPRAWA NASIENNA T 75 DS/WS

Środek przeznaczony do stosowania przez użytkowników profesjonalnych

Instrukcja stosowania środka ochrony roślin Zaprawa Nasienna T 75 DS/WS
stanowi załącznik do zezwolenia MRiRW nr R- 1 /2014/PE z dnia 14.01.2014 r.

***Odpowiedzialność za skuteczność działania i fitotoksyczność
środka ochrony roślin stosowanego w uprawach małoobszarowych
ponosi wyłącznie jego użytkownik.***

STOSOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

LEŚNE SZKÓŁKI IGLASTYCH I LIŚCIASTYCH DRZEW I KRZEWÓW.

Zgorzel siewek

Maksymalna dawka dla jednorazowego zastosowania:

- zaprawianie na mokro: 500 g środka na 100 kg nasion z dodatkiem 5000 ml wody.
- zaprawianie na sucho: 500 g środka na 100 kg nasion.

Zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania:

- zaprawianie na mokro: 500 g środka na 100 kg ziarna z dodatkiem 5000 ml wody.
- zaprawianie na sucho: 500 g środka na 100 kg nasion.

Środek Zaprawa Nasienna T 75 DS/WS przeznaczony jest do stosowania:

- w przypadku zaprawiania na mokro - przy użyciu zaprawiarek mechanicznych o ruchu ciągłym lub porcjowych zgodnie z instrukcją obsługi danej zaprawiarki. Zawieszynę do zaprawiania należy sporządzić w osobnym naczyniu dodając środek do wody i nie mieszając aż do jego całkowitego opadnięcia na dno. Następnie środek należy dobrze wymieszać i wlać do zbiornika zaprawiarki.
- w przypadku zaprawiania na sucho - przy użyciu zaprawiarek porcjowych napędzanych mechanicznie lub ręcznie.

ŚRODKI OSTROŻNOŚCI

